

Tilinpäätös ja toimintakertomus

2017

TASEKIRJA

1. Toimintakertomus

1.1 Kaupunginjohtajan katsaus	3
1.2 Yleistietoja	4
1.3 Henkilöstötilinpäätös	10
1.4 Toiminnan ja talouden kehitys	
* Yleinen talouden kehitys	18
* Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen	19
* Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon	20
* Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	21
1.5 Konsernitarkastelu	22
* Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalot	
* Haapajärven Yrityspalvelut Oy	
* Haapajärven Lämpö Oy	
* Haapajärven Vesi Oy	
* Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	27
1.6 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen	28
1.7 Konsernivalvonnan järjestäminen	31

1.8 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	34
---	----

2. Toteutumisvertailut

2.1 Käyttötalouden ja toiminnan toteutuminen	35
* Vaalit	40
* Tarkastuslautakunta	41
* Hallintopalvelut	43
* Sivistyspalvelut	50
* Tekniset palvelut	69
2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	78
2.3 Investointien toteutuminen	84
2.4 Rahoitusosan toteutuminen	89
2.5 Toteutumayhteenveto	92

3. Tilinpäätöslaskelmat

* Tuloslaskelma	94
* Rahoituslaskelma	95
* Tase	96
* Kokonaistulot ja -menot	99

4. Konsernitilinpäätös

* Konsernituloslaskelma	100
* Konsernirahoituslaskelma	101
* Konsernitase	102

5. Liitetiedot

5.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	104
5.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	
5.3 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	
5.4 Taseen vastaavia ja vastattavia koskevat liitetiedot	
5.6 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	
5.7 Ympäristöä koskevat liitetiedot	

5.8 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot	
5.9 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	
6. Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä	
* Tilinpäätöksen allekirjoitus	128
* Tilinpäätösmerkintä	128
7. Luettelot ja selvitykset	
* Luettelo käytetyistä tilikirjoista	129
* Selvitys kirjanpidon säilytyksestä	129
* Luettelo käytetyistä tositelajeista	130

1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Vuosi 2017 oli suomalaisessa kunnallishallinnossa historiallinen, koska uusi valtuuston toimikausi alkoi kesäkuussa. Aikaisempi käytäntö oli, että toimikausi alkoi kalenterivuoden alussa. Uusi valtuusto kokoontui ensimmäisen kerran kesäkuun puolivälissä ja teki luottamushenkilövalinnat mm. lautakuntiin ja kuntayhtymiin. Valtuusto hyväksyi loppuvuodesta myös uuden hallintosäännön.

Kaupungin päätöksenteossa alkanut toimikausi näkyi myös tulevaisuuden suunnittelussa. Uuden valtuustokauden strategian laadinta käynnistettiin. Työ aloitettiin mm. järjestämällä avoin kuntalaiskysely ja valtuuston lähetekeskustelu. Varsinaisena työjuhtana toimi laajapohjainen työryhmä, jossa olivat mukana valtuutetut, johtavat viranhaltijat ja tytäryhtiöiden toimitusjohtajat sekä työntekijäjärjestöjen, yrittäjäyhdistyksen ja MTK:n edustajat. Strategia-asiakirja tuli päätöksentekoon vasta seuraavana vuonna. Tulevaisuutta tähdäsi myös valtuuston hyväksymä Maankäytön suuntaviivat 2025, jonka pohjalta käynnistettiin mm. Tiitonrannan kyläkaavan laadinta.

Yritysten liike- ja tuotantotilojen rakentaminen jatkui myös kertomusvuonna vilkkaana, kun mm. Häggmanin uusi liikerakennus valmistui Kauppakadun varteen ja Kome Oy:lle valmistui noin 3000 m²:n tuotantotilojen laajennus. Vuoden aikana käynnistyi myös kahden yksityisen yhtiön omistukseen tulevan soterakennuksen rakennustyöt Iso- ja Männistökadun varrella. Kaupunki möi toisen rakennuksen tontin helmikuussa valtuuston päätöksellä. Lisäksi valtuusto hyväksyi asemakaavan muutoksen Männistö- ja Koulukatualueelle tulevalle kolmannelle yksityiseen omistukseen tulevalle soterakennukselle. Yrityspalvelujen rakennuttaman teollisuushallin avajaisia vietettiin toukokuussa ja rakennuksen myynnistä tehtiin esisopimus, mutta toistaiseksi varsinaista kauppaa ei ole vielä tehty.

Valtuusto hyväksyi lokakuussa Karjalahden palvelukeskuksen rakennuksen myyntiä koskevan esisopimuksen. Omistus- ja hallintaoikeus rakennukseen siirtyy Attendo Oy:lle, kun palvelukeskuksen nykyinen peruspalvelukuntayhtymä Selänteen järjestämä toiminta siirtyy uusiin tiloihin.

Tuulivoima puhututti vuoden aikana eri yhteyksissä. Pajuperänkankaan tuulivoimapuiston kaava-asia oli valmistelussa teknisessä lautakunnassa ja valtuusto päätti marraskuussa, että valmisteilla olevaan maakunta-kaavaan ei esitetä tehtäväksi varausta Multakaarronnevan tuulivoimapuistoalueelle.

Kaupungin tuloslaskelma vuodelta 2017 on ylijäämäinen lähes 600.000 euroa. Kaupungin talouden suunta on saatu käännettyä oikealle uralle, vaikkakin talouden vakauttamisessa riittää haasteita edelleen. Vuosikate oli noin 2,3 miljoonaa euroa, mikä on 1,1 miljoonaa euroa edellisvuotta parempi. Verotulojen sekä rahoitustuottojen ja -kulujen kehitys oli edellisvuotta heikompaa. Toimintakate oli - 44,1 miljoonaa euroa, mikä on 2,1 miljoonaa euroa pienempi kuin edellisvuonna. Toimintamenoissa menot alenivat eniten peruspalvelukuntayhtymä Selänteen maksuosuudessa, joka oli noin 2,0 miljoonaa euroa edellisvuotta pienempi. Kunnallisveroprosentin säilyttäminen entisellään myös vuonna 2018 edellytti valtuustolta toimintamenojen karsimista. Kiinteistöveroja vuodelle 2018 korotettiin voimaitosten ja rakentamattomien rakennuspaikkojen osalta.

Kaupungin työpaikoilla on tehty vuoden aikana myös monipuolista toiminnallista kehittämistyötä mm. erilaisissa hankkeissa, joihin on usein saatu myös ulkopuolista rahoitusta. Hankkeissa on kehitetty kaupungin toimintoja ja siten parannettu asukkaiden ja asiakkaiden palveluja. Kehittäminen vaatii aina henkilökunnalta intoa, paneutumista ja uuden oppimista. Kiitos henkilökunnalle vuoden työpäinoksesta, jolla olemme tarjonneet omalta osaltamme kaupunkilaisille hyvät palvelut.

Kiitos toimikautensa päättäneille ja uuden toimikauden aloittaneille luottamushenkilöille yhteistyöstä kuluneen vuoden aikana. Jatketaan yhteistyössä ponnisteluja Haapajärven parhaaksi myös alkaneena vuonna.

Kaupunginjohtaja Juha Uusivirta

**1.2 Yleistietoja
Tilastotietoja**

Perustettu 1838

**Kauppalaksi 1967
Kaupungiksi 1977**

**Pinta-ala;
maata 790 km²
vettä 24 km²**

Veroprosentti 22 %

**Toimintatuotot 10,4
milj.€**

**Toimintamenot 54,6
milj.€**

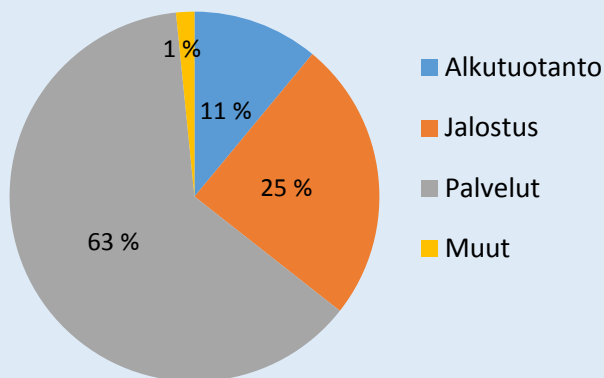
Asukasluku

1996	8487
1997	8482
1998	8429
1999	8300
2000	8236
2001	8179
2002	8148
2003	8083
2004	8013
2005	7888
2006	7848
2007	7846
2008	7771
2009	7715
2010	7638
2011	7609
2012	7641
2013	7616
2014	7479
2015	7440
2016	7331
2017	7251

Työttömyys% 9,8

Työvoima 3104

Elinkeinorakenne

Valtuutettujen paikkajakauma puolueittain

	2001-2004	2005-2008	2009-2012	2013-2016	2017-2021
KOK	3	3	3	2	1
KESK	23	22	16	14	14
VAS	2	2	1	1	
PS	0	0	1	3	3
KD	1	0			
SDP	6	8	6	6	8
Valitsijayhdistys E58 /Vesa Puputti				1	1
YHT.	35	35	27	27	27

Kaupunginvaltuuston jäsenet valtuustokaudella 2013-31.5.2017

Puheenjohtaja Isola Sanna, Kesk.

I varapuheenjohtaja Hjelm Jukka-Pekka Kok

II varapuheenjohtaja Finnilä Veikko, Kesk.

Ahola Samuli, Kok., myönnetty ero 29.9.2014

Ampula Hanna, Kesk, myönnetty ero 12.12.2016

Ekman Veikko, Kesk.

Hautakangas Risto, Kesk.

Isoniemi Esko, Kesk

Jyrinki Klaus, Kesk

Kananen Unto, Kesk.

Kärkkäinen Anniina, Kesk, myönnetty ero 25.4.2016

Lapinoja Esko, Kesk.

Maijala Juha, Kesk., varsin. valtuutetuksi 12.12.2016

Myllylä Teija, Kesk.

Mäntylä Mauri, PS

Nahkanen Jari, SDP

Nevasaari Anne, SDP

Nikula Maarit, SDP

Niska Maritta, SDP

Oikkonen Matti, varsin. valtuutetuksi 25.4.2016

Paananen Teijo, SDP

Puputti Vesa E58

Puranen Reijo, SDP

Ranua Paavo, Kesk

Reponen Terttu, Vas.

Ristolainen Matti, PS

Vainio Mikko, Kesk

Viitala Matti, PS

Vihantola Jussi, Kok, varsinaiseksi 26.9.2016

Vitakoski Ari, Kesk

Välikangas Aleksi, Kok, varsinaiseksi valtuutetuksi 29.9.2014, ero 26.9.2016

Kaupunginhallituksen jäsenet 2013-31.5.2017

Puheenjohtaja Myllylä Teija, Kesk.

I varapuheenjohtaja Nahkanen Jari, SDP

II varapuheenjohtaja Jyrinki Klaus, Kesk.

Jäsenet Ampula Hanna Kesk, ero 12.12.2016

Ekman Veikko, Kesk

Hautakangas Risto, Kesk.

Mäntylä Mauri, PS

Nikula Maarit, SDP

Niska Maritta, SDP

Torkkola Kaarina 12.12.2016 lukien

Lautakuntien puheenjohtajia

Sivistyslautakunnan puheenjohtaja Teijo Paananen, SDP

Teknisen lautakunnan puheenjohtaja Unto Kananen, Kesk.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Reijo Puranen, SDP

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja Helka Pekonen, Kesk.

Tilivelvolliset

Kaupunginhallitus

Lautakunnat

Kaupunginjohtaja

Talous- ja hallintojohtaja

Päävastuualueiden johtajat

Kaupunginvaltuuston jäsenet valtuustokaudella 1.6.2017-31.5.2021

Puheenjohtaja Esko Peltoniemi, Kesk
I varapuheenjohtaja Jari Nahkanen, SDP
II varapuheenjohtaja Unto Kananen, Kesk

Alanko Simo, Kesk
Autio Eero, Kesk
Ekman Veikko, Kesk
Hautakangas Risto, Kesk
Hjelm Jukka-Pekka, Kok
Härkönen Harri, SDP
Myllylä Teija, Kesk
Mäkelä Markku, SDP
Mäntylä Mauri, PS
Niemi Lauri, Kesk
Nikula Maarit, SDP
Niska Maritta, SDP
Paananen Teijo, SDP
Pekonen Jouko, Kesk
Peltokorpi Jussi, Kesk
Puputti Vesa, valitsijayhdistys
Puranen Reijo, SDP
Ranua Paavo, Kesk
Salomaa Raimo, Kesk
Savola Ulla, Kesk
Soranta Hilkkä, Kesk
Tenkula Mauri, SDP
Vainio Samuel, PS
Viitala Matti, PS

Kaupunginhallituksen jäsenet 1.6.2017-31.5.2021

Puheenjohtaja Myllylä Teija, Kesk.
I varapuheenjohtaja Nikula Maarit, SDP
II varapuheenjohtaja Ranua Paavo, Kesk.
Jäsenet Ekman Veikko, Kesk
Hautakangas Risto, Kesk.
Niska Maritta, SDP
Paananen Teijo, SDP
Savola Ulla, Kesk
Viitala Matti, PS

Tilivelvolliset

Kaupunginhallitus
Lautakunnat
Kaupunginjohtaja
Talous- ja hallintojohtaja
Päävastuualueiden johtajat

Lautakuntien puheenjohtajia

Sivistyslautakunnan pj Teijo Paananen, SDP
Teknisen lautakunnan pj Raimo Salomaa, Kesk.
Tarkastuslautakunnan pj Eero Autio, Kesk.
Keskusvaalilautakunnan pj Osmo Laitila, Kesk.

Kaupunginvaltuuston päätöksiä 2017

Kaupunginvaltuusto 20.2.2017

- Todettiin, että kaupunginvaltuuston puheenjohtajien toimikausi päättyy 31.5.2017. Puheenjohtajat on valittu toimikaudelle 2015-2016, valtuusto valitsi puheenjohtajaksi Sanna Isolan, I varapuheenjohtajaksi Jukka-Pekka Hjelm, II varapuheenjohtajaksi Veikko Finnilä
- Hyväksyttiin esikauppakirja Rakennusliike Lehto Oy:n kanssa perustettavan yhtiön lukuun, tontti 69-2-212-1

Kaupunginvaltuusto 24.4.2017

- Hyväksyttiin Ppky Selänteen investointimäärärahan lisäys 33.500 euroa
- Muutettiin kaupungin talousarvion investiohjelmalla siten, että varataan 45.000 euroa kaupungin osuuteen Parkkilan kevyen liikenteen järjestelyihin
- Tilikauden 2017 tilintarkastuspalvelut hankitaan KPMG Julkishallinnon Palelut Oy:ltä
- Myönnettiin Vesikolmio Oy:n Kuntarahoi- tus Oy:tä otettavalle lainalle omavelkai- nen takaus, kaupungin osuus 2.137.500 euroa.

Kaupunginvaltuusto 29.5.2017

- Käsiteltiin vuoden 2016 arviointikertomus ja hyväksyttiin kaupungin sekä Ppky Selänteen vuoden 2016 tilinpäätös ja toimintakertomus

Kaupunginvaltuusto 12.6.2017

- Luottamushenkilövalinnat eri toimielimiin toimikaudeksi 1.6.2017 – 31.5.2021
- Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratulojen osakepääomaa päätettiin korottaa 300.000 euron osakepääomasijoituksella
- Hyväksyttiin Ppky Selänteen investointimäärärahan lisäys 24.800 euroa

Kaupunginvaltuusto 28.8.2017

- Merkittiin tiedoksi talouskatsaus ajalt 1.1.-30.6.2017
- Määrättiin hulevesimaksu vuosille 2017 ja 2018
- Hyväksyttiin laaja hyvinvointikertomus vuosille 2017-2020

- Valittiin Ppky Selänteen tarkastuslautakun- nan jäsenet toimikaudeksi 2017-2021
- Valittiin Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoito- piirin kuntayhtymän valtuuston jäsenet toi- mikaudeksi 2017-2021
- Hyväksyttiin asemakaavamuutosehdotus 2. kaupunginosassa Roikola, kortteli 226

Kaupunginvaltuusto 25.9.2017

- Merkittiin tiedoksi kaupunki-, elinkeino- ja konsernistrategian toteutumistarkastelu syksyiltä 2017 ja päätettiin aloittaa strate- gian päivitys

Kaupunginvaltuusto 16.10.2017

- Päätettiin myydä kiinteistöllä 69-8-801-1, osoitteessa Mustolanperäntie 36, sijaitse- van Karjalahden palvelukeskuksen raken- nus 1,4 miljoonan euron kauppahinnalla Attendo Oy:lle, hyväksyttiin esisopimus
- Hyväksyttiin maankäytön suuntaviivat 2025 raportti
- Hyväksyttiin Haapajärven ammattiopiston liiketalouden osaston siirtyminen Haapajär- ven lukion tiloihin, määräraha huomioidaan vuoden 2018 talousarviossa
- Hyväksyttiin Ppky Selänteen hallintosääntö
- Merkittiin tiedoksi talouskatsaus 1.1.-31.8.2017

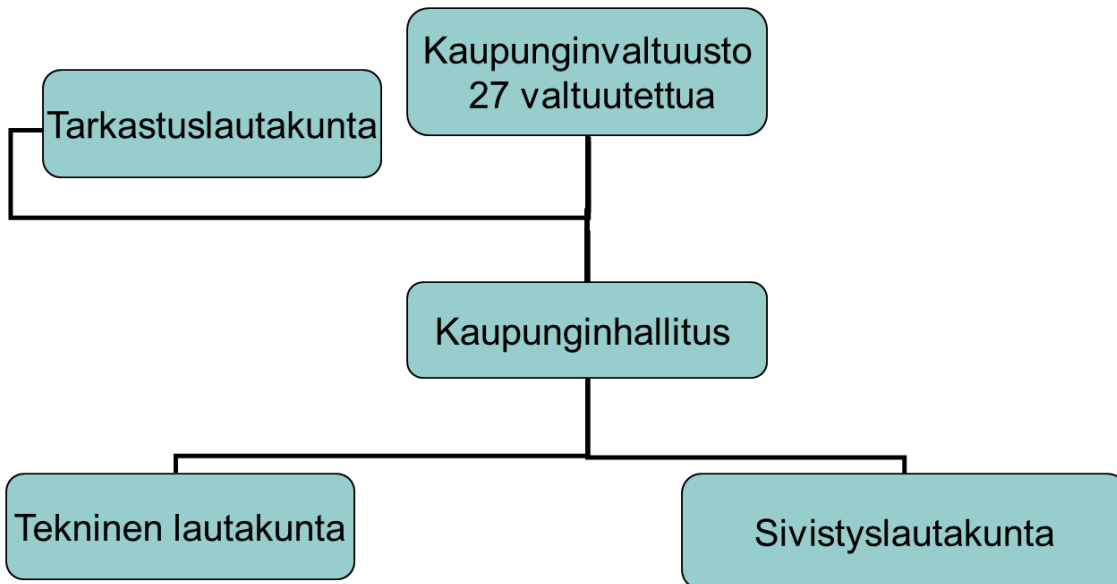
Kaupunginvaltuusto 13.11.2017

- Määrättiin tuloveroprosentiksi vuodelle 2018 22,00 %
- Määrättiin kiinteistöveroprosentit vuodelle 2018:
 - yleinen 1,35%
 - vakituiset asuinrakennukset 0,75%
 - muut asuinrakennukset 1,35%
 - rakentamattomat rakennuspaikat 5,00 %
 - voimalaitokset 3,10 %
 - yleishyödylliset yhteisöt 0,30 %
- Annettiin lausunto Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavan ehdotusaineis- tosta, ja siinä esitetty varaus Multakaar- ronnan tuulivoimapuistoalueesta tulee poistaa Haapajärven kaupungin alueelta
- Hyväksyttiin kaupungin hallintosääntö, joka tulee voimaan 1.1.2018 lukien
- Hyväksyttiin lastensuojelusuunnitelma

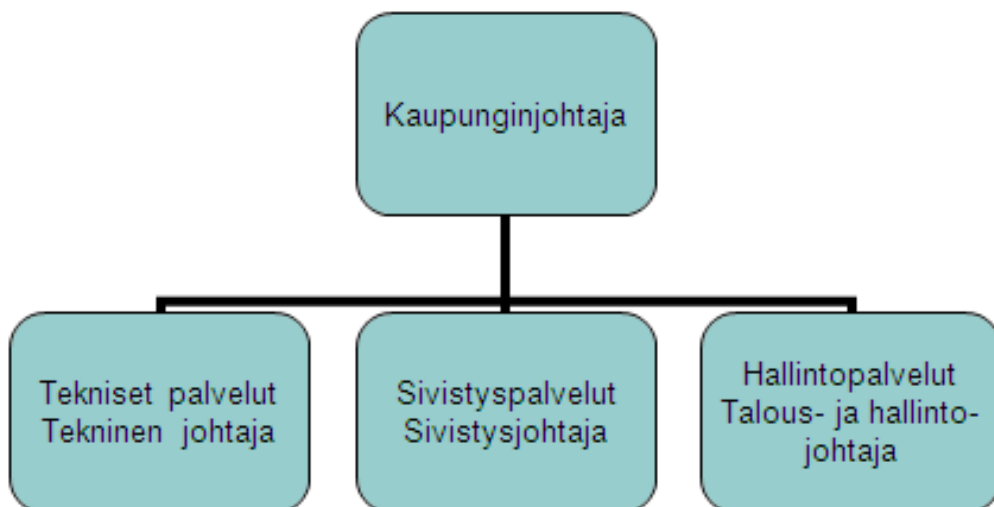
Kaupunginvaltuusto 11.12.2017

- Hyväksyttiin kaupungin ja Ppky Selänteen talousarviomuutokset vuodelle 2017
- Hyväksyttiin luottamushenkilöiden palkkiosääntö, joka tulee voimaan 1.1.2018 lukien
- Hyväksyttiin eläinlääkäreiden yhteisvastuunoton perustaminen
- Merkittiin tiedoksi sidonnaisuusilmoitukset
- Hyväksyttiin Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen vuosisopimus ja talousarvio vuodelle 2018
- Hyväksyttiin talousarvio vuodelle 2018 ja taloussuunnitelma vuosille 2019-2021

Haapajärven kaupungin luottamushenkilöorganisaatio

Haapajärven kaupungin hallinto-organisaatio

1.3 Henkilöstötilinpäätös 2017

1. Käsitteitä

Henkilöstöllä tarkoitetaan tässä tilinpäätöksessä päätoimista henkilökuntaa työllistetyt mukaan lukien. Päätoimiseksi katsotaan henkilö, jonka työaika on vähintään puolet täydestä työajasta. Henkilöstöön kuuluu sekä kuukausi- että tuntipalkkaisia työntekijöitä / viranhaltijoita. Henkilökunnan palvelussuhteet ovat joko pysyviä, sijaisuuksia tai määräajan voimassa olevia.

Tiedot henkilöstön määrästä ja rakenteesta ovat vuoden viimeisen päivän tilanteen mukaisia. Osa tiedoista, kuten poissaolo- ja koulutustiedot ovat koko vuodelta.

Henkilöstön määrä 31.12.2017

Kaupungin henkilökunnan määrä oli 31.12.2017 yhteensä 399. Vakinaista henkilökuntaa 238, naisia 186 ja miehiä 52. Koko kaupungin henkilökunnasta toimi sijaisena tai projektissa 41, määräaikaisena 115, työllistettynä 5 eli yhteensä 161. Luvusta puuttuvat kaupungin kesätyöntekijät, joita viime vuonna työllistettiin 79.

Taulukko 1. Henkilökunnan määrä 2015-2017

	2017	2016	2015
HALLINTO			
Vakinaiset	6	6	4
Määräaikainen			2
Työllistetyt	5	3	2
Yhteensä	11	9	8
SIVISTYSTOIMI			
Vakinaiset	183	192	137
Sijaiset ja määräaikaiset	147	137	128
Työllistetyt			
Yhteensä	330	329	265
TEKNINEN TOIMI			
Vakinaiset	49	42	46
Sijaiset ja määräaikaiset	9	5	11
Työllistetyt			
Yhteensä	58	47	57
Kaikki Yhteensä	399	385	330

Vakinaisen henkilökunnan ikä- ja sukupuolijakautuma

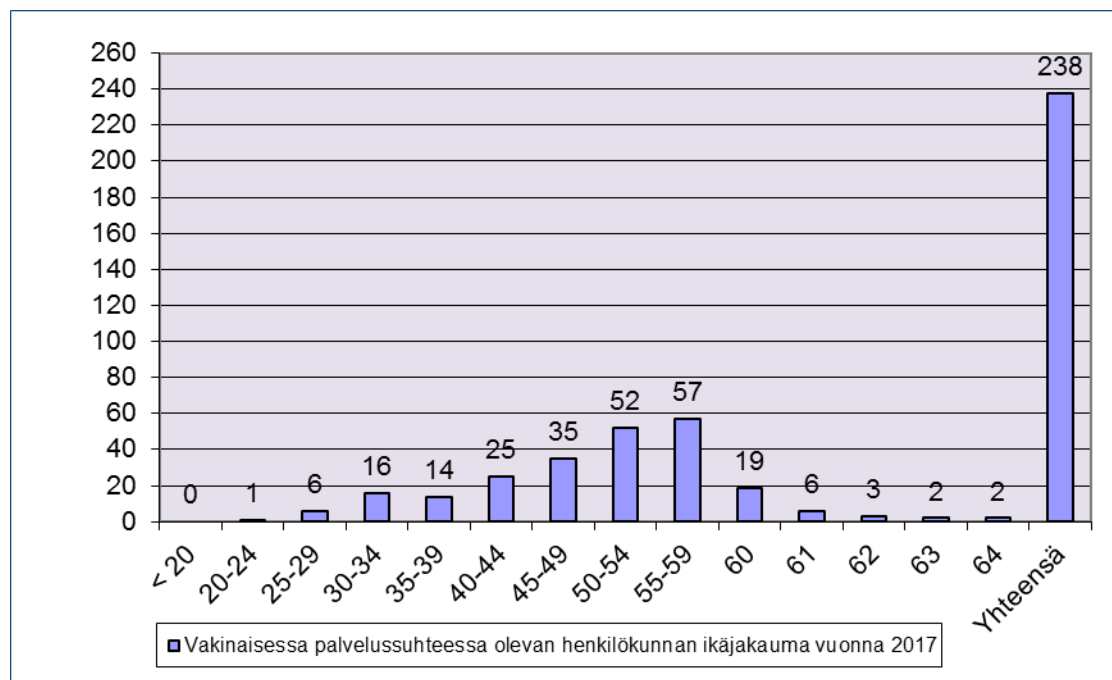
Vakinaisen henkilökunnan keski-ikä on 49,7 vuotta (miehet 52,0 ja naiset 49,3). Vakinaista henkilökuntaa on 238, naisia 186 ja miehiä 52. Vakinaisesta henkilöstöstä 78,2 % on naisia ja 21,8 % miehiä.

Vakinaista henkilökuntaa hallintopalveluissa 6, sivistyspalveluissa 183 ja teknisissä palveluissa 49.

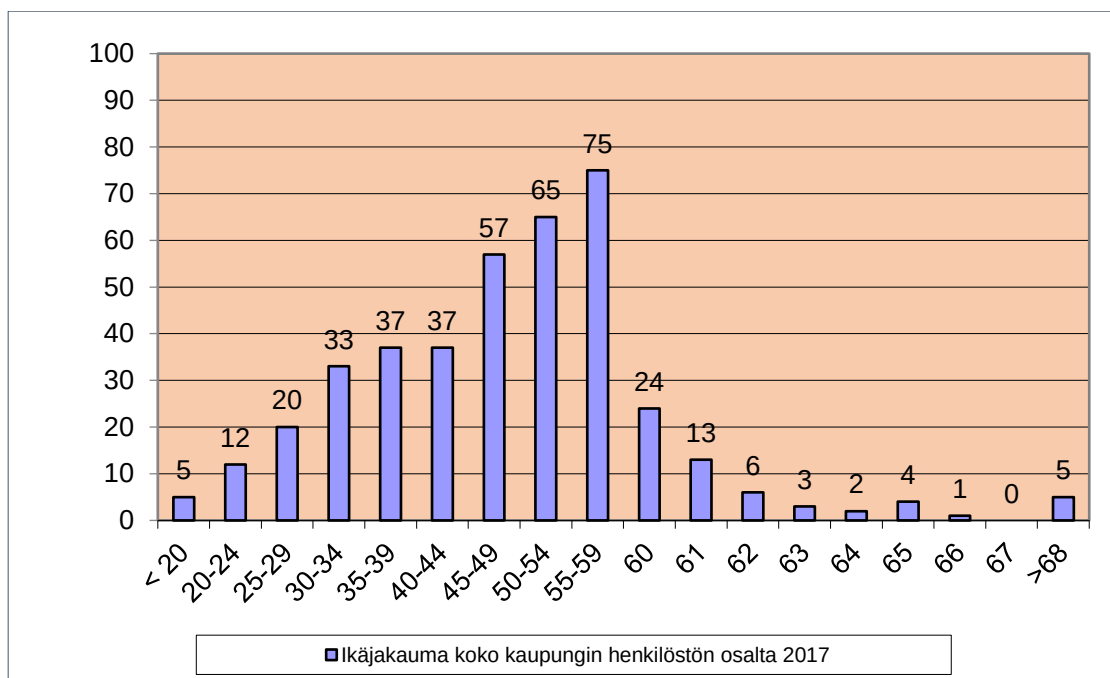
Taulukko 2	lukumäärä	keski-ikä
HALLINTO		
Mies	4	56,7
Nainen	2	
Yhteensä	6	
SIVISTYSTOIMI		
Mies	25	48,7
Nainen	158	
Yhteensä	183	
TEKNINEN TOIMI		
Mies	21	51,6
Nainen	28	
Yhteensä	49	
Kaikki Yhteensä	238	49,7

Suurin ikäryhmä on 50-59 -vuotiaat, joihin kuuluu 109 työntekijää eli noin 45,8 % vakinaisesta henkilökunnasta. Alle 50-vuotaita on 96 eli 40,3 %, 60-63 vuotiaita 30 eli 12,6 % ja kolme yli 64 vuotiasta. Yli 60-vuotiaiden osuus on lisääntynyt edelliseen vuoteen verrattuna 15 henkilöllä.

Kuva 1: Vakinaisessa palvelussuhteessa olevan henkilökunnan ikäjakauma vuonna 2017

Kuva 2; Ikäjakauma koko kaupungin henkilöstön osalta vuonna 2017, henkilökuntaa yhteensä 399

Koko kaupungin henkilökunnan osalta suurin ikäryhmä on 45-59 vuotiaat, joihin kuuluu 197 työntekijää eli 49,4 % koko kaupungin henkilökunnasta, alle 45- vuotiaita on 144 eli 36,1 % ja yli 60-vuotiaita 58 eli 14,5 %.

Ikääntyminen

Eläkejärjestelmää on uudistettu useampaan kertaan 2000-luvulla. Henkilöstössä suurimmalla osalla on eläkeikä 63-68 ikävuoden välillä. Uusilla työntekijöillä eläkeikä on aina vähintään 65 vuotta. Tämän hetken eläkejärjestelmän mukaan eläkkeelle jäädään viimeistään 68 ikäisenä. Taulukossa kolme on Kevan ilmoittamat henkilöt, jotka täyttävät vanhuuseläkkeensä vuoteen 2025 mennessä. Kertomusvuoden aikana vakinaisesta henkilökunnasta on viisi henkilöä osaaika-eläkkeellä.

Taulukko 3. Vakinaisen henkilökunnan laskennallinen eläköityminen vuosina 2018-2025

Vuosi	Yhteensä
2018	4
2019	1
2020	6
2021	10
2022	7
2023	11
2024	6
2025	3
	48

Henkilökunnan vaihtuvuus

Vakinaisen henkilökunnan virka-/työsuhteita päättyi kertomusvuoden aikana yhteensä 9; seuraavista syistä:

- eläke 7
- toisen työnantajan palvelukseen 1
- muusta syystä 1

Osaamisen kehittäminen

Ammattiyhdistys- ja muihin koulutuksiin osallistui 76 henkilöä (73 v.2016) ja koulutuspäiviä yhteensä 232 (295 v.2016) sekä 3 henkilöä (5 v.2016) oli opintovapaalla.

	Henkilöt	Päiviä
Ammattiyhdistyskoulutus	8	25
Koulutus	73	207
Opintovapaa	3	755

Poissaolot

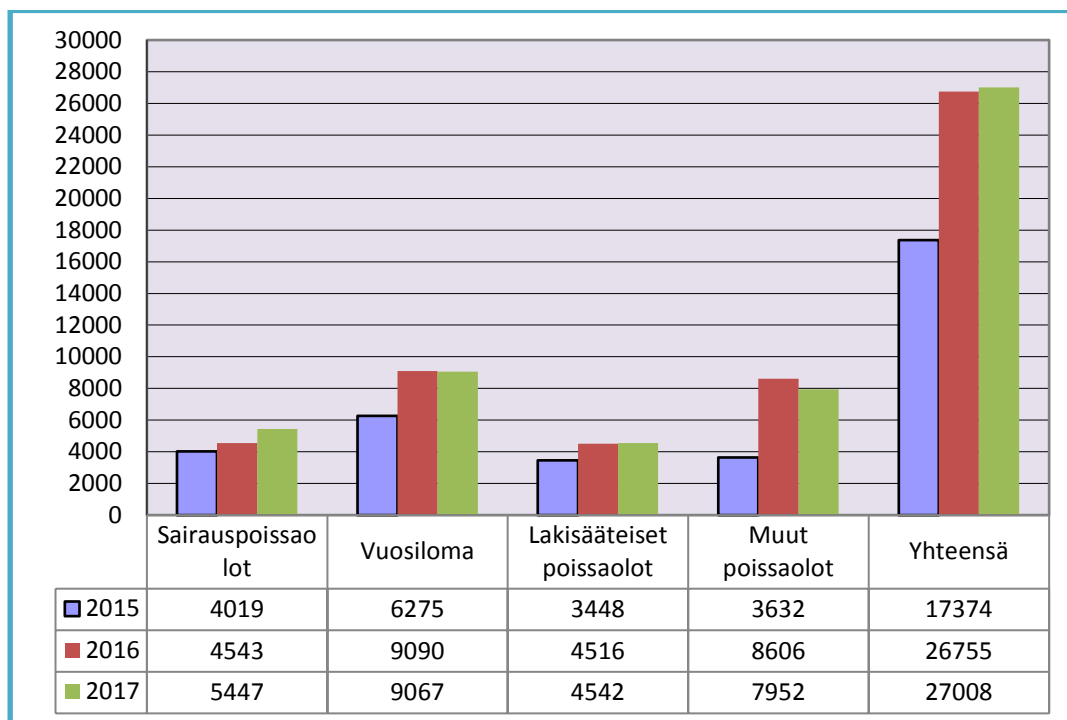
Koko henkilöstön poissaolopäiviä kertyi tilinpäätösvuonna 27008 kalenteripäivää, mikä laskennallisena virka-/työsuhteena on 74 virka-/työsuhdetta. Poissaoloista 33,6 % aiheutui vuosilomista, 19,9 % sairauslomista, 6 % palkattomista virka-/työvapaista sekä 16,8 % lakisääteisistä vapaista (mikä sisältää vuorotteluvapaat). Vuorotteluvapaat kaikista poissaoloista olivat 7 %. Edellisenä vuonna sairauslomina kaikista poissaoloista oli 17 %.

Vuoteen 2016 verrattuna koko henkilökunnan sairauspoissaolot lisääntyivät 904 päivällä (19,9 %). Kasvu johtui suurimmaksi osaksi pitkistä, yli 11 pv kestävästä sairauslomista. Pitkät sairauslomat (yli 11 pv) lisääntyivät n. 25 %. Lakisääteiset poissaolot sisältävät mm. hoito-, äitiys-, isyys-, opinto-, tilapäiset hoito- ja vuorotteluvapaat. Niiden määrä lisääntyi vain 26 pv edellisvuodesta (0,6 %). Muut poissaolot sisältävät kuntoutus-, koulutus-, ylityö- ja muut palkattomat työ- ja virkavapaat, joiden osuus väheni edelliseen vuoteen verrattuna 654 pv (7,6 %).

Kuva 3: Poissaolot syyn mukaan koko kaupungin henkilöstöllä 2017

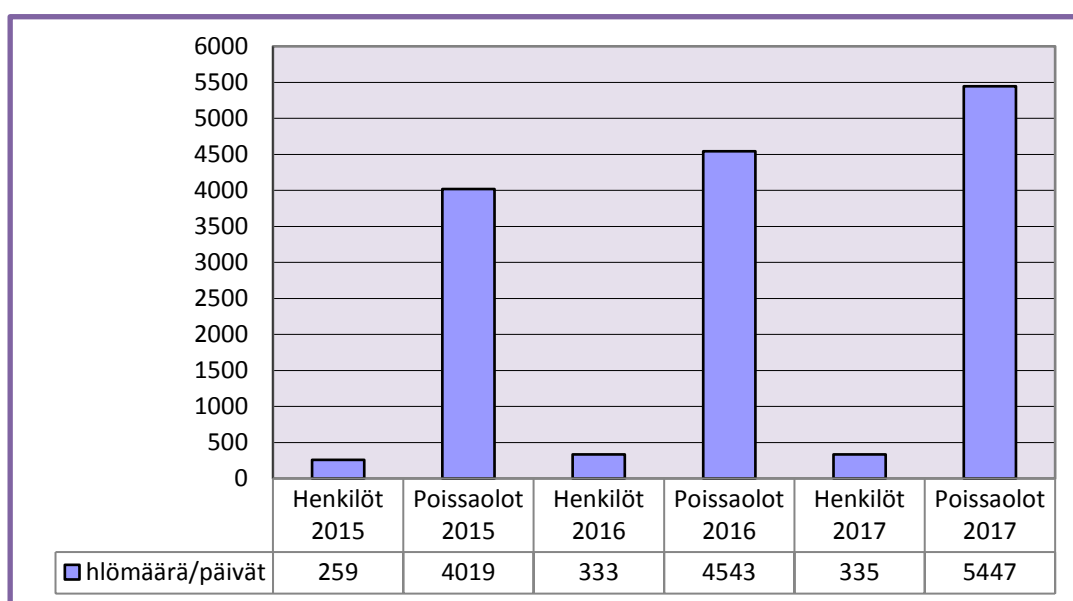
Kuva 4; Poissaolot koko kaupungin henkilöstö 2015-2017

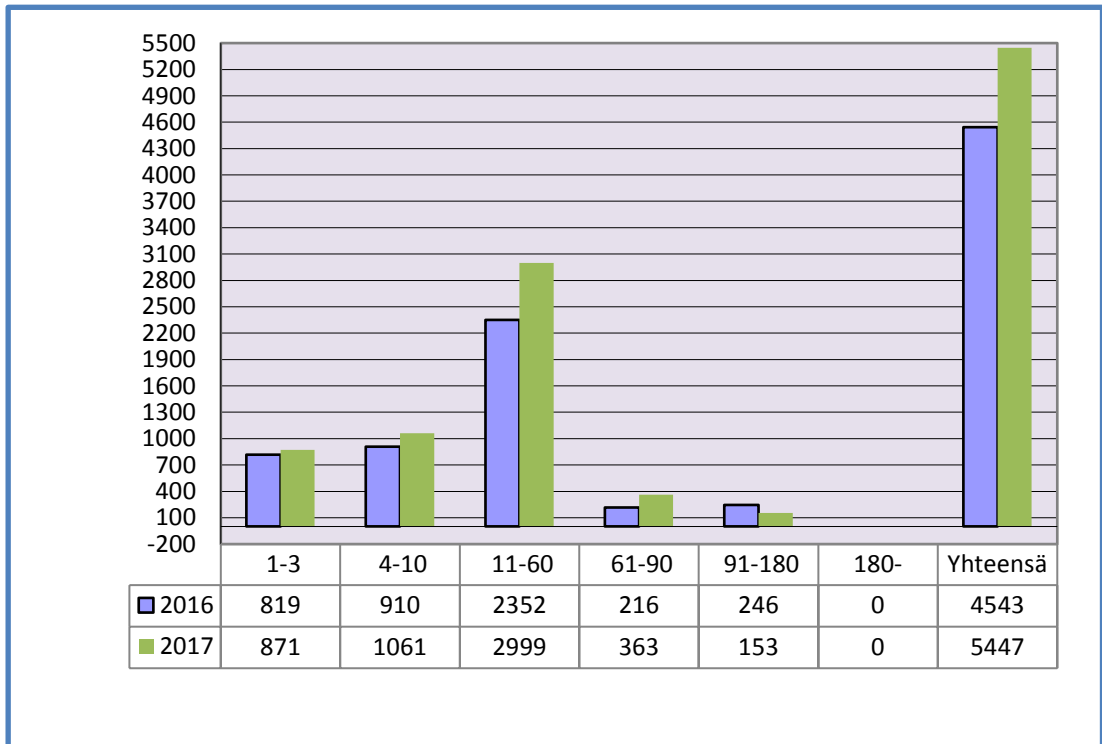
Henkilöstön sairastavuus koko henkilöstön sekä vakinaisen henkilöstön osalta

Sairauspoissaoloja oli yhteensä 5447 päivää, koko henkilöstöstä yhteensä 372 henkilöä. Edelliseen vuoteen verrattuna sairauspoissaolot lisääntyivät 904 päivällä. Sairauslomapäivien määrä / henkilö oli keskimäärin 9,4 päivää koko henkilöstöllä ja em. määrä vuonna 2016 oli 8 päivää koko henkilöstöllä. Kuvasta kuusi selviää, että pitkien sairauslomien (11-90 pv) määrä on lisääntynyt, kun taas kaikkein pisimpien sairauslomien (yli 91) on vähentynyt.

Kuva 5. Koko kaupungin henkilöstön sairauslomat 2015-2017

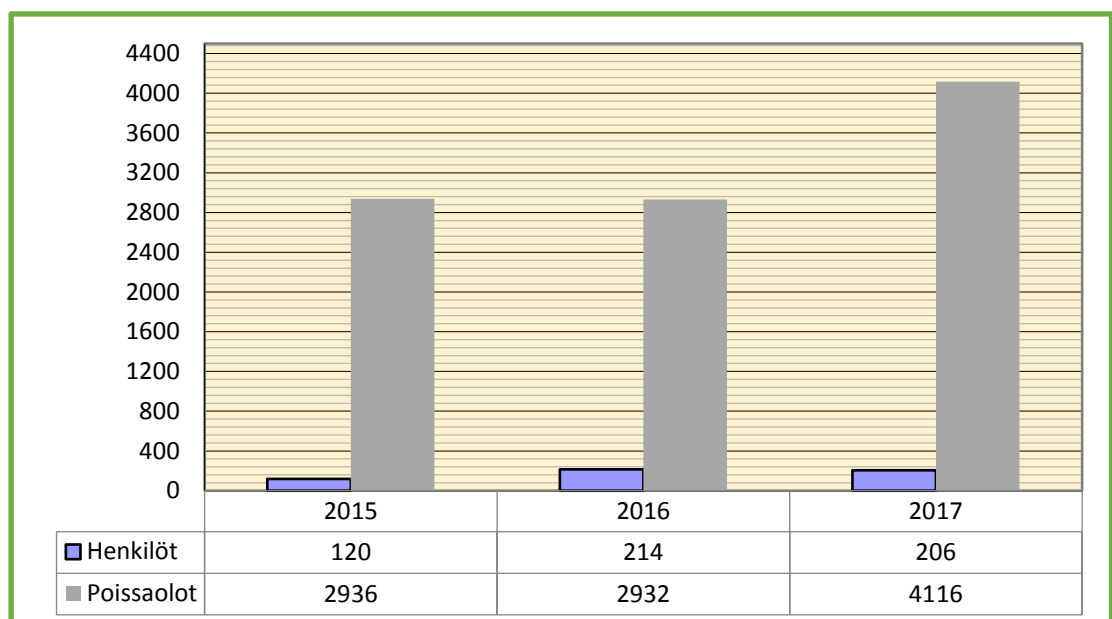
Kuva 6: Sairauspoissaolopäivien määrä pituuden mukaan 2017, koko henkilöstö

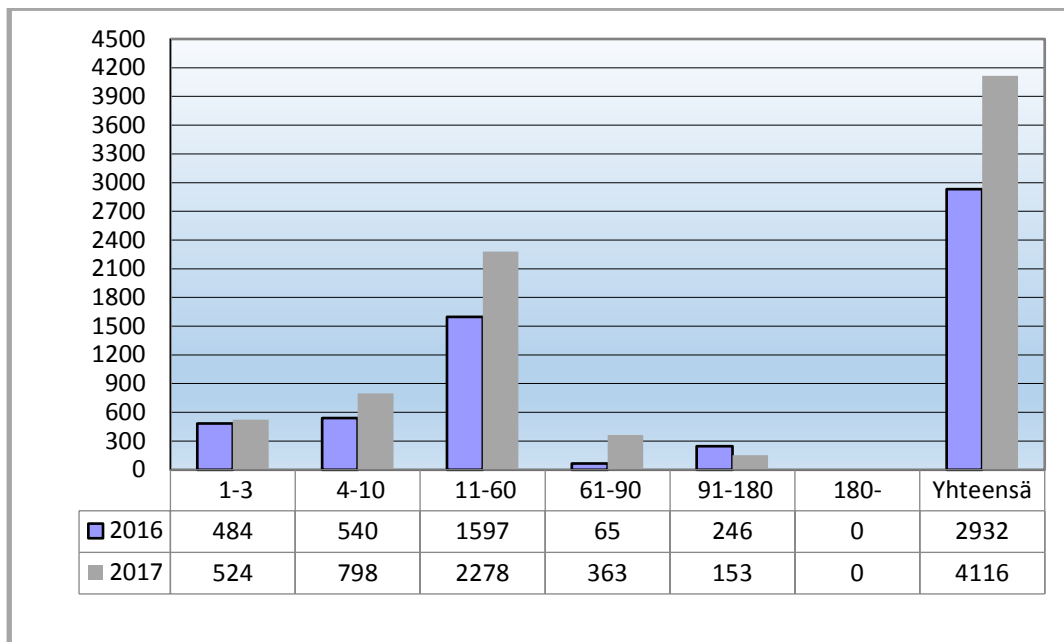
.Kuva 7: Vakinaisen henkilöstön sairauslomat 2015-2017

Vakinaisen henkilöstön sairauslomat olivat vuonna 2015 yhteensä 2936 päivää, vuonna 2016 yhteensä 2932 päivää ja vuonna 2017 yhteensä 4116 päivää.

Sairauslomapäivien määrä / henkilö oli keskimäärin 17,3 päivää vakinaisella henkilöstöllä ja vuonna 2016 se oli 12,2 päivää vakinaisella henkilöstöllä. Vakinaisesta henkilöstöstä viidellä oli yli 100 sairauspäivää. **Kuvasta 8** selviää, että pitkät sairauslomat (11-90 pv) ovat vakinaisella henkilöstöllä lisääntyneet 979 pv (58,9 %). Kaikkein pisimmät sairauslomat (yli 90 pv) ovat vähentyneet 93 pv (37,8 %).

Kuva 8: Sairauspoissaolopäivien määrä pituuden mukaan vakinaisella henkilöstöllä

Palkkakustannukset	2017	2016
Rahapalkat yhteensä	11.284.672	11.101.765
Eläkkeet yhteensä		355
Eläkevakuutusmaksut yhteensä	2.824.274	3.082.787
Muut henkilösivukulut yhteensä	580.401	584.974
Sv-ym. korvaukset yhteensä	-197.522	-146.924
Yhteensä	14.491.825	14.622.957
Luontaisedut yhteensä	83.565	80.232
Kaikki yhteensä	14.575.390	14.703.190

Työterveyshuolto ja työkykyä ylläpitävä toiminta

Kaupungilla on työterveydenhuollosta sopimus mikä kattaa myös sairaanhoidon. Kela maksoi työterveydenhuollon korvauksia kaupungille 85.604,64 euroa vuonna 2017. Kaupunki ostaa työterveydenhuollon palveluja Ppky Selänteeltä ja Ppky Kalliolta.

Henkilöstölle on tiedotettu pääsääntöisesti sähköpostilla ajankohtaisista asioista. Henkilöstön työhyvinvointia ja virkistäytymistä on tuettu, normaalien ilmaisten kuntosalivuorojen ja uimahallilippujen lisäksi, antamalla mahdollisuus ilmaiseen Jokilatvan opiston kurssiin tai vaihtoehtoisesti ylimääräisiin uimahallilippuihin. Näitä mahdollisuuksia käytti yli 100 henkilöä. Henkilökunnalle järjestettiin työhyvinvointitapahtuma iltapäivä huhtikuun lopussa Jämsänkallion aarnialueelle ja Hanhilammen kodalle. Yhteistyötoimikunta on nimennyt vuoden 2017 alussa työhyvinvointityöryhmän jonka tehtävänä on suunnitella työhyvinvointitapahtumia henkilöstölle. Kaupungin henkilöstön pikkujoulu järjestettiin muualla kuin kaupungin omissa tiloissa, ja pikkujouluun osallistui noin 100 henkilöä.

Vuoden aikana toimintaan kuuluivat säännölliset kuntosalivuorot monitoimitalolla kaksi kertaa viikossa ja uimahallin 20 ilmaista käyttökertaa.

Lisäksi kaupungin työntekijöillä oli mahdollisuus osallistua Keski-Pohjanmaan Liikunnan ja Suomen Kuntoliikuntaliiton organisoimaan liikunta kampanjaan.

Yhteistyötoimikunta on kokoontunut kertomusvuoden aikana 7 kertaa. Työsuojeluvaalit pidettiin loppuvuodesta, jolloin valittiin työsuojeluvaltuutetut ja -varavaltuutetut seuraavaksi neljäksi vuodeksi. Työsuojelutoimikunta on kiinnittänyt huomiota kaupungin kiinteistöjen sisäilmaongelmiin, jonka johdosta on tehty sisäilmaa parantavia toimenpiteitä. Harkinnanvaraista palkattomien virka- ja työvapaiden periaatteiden käytäntöä jatkettiin. Kaupungilla on voimassa erilaisiin kuntoutuksiin ja virka-/työvapaisiin liittyvät periaatteet.

Kaupungilla on henkilöstöä koskettavia voimassa olevia, henkilöstön tasa-arvoon, työoloihin, työterveyteen ja -turvallisuuteen ym. liittyviä ohjeita mm.:

- henkilöstöohjelma
- tasa-arvosuunnitelma
- varhaisen tuen malli
- merkkipäiväsääntö
- päihdeohjelma
- toimintamalli työpaikkaväkivaltatilanteita varten
- toimintaohje henkisen väkivallan, työssä kiusaamisen ja syrjinnän estämiseksi
- henkilöstön koulutukseen liittyvät periaatteet
- osa-aikaeläkkeeseen liittyvät periaatteet
- työsuojelun toimintaohje
- ohjeet sisäilman laatuun liittyvissä ongelmatilanteissa

1.4. TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYS

Yleinen talouden kehitys

Talouuskasvu jatkuu Suomessa poikkeuksellisen vauhdikkaana myös vuonna 2018. Talousskasvuennustetta korotetaan vuodelle 2018 puoli prosenttiyksikköä 2,3 prosenttiin. Suomen talouden voimakasta elpymistä tukee maailmankaupan kysyntä, joka on saanut investoinnit käyntiin. Erityisesti Suomelle tärkeä euroalue on kuluneena vuonna yllättänyt myönteisesti, ja rahapolitiikka on yhä keveää. Myös kotitalouksien kulutus on jatkunut vahvana hitaasta ansiokehityksestä huolimatta. Investointien ohella elpymisen toinen päätekijä on tällä hetkellä vienti, joka lähti vahvaan nousuun vuoden 2016 lopulla.

Vuoden 2017 kolmannella neljänneksellä bruttokansantuote oli kolme prosenttia edellisen vuoden tasoa korkeammalla. Yhtä ripeää kasvua on viimeksi nähty finanssikriisin jälkeisestä pahimmasta tuotantokuopasta palaututtaessa.

Vuonna 2018 talous kasvaa ennusteen mukaan 2,3 prosenttia ja vuonna 2019 kasvu on 1,9 prosenttia. Vuosi 2018 tarjoaa kuluttajille kolme selkeää ilonaihetta. Talousskasvu parantaa työllisyyttä ja nostaa palkkoja, mutta samaan aikaan korot pysyvät vielä matalalla tasolla.

Nousu riittää lähivuosina luomaan työpaikkoja, parantamaan maltillisesti ostovoimaa ja pitämään asuntomarkkinat liikkeessä. Talouden kasvun hedelmät leviävät kuluvana vuonna laajemmalle joukolle, kun palkkojen nousu ja työllisyyden parantaminen tukevat kuluttajia. Myös korkotaso säilyy matalalla, jolloin rahaa jää muihin kohteisiin.

Suomen talousskasvua ruokkii poikkeuksellisen hyvä maailmantalous. Kansainvälisesti talousskasvun ennustetaan jatkavan kasvuaan edelleen vankkana vuonna 2018, minkä jälkeen nousu muuttuu aavistuksen hitaammaksi.

Yhdysvalloissa ja Saksassa kasvu on kestänyt jo kahdeksan vuotta, ja työmarkkinat kiristyvät vähitellen. Muualla maailmassa resurssirajoitteet eivät

ole vielä yhtä suuri ongelma, ja yritysten investoinnit pönkittävät nousun jatkumista.

Yhdysvallat ja Saksa ovat lähellä täystyöllisyyttä, eikä tuottavuus kasva Kiinassa enää entiseen malliin. Tuotanto lähentelee potentiaalista tasoaan jo monissa muissakin maissa.

Euroalue on ollut maailmantalouden positiivinen yllättäjä vuonna 2017, ja vuoden lopulla kuluttajien, yritysten ja sijoittajien luottamus talouteen on ollut vahvaa.

Inflaatio ja korot pysyvät toistaiseksi alhaalla, mutta nousukausi aiheuttaa jatkuessaan riskin talouden ylikuumenemisesta ja keskuspankkien täytyä miettiä, miten irtautua poikkeuksellisesta rahapolitiikasta. Euribor -korkojen odotetaan pysyvän alhaalla vielä 2018, mutta pääskenaarion mukaan EKP nostaa korkoja vuonna 2019.

Vuoden 2018 alkupuoliskolle vahvistuksia suhdanteita on teollisuudessa, rakentamisessa ja palvelualoilla. Tuotannon ja myynnin odotetaan jatkavan melko vahvaa kasvua koko vuoden 2018 alkupuoliskon. Kasvu nopeutuisi kaikilla kolmella päätoimialalla jonkin verran viime vuoden loppuun verrattuna. Myös henkilöstöodotukset ovat hyvät erityisesti teollisuudessa ja palvelualoilla. Kannattavuuden arvioidaan vahvistuvan jonkin verran kaikilla päätoimialoilla.

Kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2017 tilinpäätösarvot osoittavat kuntatalouden vahvistuneen viime vuonna, mutta ennako-odotukset eivät kuitenkaan täysin toteutuneet, arvioidaan Kuntaliiton analyysissä tilinpäätösten ennakotiedoista.

Vuoden 2017 tilikauden tulos parani tilinpäätöstietojen mukaan n. 200 miljoonaa euroa, mutta jäi kuitenkin 500 miljoonaa euroa pienemmäksi kuin viime syksyn kuntatalousohjelmassa arvioitiin. Myös odotukset koko kuntasektorin lainakannan pienentymisestä jäivät haaveeksi.

Kuntasektorin toimintakulut laskivat viime vuonna keskimäärin 1,0 prosenttiyksikköä muun muassa kilpailukykyopimukseen liittyvien toimien, perustoimeentulotuen Kela-siirron ja kuntien omien säästötoimien vuoksi.

Kuntien verotulot 2017 kasvoivat koko maan tasolla yhteensä 2,0 prosenttia, eli 450 miljoonaa euroa. Samanaikaisesti valtionosuudet kuitenkin laskivat 3,3 prosenttia eli 300 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos oli negatiivinen 60 kunnassa, joista kaikki ovat alle 100 000 asukkaan kuntia.

Kuntakentän menot eivät vähentyneet niin paljon kuin valtiovarainministeriö ennakoii, joten kuntiin viime vuonna kohdistuneet valtionosuusleikkaukset ovat olleet ylimitoitettuja. Valtion rahoitusosuu- den pienentymisen seurauksena peruspalveluiden rahoitus on jäänyt yhä enemmän kuntien vas- tuulle.

Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta nousi vuonna 2017 yhteensä n. 150 miljoonaa euroa eli 0,9 prosenttia. Tämä johtuu siitä, että kuntien lainakanta

laski 100 miljoonaa euroa samalla, kun kuntayhtymien lainakanta kasvoi suurista sairaalainvestoinneista johtuen 250 miljoonaa euroa. Kuntien lainakanta laski pääsääntöisesti alle 2000 asukkaan kunnissa. Muissa kuntakokoluokissa velkaantumisen jatkui.

Kuntien talousarviokyselyn mukaan verotulot ja valtionosuudet eivät juurikaan kasva vuonna 2018 samalla kun toimintakulut kasvavat noin miljardi euroa. Vuosi 2019 näyttää kuntien arvioiden mukaan yhtä vaikealta.

Kuntien arvioiden mukaan näyttää siltä, että kuntien talous heikkenee jo tänä vuonna selkeästi. Investoinnit kasvavat viidenneksellä, ja tämän johdosta lainakanta uhkaa kääntyä jälleen kasvuun.

(lähteet: EK:n ja Danske Bankin talouskatsaukset sekä Suomen Kuntaliiton ja Kuntarahoituksen tiedotteet)

Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Haapajärven kaupungin toimintaan ja talouteen vaikuttavia asioita on tapahtunut päättyneen tilikauden aikana ja sen jälkeen seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 29.5.2017 kaupungin ja Ppky Selänteen tilinpäätökset ja toimintakertomukset vuodelta 2016 sekä arviointikertomukset vuodelta 2016.

Kaupunginvaltuusto valitsi 12.6.2017 jäsenet ja varajäsenet kaupunginhallitukseen ja muihin toimielimiin, ylikunnallisiin toimielimiin sekä yhdistykseen toimikaudelle 1.6.2017 – 31.5.2021. Samoin kaupunginvaltuusto valitsi valtuuston puheenjohtajan sekä 1. j 2. varapuheenjohtajan toimikaudelle 2017 – 2021. Samassa kokouksessa kaupunginvaltuusto päätti Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalojen osakepääoman korottamisesta 300.000 eurolla.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 25.8.2017 Laajan hyvinvointikertomuksen 2017 – 2020.

Kokouksessaan 16.10.2017 kaupunginvaltuusto

päätti myydä Karjalahden Palvelukeskuksen rakennuksen Attendo Oy:lle 1,4 miljoonalla eurolla. Samassa kokouksessa hyväksyttiin Maankäytön suuntaviivat 2025.

Kaupunginvaltuusto päätti 13.11.2017 vuoden 2018 tuloveroprosentiksi 22,00 sekä päätti kiinteistöveroprosenttien suuruuden. Samassa kokouksessa valtuusto hyväksyi uuden hallintosäännön ja Lastensuojelusuunnitelman.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.12.2017 Selänteen vuosisopimuksen ja talousarvion vuodelle 2018 sekä kaupungin talousarvion 2018 ja taloussuunnitelman 2019 – 2021 ja myös Selänteen ja kaupungin talousarviomuutokset vuodelle 2017.

Kokouksessaan 11.12.2017 kaupunginvaltuusto päätti eläinlääkäreiden yhteisvastaanottoilojen rakentamisesta Jedun kiinteistöön Erkkiläntielle ja suoritti Suomen Kuntaliiton valtuuskunnan jäsenten vaalin.

Kaupunginhallitus päätti 30.3.2017 toimenpiteistä uimahallin pääurakoitsijan konkurssin johdosta.

12.9.2017 kaupunginhallitus päätti maksaa Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokrataloille 50.000 euroa, Asunto Oy Joutsenesta ostettavan yksión hankintaan, mikäli ko. asuinkerrostalon rakentaminen ei muutoin toteudu.

Kaupunginhallitus hyväksyi 10.10.2017 yhteistyösopimuksen Haapajärven Jääurheilukeskus Oy:n kanssa uima- ja jäähallien yhteistoiminnassa.

Kaupunginhallitus hyväksyi 12.12.2017 kauppakirjan Attendo Oy:n kanssa Karjalahden Palvelukeskuksen rakennuksesta ja päätti panna valtuuston 16.10.2017 tehdyn ko. asiaa koskevan päätöksen täytäntöön valituksesta huolimatta.

Kaupunginhallitus hyväksyi 9.1.2018 yhteistyösopimuksen Pesä-Kiilat ry:n kanssa Naperoleirin 2018 järjestelyissä.

Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon

Kaupunginhallituksen menot kokonaisuudessaan toteutuivat 96,15 % ja tulot toteutuivat 85,43 %. Nettona toteutuma oli 96,73 % eli nettosäästö oli 970.775 euroa. Ppky Selänteen maksuosuus alitti talousarvion 857.918,15 euroa. Kaupunginhallituksen kohdalla muut hallintopalvelujen kustannukset kokonaisuudessaan olivat nettona arvioitua pienemmät yleishallinnon osalta n. 31.000 euroa (Tonteista myyntivoittotuloja n.65.000 euroa, työllistämisen nettokustannukset pienemmät n. 22.000 euroa, maaseutupalveluissa menot ylittivät n. 9.000 euroa ja työterveyshuollossa n. 35.000 euroa. Työterveyshuollossa tulot ylittivät n. 25.000 euroa. Maahanmuuttajien perheryhmäkodin menot jäivät alle arvion n. 334.000 euroa ja tulot alle arvion n. 312.000 euroa). Elinkeinopalveluissa menot olivat arvioitua pienemmät n. 57.000 euroa.

Sivistyspalvelujen menot toteutuivat 101,05 % ja tulot toteutuivat 103,94 %. Nettona oli ylitystä n. 59.000 euroa eli netto toteutuma oli 100,39 %. Menojen ylitystä oli perusopetuksessa n. 331.000 euroa ja tulojen ylitystä n. 172.000 euroa. Toisen asteen opetuksessa menoja säästy n. 28.000 euroa ja tuloja kertyi n. 35.000 euroa yli arvion. Menot jäivät alle arvioidun varhaiskasvatuksessa n. 85.000 euroa ja tulot jäivät alle arvioidun n. 45.000 euroa. Kirjasto- ja kulttuuritoimessa menot jäivät alle arvioidun n. 50.000 euroa ja tulot jäivät n. 25.000 euroa alle arvioidun. Liikunta- ja nuorisopalveluissa menot jäivät alle arvioidun n. 35.000 euroa ja tulot n. 8.000 euroa.

Teknisten palvelujen menot toteutuivat 101,84 % ja tulot toteutuivat 103,22 %. Nettona syntyi säästöä n. 65.000 euroa eli netto toteutuma oli 83,96

%. Menoissa oli säästöä hallinnossa n. 20.000 euroa, puistot ja muut yleiset alueet oli tulojen ylitystä n. 38.000 euroa, katuvaloissa menojen ylitystä n. 24.000 euroa, ulkoilu- ja urheilualueilla ylitystä n. 20.000 euroa, varikolla ylitystä n. 10.000 euroa, varastoissa ylitystä n. 11.000 euroa, työkooneet säästöä n. 40.000 euroa ja tulojen ylitystä n. 23.000 euroa. Tilapalveluiden hallinnossa säästöä n. 23.000 euroa. Tilapalveluissa oli kokonaisuudessaan netto säästöä n. 90.000 euroa. Maa- ja metsätiloissa oli nettotulojen ylitys n. 44.000 euroa. Käyttötalouden kokonaismenot toteutuivat 98,35 % eli säästöä oli 912.796 euroa ja tulot toteutuivat 100,73 % eli 74.865 euroa yli arvioidun. Nettona syntyi kokonaissäästöä 987.661 euroa eli nettototeutuma oli 97,81 %. Ulkoiset toimintakulut toteutuivat 98,11 % (säästöä 966.815 euroa) ja ulkoiset toimintatuotot toteutuivat 100,34 % (20.846 euroa yli arvioidun). Yksityiskohtaisemmin päävastuualueiden toteutuminen on selvitetty kohdassa "Talousarvion toteutuminen".

Investoinneissa osakkeiden ja osuuksien oston oli varauduttu talousarviossa 460.000 eurolla ja toteutuma oli 391.611 euroa. Talonrakennuskoh-teissa uimahallin rakentamiseen oli varattu määrärahaa 3.520.000 euroa ja toteutuma oli 3.822.609 euroa. Muihin talonrakennushankkeisiin varattua 407.680 euron määrärahaa käytettiin 217.031 euroa.

Katujen rakentamiseen varattu 290.000 euron määrärahaa käytettiin Kirkkokadun peruskorjaukseen 184.635 euroa ja Haapalankadun rakentamiseen 74.377 euroa. Torialueen rakentamiseen oli 210.000 euron määräraha ja sitä käytettiin

136.865 euroa. Katujen päällystämiseen oli varattuna 10.000 euroa ja toteutuma oli 22.033 euroa. Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden muihin hankkeisiin oli varattu määrärahaa 165.000 euroa ja toteutuma oli 88.591 euroa. Muiden pitkävaikutteisten menojen määräraha oli 95.000 euroa ja toteutuma 64.496 euroa sekä tuloarvio 75.000 euroa ja toteutuma 31.393 euroa.

Investointien määräraha kokonaisuudessaan nettona oli 5.089.480 euroa ja toteutuma oli

4.768.045 euroa, eli yhteensä nettototeutuma jäi alle arvioidun 321.435 euroa eli nettoinvestointien toteutuma oli 93,68 %.

Verotulokertymä kokonaisuudessaan oli 100,44 % eli 100.174 euroa yli arvioidun. Korkokulut lainoista olivat 26.861 euroa alle arvioidun, muut rahoituskulut olivat 10.419 euroa alle arvioidun ja muita rahoitustuottoja kertyi 257.177 euroa arvioitua vähemmän.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaupungin vuoden 2013 hyväksytty talousohjelma ja sen vuonna 2014 tehty päivitys, joka ulottui vuodelle 2018 on toteutunut osittain. Kumulatiivinen alijäämä on saatu lähes poistettua. Toimintakate vuoden 2017 tilinpäätöksessä on suunniteltua pienempi, mutta vuosikatteen ja ylijäämän osalta ei päästy aivan tavoitteeseen. Investointien määrä on ollut suunniteltua isompi, mikä on aiheuttanut sen, että velkamäärää ei ole saatu vähennettyä talousohjelman mukaisesti. Talouden vakiinnuttamiseksi on jatkettava toimenpiteitä, joista tärkeimpiä on peruspalvelukuntayhtymä Seälanteen maksuosuuden pysyminen vuosina 2018-2019 vuoden 2017 tasolla.

Kaupungin on myös jatkettava kehittämistoimia yritysten toimintaedellytysten parantamiseksi eli tonttitarjonnassa, toimitilojen rakentamisessa ja elinkeinoneuvonnassa. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi kaupungin oman kehitysyhtiön resursseja ja toimintoja on lisätty. Myös kaupungin tarjoamat omakoti- ja rivitalotontit uusilla alueilla luovat pohjaa kehitykselle.

Vuonna 2017 yritysten liike- ja tuotantorakennusten investoinnit jatkuivat edellisvuoden tapaan. Uusina toimitilainvestointeina aloitettiin kahden soterakennuksen rakentaminen ja tulevan vuoden puolella alkaa kolmannen soterakennuksen investointi. Uudet kaupanalan investoinnit vahvistavat

Haapajärven asemaa lähialueen kaupallisten palvelujen keskuksena.

Kaupunki tukee myös omilla talonrakennus- ja kunnallistekniikan investoinneilla paikkakunnan kehittämistä. Vuoden 2017 lopussa valmistuneen uimahallin lisäksi on hyväksytty paloaseman hankesuunnitelma, jonka mukaisesti rakentaminen alkaisi vuonna 2019. Torialueen valmistuminen liikekeskuksen viereen lisää keskustan viihtyisyyttä ja vetovoimaa. Myös keskustan ns. poikkikatujen peruskorjaukset ovat lähes valmiina.

Kaikilla edellä mainituilla kehittämistoimenpiteillä on tavoitteena parantaa kuntakuvaa ja luoda edellytyksiä uudelle yritystoiminnalle ja sitä kautta uusille työpaikoille, mikä osaltaan kääntää väestökehityksen suuntaa positiiviseksi.

Suunnitteilla oleva maakuntauudistus, joka sisältää myös sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisen ja tuottamisen, voidaan nähdä kuntien kannalta myös mahdollisuutena. Sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten aiheuttama odotamatonta menojen kasvu ei jatkossa vaikeuta kuntien toiminnan ja talouden suunnittelua ja siten voidaan suunnitella vakaammalla pohjalla paikkakunnan elinvoimaisuuteen liittyviä hankkeita.

1.5. KONSERNITARKASTELU

Toiminta

Kaupungin tytäryhtiöitä ovat mm. Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokralat, Haapajärven Yrityspalvelut Oy, Haapajärven Lämpö Oy ja Haapajärven Vesi Oy.

Vuokralatoyhtiö huolehtii kaupungin vuokra-asunnoista ja niiden rakentamisesta. Yhtiöllä on selkeä ja itsenäinen toimiala. Vuokra-asuntotoiminta pystytään hoitamaan toiminnasta saaduilla vuokratuloilla.

Myös yrityspalveluilla ja lämpö- sekä vesi-yhtiöillä on selkeä ja itsenäinen toimiala. Toimialan asioiden hoitaminen yhtiöissä on nähty myös joustavaksi päätöksentekotavaksi.

Yrityspalvelujen toimintaa muutettiin vuoden 2016 alkupuolella kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti lisäämällä yhtiön henkilökuntaa kokoaikaisesti toimitusjohtaja, lisäämällä kehittämis-toimintaa ja -rahoitusta sekä uudistamalla liiketoimintasuunnitelma. Yrityspalvelujen keskeisenä tehtävänä on edelleenkin toimitilapalvelujen tarjoaminen yrityksille sekä monipuoliset elinkeino- ja yritysneuvontapalvelut.

Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti kaupunki ostaa myös Nivala-Haapajärvi seutukuntayhdistys Nihak ry:ltä elinkeino- ja yritysneuvontapalveluja vuoden 2017 loppuun asti. Palvelut sisältävät osa-aikaisen yrityspalvelupäällikön palvelut sekä muita neuvonta- ja kehittämispalveluja. Mikäli kaupunki ei jatka em. määräajan jälkeen kyseisten palvelujen ostamista, niin asiasta on päätettävä vuoden 2016 loppuun mennessä. Päätöksestä huolimatta kaupunki olisi jäsenenä seutukuntayhdistyksessä ja ostaisi sieltä aluekehityspalveluja.

Lämpö- ja vesi-yhtiöt ovat itsenäisiä myös taloudellisesti ja ne rahoittavat toimintansa pääosin käyttö- ja liittymämaksuilla.

Yhteisenä tavoitteena konsernissa on konsernin koko velkamäärän pienentäminen. Kaupunki antaa edelleenkin tarvittaessa takauksia tytäryhtiöiden lainojen vakuudeksi erillisillä valtuuston päätöksillä. Pienehköjä investointeja yhtiöiden tulee jatkossakin toteuttaa omilla vakuusjärjestelyillä.

Tytäryhtiöiden toimintaa esitellään edelleen luottamushenkilöille vuosittain maaliskuun loppuun mennessä valtuuston iltakoulussa. Riittävän suurissa asioissa tullaan iltakouluja järjestämään erikseen.

Yhtiöiden hallitusten jäsenten valinnassa huomioidaan Kuntaliiton ohjeet siitä, että ainakin osalla hallitusten jäseniä on yhtiön toimialaan liittyvää kokemusta tai koulutusta.

Yhtiöiden keskinäistä yhteistyötä hallinnollisissa ja muissa toiminnallisissa asioissa kehitetään jatkuvasti. Säännöllistä konsernipalaverikäytäntöä jatketaan. Yhtiöiden hallinnollisten tukipalveluiden (esim. osto- ja myyntilaskutus sekä palkanlaskenta) yhteistyötä kehitetään edelleen. Vuoden aikana selvitetään myös yhteistyön kehittämismahdollisuudet kiinteistönhuollossa ja kunnallistekniikan rakentamisessa.

Toteutuminen: Koko konsernin velkamäärän pienentämisessä ei ole onnistuttu. Velkamäärä kasvoi konsernissa n. 930 000 euroa, asukasta kohti kasvu oli 128 euroa/as. Tytäryhtiöt ovat esitelleet toimintaansa kaupunginvaltuustolle iltakoulussa 20.3.2017 ja uuden valtuustokauden alussa esitely toiminnasta iltakoulussa 18.9.2017. Yhteisiä konsernipalavereita on pidetty säännöllisesti.

Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalot

Tavoitteet ja riskit:

Toimintatavoitteet:

- 1) käyttöaste yli 92 %
- 2) asukkaiden vaihtuvuus alle 38 %

Kiinteistöjen kunnossapitoa tehdään korjausten PTS:n pohjalta vuokrissa kerättävien vuosikorjaus- ja investointimäärärahojen puitteissa. Lainarahoituksella tehdään peruskorjaustyyppisiä korjauksia pääsääntöisesti kiinteistöihin, jotka tulevaisuudessa tullaan säilyttämään.

Kiinteistönpidon kehittämistä eli vajaakäytön vähentämiseen ja talouden tervehdyttämiseen tähtäviä toimia jatketaan mm. jalostamalla kiinteistöjä erilaisiin erityisryhmätarpeisiin, mahdollisesti osasta luopumalla, syventämällä konserniyhteistyötä sekä jatkamalla monipuolista markkinointia.

Yhtiön toiminnan suurin riski on alle 95 %:in painunut käyttöaste ja siitä aiheutuvan tulovajauksen negatiiviset vaikutukset talouteen, ylläpitokorjauksiin ja investointeihin. Käyttöasteeseen vaikuttaa voimakkaasti paikkakunnan negatiivinen väestönkehitys, työpaikkakehitys ja omaa asuntoa tarvitsevien opiskelijoiden väheneminen paikkakunnalla.

Toteutuminen: Käyttöaste oli 93 % eli tavoite toteutui. Asukkaiden vaihtuvuus oli 29 % eli tavoite

toteutui. Velkamäärän pienentäminen yhtiössä toteutui. Kiinteistöjen kunnossapitoa tehtiin korjausten PTS:n pohjalta vuokrissa kerättävien vuosikorjaus- ja investointimäärärahojen puitteissa. Lainaa ei korjauksia varten otettu.

Vajaakäytön vähentämiseen ja talouden tervehdyttämiseen tähtäviä toimia jatkettiin mm. kohdentamalla asuntoja erilaisiin erityisryhmätarpeisiin yhteistyössä Ppky Selänteen kanssa. Lisäksi purettiin vajaakäytöllä olleesta opiskelija-asuntolasta 14 asuntoa ja loput muutettiin normaaleiksi vuokra-asunnoiksi. Konserniyhteistyötä syvennettiin eri tasoilla. Yhtiö jatkoi lisäksi asuntojen monipuolista markkinointia.

Yhtiön toiminnan suurin riski eli alle 95 %:n käyttöaste toteutui edelleen monipuolisesta kiinteistönpidon kehittämistoimista huolimatta. Käyttöasteen alhaisuus aiheuttaa tulovajasta ja heikentää taloutta sekä ylläpitokorjauksien sekä investointien rahoitusta. Käyttöasteeseen vaikutti edelleen paikkakunnan negatiivinen väestönkehitys ja omaa asuntoa tarvitsevien opiskelijoiden väheneminen paikkakunnalla. Toisaalta taas erityisryhmien asuminen järjestelyt sekä asuntokannan vähentäminen paransi käyttöastetta 3,4 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Haapajärven Yrityspalvelut Oy

Tavoitteet ja riskit:

Haapajärven Yrityspalvelut Oy:n tehtävänä on Haapajärven elinkeinoelämän ja yritystoiminnan kehittäminen tuottamalla yrityksille erilaisia toimintapalveluja, osallistumalla ja/tai rahoittamalla erilaisia kehittämishankkeita sekä tuottamalla muuta

elinkeinotoimintaa edistävää palvelua yhteistyössä Nivala-Haapajärven seutu Nihak ry:n kanssa. Yrityspalvelut tarjoaa palveluja sekä yritystoimintaa suunnitteleville että jo toimiville yrityksille.

Yhtenä uutena toimintamuotona ja kehittämiskeinona on aloitettu tulevaisuusfoorumi -toiminta.

Tällä toiminnalla lisätään kaupungin, Haapajärven Yrityspalvelujen sekä yrittäjien välistä yhteistyötä ja pyritään yhdessä löytämään kaupungin elinvoimaisuuden ja vetovoimaisuuden kannalta tärkeitä kehittämishankkeita.

Tulevaisuusfoorumin kokoonpano on yhteensä 12 jäsentä, joista Haapajärven Yrittäjäyhdistys valitsee kolme, MTK:n paikallisyhdistys yhden ja Haapajärven Yrityspalvelut viisi jäsentä. Foorumiin kuuluvat myös kaupunginjohtaja, yrityspalvelujen toimitusjohtaja sekä hallituksen puheenjohtaja.

Toiminnallisina tavoitteina Yrityspalveluilla on pystyä tarjoamaan yrityksille toimitiloja sekä lyhyellä että pitkällä aikajänteellä. Sen lisäksi yhtiön tavoitteena on edistää paikkakunnalla jo olevien, tänne syntyvien ja tänne siirtyvien yritysten toimintaedellytyksiä, olemalla mukana erilaisten hankkeiden valmistelussa ja hallinnoinnissa.

Haapajärvellä on tällä hetkellä menossa liike- ja toimitilarakentamisen rakennusbuumi. Erilaisia rakennusprojekteja on tällä hetkellä käynnissä useita, jotka yhdessä syksyllä 2017 valmistuvan uimahallin kanssa lisäävät paikkakunnan vetovoimaa ja parantavat ydinkeskustan toiminnallisuutta entisestään. Vaikka ydinkeskustan kaupunkikuva muuttuu jo käynnissä olevien hankkeiden myötä merkittävästi, riittää kaupungin elinvoiman turvaamisessa ja kehittämisessä haasteita jatkossakin. Yrityspalvelujen yhtenä tärkeänä tehtävänä on löytää nyt tyhjilleen jääviin liiketiloihin uusia toimijoita ja edistää myös uusien liikerakennushankkeiden käynnistymistä.

Oulutien uuden teollisuusalueen infra on nyt rakennettu kokonaan valmiiksi. Alueelle valmistuu vuoden 2017 alussa toinen teollisuusrakennus ns. vastaanottohalli ja tavoitteena on saada halli täyteen toimintaan tarkasteluvuoden aikana. Yrityspalveluilla on tällä hetkellä myös Palomäen teollisuusalueella tyhjää hallitilaa n. 2000 m² ja tavoitteena on löytää toimija/toimijat myös sinne.

Kiinteistöjen hallintaa harjoittavan yrityksen taloudelliset riskit aiheutuvat tulipalon tai muun vahingon lisäksi myös tilanteesta, jossa yritystoimintaa varten rakennetut tilat jäävät syystä taikka toisesta

tyhjiksi. Omaisuusvahinkojen varalta yrityksellä on kilpailutettu vakuutus, mutta tilojen "tyhjiillään oloon" ei ole olemassa järkevää vakuutusturvaa.

***Toteutuminen:** Tulevaisuusfoorumi on kokoontunut toimintavuoden aikana kaksi kertaa. Kokouksissa on käsitelty erilaisia paikkakunnan kehittymiseen tähtääviä hankeaihoita, ja joitakin niistä on saatu vietyä myös päätökseen. Foorumissa käsiteltiin myös kaupungin uutta elinkeino- ja konsernistrategiaa, johon foorumin jäsenet antoivat omat ehdotuksensa.*

Toimintavuoden aikana käytiin reilut 130 kehityskeskustelua eri yrityksien kanssa. Keskusteluissa selviteltiin yritysten kehittämishankkeita ja niiden rahoitusmahdollisuuksia. Vuoden aikana järjestettiin n. 20 yrityksille suunnattua aamukahvi-, koulutus- ja verkostoitumistilaisuutta yhteistyössä Haapajärven kaupungin, yrittäjien ja Nivala-Haapajärven seutu Nihak ry:n kanssa.

Kahden suhteellisen suuren liikerakennuksen valmistuminen, Nordean paikalliskonttorin sulkeminen ja parin muun pienemmän liikkeen lopettaminen jätti jälkeensä tyhjiä liiketiloja ydinkeskustaan. Toimintavuoden aikana tyhjilleen jääneiden tilojen täyttyminen on kuitenkin jo käynnistynyt. Stileton entisissä tiloissa aloitti lasten vaatteisiin ja tarvikkeisiin erikoistunut liike ja samaan rakennukseen saneerataan parhaillaan tiloja liikunta- ja hyvinvointipalveluja tarjoavalle yritykselle.

Sepänkujan vastaanottohalli valmistui uudelle teollisuusalueelle toimintavuoden keväällä, mutta halliin ei toistaiseksi ole saatu toimijaa. Ko. hallin myynnistä on kuitenkin tehty aiesopimus, joka päättyy keväällä 2018. Palomäen teollisuusalueella tyhjänä ollut teollisuushalli (n. 2000 m²) myytiin keväällä paikkakuntalaiselle maatalouskoneita ja muita metallituotteita valmistavalle konepajayritykselle.

Toimintavuoden alussa yhtiöllä oli vuokrattavaa hallitilaa runsaat 4.000 m², josta vuokrattuna reilut 36 %. Em. muutoksista johtuen vuokra-aste oli vain 20 % vuoden lopussa.

Tavoitteet ja riskit:

Haapajärven Lämpö Oy tuottaa asiakkailleen kaukolämpöä uusiutuvalla energialla. Kaukolämpö tuotetaan lähes kokonaan Haapajärven teollisuuslaitoksilta saatavilla polttoaineilla. Tällä hetkellä suurkuluttajien ryhmässä lämpöyhtiön tuottama energia on halvinta, pien- ja keskisuurten kuluttajien ryhmässä neljän edullisimman energiantuottajan joukossa koko maan mittapuutteissa.

Tavoitteena on, että kaukolämmön hinta on kaikissa kuluttajaryhmissä kilpailukykyisimpien joukossa, sekä valtakunnallisesti ja myös Haapajärvellä muihin lämmitysmuotoihin verrattuna. Tavoitteena on myös kehittää Haapajärvellä bioenergia- ja biotuotetaloutta.

Uusina asioina on Haapajärven asevarikon lämmöntoimituksen ja jakelun kilpailutus mihin yhtiö on lähtenyt mukaan. Kilpailutus ratkeaa helmikuussa 2017. Yhtiössä selvitetään myös biokaasun tuotanto isommassa mittakaavassa Haapajärvellä. Samalla selvitetään Haapajärven ympäristökunnissa biokaasun loppukäyttö kohteita, jotka ovat lähinnä teollisuuden tuotantolaitoksia joissa korvattaisiin fossiilisia polttoaineita biokaasulla.

Verkoston laajentamista jatketaan kaava-alueella kannattavilta osin. Vuonna 2017 selvitetään Viikatetien laitokselta sahalle päin olevan runkoverkon isontamista. Tähän syynä on sahan kuivaus tehon lisääntyminen vuosien saatossa. Nykyinen runko on ns. ahdas. Sitä joudutaan pumppaamaan isolla paine-erolla joka taas kasvattaa pumppauskustannuksia.

Yhtiö saattaa vuoden 2017 aikana Valtioneuvoston PIPO -asetuksen mukaiset muutokset loppuun, joka koskee polttoaineteholtaan alle 50 megawatin energiatuotantoyksiköiden ympäristönsuojeluvaatimuksia. Asetus lisää seuraavalle vuodelle kustannuksia. Raskaanpolttoöljyn käyttö tulee loppumaan ja kaikki vara- ja huipputehokattiloiden polttoaine vaihdetaan kevyelle polttoöljylle.

Nämä ja monet muut muutokset on oltava tehtynä 1.1.2018.

Kaukolämpöä tullaan markkinoimaan tulevaisuudessa niin vanhoille- kuin uusillekin asiakkaille lähilämpönä. Nimillä tullaan korostamaan, että kaikki energia mitä Haapajärven Lämpö Oy tuottaa, tulee oikeasti läheltä. Markkinoinnissa apuna on uusi perustettu yhdistys Palveleva Kaukolämpö FinDHC Ry.

Yhtiö jatkaa varautumissuunnitelman tekemistä energian toimittamisesta häiriö- ja poikkeustilanteissa. Varautumissuunnitelman ensimmäisenä osana on sisäinen turvallisuusohje, joka otetaan käyttöön heti tammikuun alussa 2017.

***Toteutuminen:** Hintatavoitteessa Haapajärven Lämpö oli Suomen toiseksi edullisin energia yhtiö heti Oulun jälkeen. Biotalous viedään koko ajan eteenpäin ja mietitään mahdollisia uusia biotalous tuotteita. Asevarikon kilpailutus päättyi loppuvuonna ja Haapajärven Lämpö oli kilpailutuksen toinen, Vapon viedessä voiton. Biokaasu selvitys etenee omalla painollaan ja sitä on tarkoitus tarkentaa vuonna 2018.*

Vuonna 2017 runkoverkkoa isonnettiin sahalle päin 440 m. Tämä parantaa pumppausta sahan kuivaamoille näin ollen tehostaa puun kuivausta sahalla, kun ajetaan pelkästään Viikatetien laitoksella. PIPO-asetuksesta johtuvat muutokset on saatu öljyntankkauspaikkoja lukuun ottamatta valmiiksi. Tankkauspaikat tullaan tekemään keväällä 2018. Raskaanpolttoöljyn polttaminen loppui syksyllä 2017 ja tällä hetkellä on käytössä vain kevyttä polttoöljyä.

Markkinointi yhteistyössä FinDHC Ry:n kanssa käynnistyi 2017. Mainonta toteutettiin paikallisesti, mutta yhtä aikaa muidenkin yhdistyksen jäsenyhtiöiden kanssa esim. itsenäisyyspäivänä mainostettiin led-tiluilla ympäri Suomea, jossa näkyi paikallinen energiayhtiö ja Suomi 100 -teema.

Haapajärven Lämpö Oy otti turvallisuusohjeen käyttöön helmikuussa 2017 ja varautumissuunnitelma valmistuu 2018 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana.

Tavoitteet ja riskit:

Haapajärven Vesi Oy:n tavoitteet ovat seuraavat:

- asiakkaille myytävän veden mikrobiologinen laatu täyttää jatkuvasti viranomaisten talousveden laadulle asettamat normit
- veden laadusta ei tule asiakasvalituksia
- veden paine on riittävän korkea kaikilla verkoston osilla
- jätevesiverkoston vuotovesimäärä on korkeintaan 50 prosenttia jäteveden puhdistamolle toimitettavasta jätevedestä
- yhtiön tilinpäätöksen tulos varsinaisen liiketoiminnan osalta ei ole tappiollinen

- jatketaan tehdyn selvityksen pohjalta yhteistyössä kaupungin kanssa jätevesiverkoston vuotovesien vähentämistä.

Arvio yhtiön riskeistä on koottu Vesihuollon valmiussuunnitelmaan. Suurimmat riskit ovat vaikea häiriötilanne, suuronnettomuus ja poikkeusolot. Riskeihin varaudutaan mm. verkostojen saneerausella sekä kaukovalvonnan ja -ohjauksen kehittämisellä.

***Toteutuminen:** Haapajärven Vesi Oy:n tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellun mukaisesti. Mitään riskejä ei ole toteutunut.*

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Haapajärven kaupunkikonsernin yhtiöiden toimintaan vaikuttaa paikkakunnan yleinen kehitys. Väestökehitys sekä liike-, teollisuus- ja omakotirakentaminen heijastuvat suoraan yhtiöidenkin toiminnan kehitykseen.

Yrityspalvelujen laajennettu toimiala myös elinkeino- ja yritysneuvontapalveluihin parantaa paikkakunnan yritysten palveluja ja yritys-toiminnan kehittymisen kautta luodaan uusia työpaikkoja paikkakunnalle. Toimitilapalveluja tarjotaan edelleen niin tuotannollisille kuin palveluyrityksillekin. Ouluntien uudella teollisuusalueella on hyviä tontteja erikokoisille yrityksille. Pitkän aikavälin strategisena toimintana tehdyt maa-alueiden hankinnat luovat pohjaa mahdollisille uusille isommillekin tuotannollisille yrityksille.

Vuokratalojen asuntojen kysyntä ja vuokrausaste tulisi saada pysymään riittävänä, koska

yhtiön tulot ovat pääsääntöisesti asukkailta perittäviä vuokratuloja. Rakennukset vaativat edelleen suunnitelmallisia perus- ja vuosikorjauksia, koska rakennukset on pääosin rakennettu 1980- ja 1990- luvuilla.

Lämpö- ja vesi-yhtiöiden toimintojen perusta ja asiakaskunta pysyvät pääosin nykyisellään, mutta elinkeinojen kehittämistyöllä on tavoitteena lisätä yritysten ja työpaikkojen määrää. Lisääntynyt rakentaminen heijastuu kummankin yhtiön toimintaan lämmön ja veden kulutuksen lisääntymisenä ja verkoston laajentumisena. Kaupungin ja tytäryhtiöiden yhteistyön tiivistämistä kunnallistekniikan rakentamisessa ja kunnossapidossa sekä talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalveluissa selvittää ja tavoitteena on toiminnan tehostaminen edelleen.

1.6 Kaupunginhallituksen selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä vuonna 2017

1. Kuvaus järjestämisestä

Kaupunginvaltuusto asettaa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet päävastuualueille vuosittain talousarviossa. Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kolme kertaa vuodessa, joista viimeinen on toimintakertomus kuluneelta vuodelta.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 14.11.2011 sisäisen valvonnan ohjeen liitteineen. Päävastuualueet tekevät valvontasuunnitelman kahdeksi

vuodeksi ja siitä raportoidaan vuosittain toimintakertomuksen yhteydessä.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 24.2.2014. Kaupunginhallitus on hyväksynyt 3.9.2013 § 218 kaupungin riskienhallintasuunnitelman.

2. Arvio merkittävimmistä riskeistä

Riskienhallintasuunnitelman mukaan strategisia riskejä ovat esimerkiksi toimintaympäristön merkitävät muutokset, mm. väestö- ja elinkeinorakenteen muutokset. Myös suuronnettomuudet, asukkaiden terveyteen laajasti vaikuttavat asiat sekä ympäristöuhat voivat olla strategisia uhkia.

Muita merkittäviä riskejä ovat mm.:

- tietoturvallisuusriskit
- suurimpien rakennusten aineelliset vahingot (taloudellisesti merkittävin), kuten esim. tulipalo, vesivahinko tai ilkivalta
- tapaturmat, joita sattuu henkilöstölle ja asiakkaille (todennäköisimpiä, mutta eivät taloudellisesti niin suuria)

- toiminnan keskeytysriskit suurimmissa toimipisteissä

Näihin riskeihin on varauduttu mm. seuraavilla vakuutuksilla: kiinteistöjen täysarvovakuutus, lakisääteinen tapaturmavakuutus, julkisyhteisön vastuuvakuutus, toiminnan keskeytyksen lisäkuluvaakuutus koulutoimessa sekä kunnantoimessa ja kaupunginviraston tiedostojen uudelleenluontivakuutus.

Riskienkartoituksen päivitys on tehty päävastuualueittain vuonna 2016 ja vuoden 2017 päivitys tehdään keväällä 2018. Kaupunginhallitus on merkinnyt riskienhallinnasta tehdyn yhteenvedon vuodelta 2016 tiedoksi 14.3.2017.

3. Sisäisen valvonnan valvontasuunnitelmien toteutuminen

a. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus antoi vuoden 2017 aikana päätöksen kahteen valitukseen, jotka

koskivat asemakaavan muutosta. Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden käsittelyssä on yksi valitus.

b.Tavoitteiden toteutuminen ja varojen käytön valvonta

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta on raportoitu päävastuualueittain toimintakertomuksessa.

Talousarvion mukaisten määrärahojen ylitykset ja säästöt on selvitetty toimintakertomuksessa. Päävastuualueittain tarkasteltuna määrärahat ylittyivät nettona sivistyspalvelujen päävastuualueella. Muilla päävastuualueilla oli nettosäästöä. Kokonaisuutena hallintopalveluissa oli nettosäästöä n. 1 milj. €. Sivistyspalveluissa syntyi kokonaisu-

tena nettoylitystä n. 58.000 € teknisissä palveluissa syntyi nettosäästöä n. 52.000 €. Kokonaisuutena toimintakatteessa tuli nettosäästöä n. 1.027.000 € (2,28 %). Edelliseen vuoteen verrattuna toimintakate pieneni n. 2,1 milj. € (4,6 %).

Käyttötaloudessa kokonaisuutena suurimpana taloudellisenä riskinä on Ppky Selänteen kustannusten hallinta, varsinkin erikoissairaanhoido, joka on vaikeasti ennakoitavissa. Riskiksi on osoittautunut se, että kaikilta Selänteen kunnilta ei saada yhteisiä päätöksiä rakenteiden muutoksiin.

c.Riskienhallinnan järjestäminen

Kaupunginhallitus on hyväksynyt riskienhallintasuunnitelman. Riskienhallintasuunnitelman mukaista riskienkartoitustyötä on tehty vuosittain. Riskienhallinnasta tehdyt yhteenvedot on kaupunginhallitus merkinnyt tiedoksi. Vuoden 2017 yhteenvedo on kaupunginhallituksen käsittelyssä keväällä 2018.

Vakuutukset on kilpailutettu yhtä aikaa Ppky Selänteen vakuutusten kilpailutusten kanssa. Kaupungin vakuutukset hoitaa OP Vakuutus.

Suurimmissa kiinteistöissä on käytössä murtohälytys- ja palohälytysjärjestelmät. Rakennusautomaatiojärjestelmien käyttöönottoa jatketaan.

Merkittäviä rahoitusriskejä sijoitustoiminnassa ei toteutunut. Sijoitusten myyntivoittoja ja arvonalentumisten palautuksia kirjattiin arvioitua vähemmän. Korkotason ollessa alhaalla koko vuoden syntyi huomattava säästö lainojen korkokuluissa. Myös käytössä olevilla korkosuojausinstrumenteilla on varauduttu korkoriskeihin sekä ottamalla pitkäaikaista talousarviolainaa kiinteäkorkoisena.

d.Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Kaupunginvaltuusto päätti lokakuussa myydä Karjalahden palvelukeskuksen Attendo Oy:lle 1,4 miljoonan euron kauppahinnalla. Palvelukeskuksen tasearvo on n. 990.000 euroa. Omistus- ja hallintaoikeus palvelukeskukseen säilyy kaupungilla, kunnes kauppahinta on kokonaisuudessaan saatu ja toiminta siirtyy Attendolle. Käyttöomaisuuden myynneistä tuli myyntivoittoja n. 65.000 euroa ja

Jokilaaksojen Rahasto Ky:n sijoitusvoittoa n. 26.000 euroa sekä sijoitustappiota n. 50.000 euroa. Kaupunki maksoi PyhäNet Oy:n valokuituverkon ns. pitkien matkojen rakentamiskustannuksia n. 91.000 euroa sekä korotti Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalojen osakepääomaa 300.000 eurolla.

e.Sopimustoiminta

Kaupungilla on käytössä asiakirjanhallintaohjelmistoon liittyvä sopimuksenhallintajärjestelmä, jolla voidaan seurata mm. sopimusten voimassaolon päättymistä. Vanhojen sopimusten tallentaminen sopimuksenhallintajärjestelmään on osittain vielä kesken.

f.Arvio sisäinen tarkastuksen järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ohjeen mukaisesti kaupunginjohtaja voi määrätä päävastuualueen ulkopuolisen

henkilön suorittamaan sisäistä tarkastusta. Kuluneena vuonna sisäistä tarkastajaa ei ole määrätty

4.Riskienhallinnan kehittäminen

Kaupunginhallitus on hyväksynyt riskienhallintasuunnitelman vuonna 2013. Riskienhallintasuunnitelmassa on todettu eri riskilajit, joita ovat: strategiset-, toiminta-, henkilö-, toimitila-, sopimus- ja vastuuriskit sekä omaisuusriskit. Riskienkartoituksessa käydään läpi kaikki riskilajit ja kartoitetaan niiden suuruus ja todennäköisyys sekä selvitetään torjuntaperiaatteet.

Riskienkartoitusta on tehty päävastuualueittain ja siitä on tehty vuosittain riskienhallinnan yhteenveto. Yhteenveto vuodelta 2017 on kaupunginhallituksen käsittelyssä keväällä 2018.

Taloudellisten riskien toteutuminen ja niihin varautuminen on ollut seuraavanlaista:
Kaupunginvaltuusto hyväksyi syksyllä 2013 talousohjelman vuosille 2013 – 2016, jota päivitettiin valtuuston päätöksellä syksyllä 2014 vuosille 2014 – 2018. Talousohjelman mukaiset toimenpiteet on

huomioitu talousarviossa ja –suunnitelmassa ja ne ovat toteutuneet osittain.

Ppky Selänteen maksuosuus oli vuonna 2017 26,5 miljoonaa euroa, mikä oli lähes 2 miljoonaa euroa eli noin 7 %:iä edellisvuotta pienempi. Selänteen maksuosuuden kehitys ja sen johdosta tehdyt kehittämistoimenpiteet vaikuttavat olennaisesti kaupungin talouteen. Kaupungin talouden suunnittelua on vaikeuttanut ja vaikeuttaa edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon menojen kehitys, jota on vaikea ennakoida.

Selänteen palvelutasosuunnitelma ja talousarvio ovat keskenään sidoksissa toisiinsa, joten muutokset palvelutasossa eivät voi olla vaikuttamatta talousarvioon. Kaupungin tulee hyväksyä kuntayhtymän talouden tasapainottamisessa hyväksyä myös toiminnalliset muutokset, joita ovat olleet esim. Haapajärven toisen vuodeosaston sulkeminen muutama vuosi sitten.

1.7 Konsernijohtoon selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä vuonna 2017

1. Konsernin toiminnan ohjaus ja vastuunjako

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kesäkuussa 2015 uuden kaupunki-, elinkeino- ja konsernistrategian. Kaupunginvaltuusto hyväksyi joulukuussa 2011 Haapajärven kaupungin konserniohjeet, joissa on määrätty, että kaupunginhallitus johtaa konsernia. Kaupunginjohtaja vastaa operatiivisesta johtamisesta kaupungin osalta ja seuraa omistajapolitiikan sekä konsernin tavoitteiden toteutumista.

Kaupunginvaltuusto valitsee kuntayhtymien valtuustojen ja kuntayhtymäkokousten jäsenet ja varajäsenet toimikautensa alussa. Kuntayhtymien valtuustot valitsevat kuntayhtymien hallitukset.

Kaupunginhallitus valitsee tytär- ja osakkuusyhtiöiden yhtiökokousedustajat. Yhtiöiden hallituksen jäsenet valitaan yhtiöiden yhtiökokouksissa.

Tiedonkulku suurimmista tytäryhtiöistä omistajalle on ollut riittävää, sillä edellä mainitun ohjauksen lisäksi on järjestetty kaupunginvaltuuston iltakoulu neljän suurimman tytäryhtiön (Haapajärven Yrityspalvelut Oy, Haapajärven Lämpö Oy, Haapajärven Vesi Oy ja Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratilat) toiminnasta, sekä yhtiöiden hallitusten kokousten esityslistat on toimitettu kaupunginjohtajalle.

Neljässä suurimmassa tytäryhtiössä toimii tilintarkastajana kaupungin tilintarkastaja.

2. Ohjeiden anto kaupungin edustajille tytäryhteisöissä

Kaupunginhallitus on ohjeistanut kirjallisesti kaikkien tytäryhtiöiden (Haapajärven Lämpö Oy, Haapajärven Vesi Oy, Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratilat ja Haapajärven Yrityspalvelut Oy) yhtiökokousedustajaa kokouksessaan 11.4.2017. Muiden yhteisöjen yhtiökokous- ja muiden kokousten edustajia on kaupunginjohtaja ohjeistanut suullisesti.

Pääsääntöisesti suurimpien tytäryhtiöiden hallitusten jäsenet ovat kaupunginhallituksen jäseniä.

Ohjeiden anto on ollut riittävää ja tarkoituksenmukaista.

3. Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Konserniohjeiden mukaisesti talousarviossa ja toimintasuunnitelmassa on hyväksytty suurimpien tytäryhtiöiden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Tavoitteiden toteutumisesta on raportoitu toimintakertomuksen kohdassa konsernitarkastelu. Haapajärven Vesi Oy:n konsernitavoitteiden raportointi on ollut muita yhtiötä niukempaa.

4. Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Neljän suurimman tytäryhtiön osalta toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi tapahtuu edellä olevien

kohtien mukaisesti. Vuonna 2013 on ryhdytty pitämään säännöllisiä konsernipalavereita, joissa käydään läpi myös yhtiöiden talouteen ja toimintaan

liittyviä kehittämisasioita. Näiden palavereiden pitoa on jatkettu ja pidetään edelleen.

Muiden yhtiöiden ja kuntayhtymien osalta seuranta ja raportointi on ollut vähäistä.

5. Keskitettyjen konsernitoimintojen käyttö

Konserniohjeissa määrätään, että kaupunki ja suurimmat tytäryhtiöt tekevät yhteistyötä rahoituksen hankinnassa ja sijoitustoiminnassa.

Myös vakuutukset voidaan kilpailuttaa yhteistyössä säännöllisin väliajoin. Yhtiöt huomioivat toiminnassaan kaupungin vastaavan toiminnan ja yhteistyötä harjoitetaan aina kun se on mahdollista. Esimerkiksi suurimpien palvelujen ja tarvikkeiden hankinnassa järjestetään yhteisiä kilpailutuksia.

Yhtiöt vastaavat omasta tiedotustoiminnastaan. Konsernia koskevasta tiedotustoiminnasta vastaa

kaupunginjohtaja. Yhtiöt noudattavat toiminnassaan kaupungin henkilöstöpolitiikan periaatteita. Henkilöstöhankinnassa otetaan huomioon konsernin sisäiset henkilöstön siirtotarpeet. Osa yhtiöistä on jäsenenä Kunnallisessa työmarkkina-laitoksessa ja Kuntien eläkevakuutuksessa.

Kaupunki on myöntänyt omavelkaisia takauksia tytäryhtiöiden lainoille.

Yhteisiä kilpailutuksia ja yhteistyötä on järjestetty kaupungin ja Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratilojen kesken sähkönhankinnassa ja kiinteistön- ja ulkoalueiden hoidossa.

6. Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Haapajärven Yrittäjäpalvelut Oy:llä on hallitilaa reilut 4 000 m², josta vuokrattuna oli vuoden lopussa reilut 36 %. Nordean paikalliskonttorin sulkeminen ja parin muun pienemmän liikkeen lopettaminen jätti jälkeensä tyhjiä liiketiloja ydinkeskustaan. Seppänkujan vastaanottohalli valmistui uudelle teollisuusalueelle toimintavuoden keväällä, mutta halliin ei toistaiseksi ole saatu toimijaa. Ko. hallin myynnistä on kuitenkin tehty aiesopimus, joka päättyy keväällä 2018.

Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratilojen asunton käyttöaste on noussut vuonna 2017 ja oli 93 % (89,7 % ed.vuonna). Käyttöasteeseen vaikutti edelleen paikkakunnan negatiivinen väestökehitys ja omaa asuntoa tarvitsevien opiskelijoiden väheneminen paikkakunnalla. Käyttöasteen alhaisuus aiheuttaa tulovajausta ja heikentää taloutta sekä ylläpitokorjauksien ja investointien rahoitusta. Vajaakäytön vähentämiseen ja talouden tervehtyttä-

miseen tähtääviä toimia jatkettiin mm. kohdentamalla asuntoja erilaisiin erityisryhmätarpeisiin yhteistyössä Ppky Selänteen kanssa. Lisäksi purettiin vajaakäytöllä olleesta opiskelija-asuntolasta 14 asuntoa ja loput muunnettiin normaaleiksi vuokra-asunnoiksi. Aravalainojen lainahtomuutos on saatu vuodesta 2016 alkaen.

Haapajärven Lämpö Oy:n toiminta on mennyt vuonna 2017 suunnitelmien mukaisesti. Runko-verkkoa isonnettiin sahalle päin 440 m. Tämä parantaa pumppausta sahan kuivaamolle ja näin ollen tehostaa puun kuivausta sahalla, kun ajetaan pelkästään Viikatetien laitoksella. PIPO –asetuksesta johtuvat muutokset on saatu öljyntankkaus paikkoja lukuun ottamatta valmiiksi. Haapajärven Lämpö otti turvallisuusohjeen käyttöön helmikuussa 2017 ja varautumissuunnitelma valmistuu 2018 ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Haapajärven Vesi Oy on pääosin saavuttanut tavoitteensa. Vesi –yhtiöllä ei ole riskejä realisoitunut.

7. Riskienhallinnan kehittäminen

Haapajärven kaupunki-, elinkeino- ja konsernistrategia päivitys aloitettiin syksyllä 2017. Strategia on kaupunginvaltuuston hyväksyttävänä maaliskuussa 2018. Yhteisissä strategia seminaareissa ovat valtuutettujen lisäksi olleet myös johtavat viranhaltijat, tytäryhtiöiden toimitusjohtajat ja kaupungin keskeisten sidosryhmien edustajat. Haapajärven kaupungin konserniohjeet kaupunginvaltuusto on hyväksynyt joulukuussa 2011.

Osana uutta strategiaa tullaan vuoden 2018 aikana laatimaan konsernia koskevat pitkän aikavälin suunnitelma sekä uudet konserniohjeet.

Kaupungin riskienhallintasuunnitelma on hyväksytty kaupunginhallituksessa syyskuussa 2013. Riskienhallintasuunnitelman mukaista riskienkar-toitustyötä on tehty vuosittain. Riskienhallinnasta tehdyt yhteenvedot kaupunginhallitus on merkinnyt vuosittain tiedoksi. Vuoden 2017 yhteenvedo on kaupunginhallituksen käsittelyssä keväällä

2018. Tytäryhtiöt tekevät omaa riskienhallintatyötään toimitusjohtajan ja hallituksen johdolla.

Tytäryhtiöiden konsernipalavereissa suunnitellaan kaupunkistrategian mukaisten tavoitteiden toteuttamista ja toimenpiteiden yhteensovittamista tytäryhtiöiden kesken sekä kaupungin ja tytäryhtiöiden välillä. Konsernin yhteistyötä kehitetään talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelujen yhteistyöllä sekä kunnallistekniikan rakentamisessa ja kunnossapidossa.

Konsernipalaverikäytäntöä jatketaan edelleen. Enemmistö tytäryhtiöiden hallituksen jäsenistä on myös valtuutettuja, joten strategian mukaiset kehittämistavoitteet ovat heille tuttuja asioita.

Valtuustolle järjestetään edelleen vuosittain myös iltakoulu, jossa esitellään tytäryhtiöiden edellisen vuoden toiminta ja keskeisimmät toiminnalliset muutokset kuluvalle vuodelle ja lähivuosille.

1.8 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Haapajärven kaupungin vuosikate vuodelta 2017 on 2.289.120,27 euroa. Suunnitelman mukaiset poistot ja arvон alentumiset ovat yhteensä 1.750.544,70 euroa. Tilikauden tulokseksi muodostuu 514.384,17 euroa. Kertynyttä poistoeroa (ST-tuote/työkeskus, Oksavan koulu ja yläaste) tuloutetaan 85.466,04 euroa.

Valtuusto on hyväksynyt syyskuussa 2014 Talousohjelman päivityksen vuosille 2014 - 2017. Talousohjelman mukaisesti käyttötalouden menojen vähennysten ja tulojen lisäysten vaikutus talouteen on vuoteen 2017 mennessä n. 10,298 miljoonaa euroa. Kyseinen summa sisältää myös tuloveroprosentin noston 22,00 %:iin vuodelle 2015, mikä on toteutettu, sekä Ppky Selänteeltä rakenteellisia muutoksia.

Investoinnit olivat vuonna 2017 nettona n. 4,768 miljoonaa euroa ja vuoden 2018 nettoinvestoinnit ovat talousarvion mukaan 1,194 miljoonaa euroa, jotka katetaan lainarahoituksella. Sijoituksia ei tulouteta vuonna 2018. Vuodelle 2019 nettoinvestoinnit ovat 1,973 miljoonaa euroa.

Vuoden 2017 käyttötaloudessa oli ulkoisten menojen osalta säästöä n. 967.000 euroa ja ulkoiset tulot ylittivät arvion n. 21.000 euroa. Nettona säästöä oli n. 988.000 euroa. Toimintakate pieneni edellisestä vuodesta 4,6 % (n. 2,1 milj. euroa).

Verotulot ylittivät budjetin n. 100.000 euroa ja valtionosuudet alittivat budjetoidun n. 306.000 euroa.

Korkokanta pysyi alhaalla ja korkokuluja kertyikin n. 27.000 euroa budjetoitua vähemmän. Muita rahoitustuottoja kertyi n. 257.000 euroa arvioitua vähemmän ja muita rahoituskuluja n. 10.000 euroa arvioitua vähemmän. Vuoden 2017 ylijäämä oli kaikkiaan 599.850,21 euroa.

Taseessa on aikaisemmilta vuosilta kertynyttä alijäämää 745.742,26 euroa. Talousarvioon 2018 sisältyy toimintakulujen karsintaa.

Kuluneelta vuodelta syntyi ylijäämää 599.850,21 euroa, joka ei riitä kattamaan kaikkia aikaisempien vuosien alijäämiä. Vuoden 2017 taseen kumulatiivinen alijäämä on siten 145.892,05 euroa. Talousarviossa 2018 on ylijäämää 417 euroa ja suunnitelmavuonna 2019 on ylijäämää 300.000 euroa. Kumulatiivinen alijäämä saadaan siis katettua vuonna 2019.

Vuoden 2017 aikana toimintakate pieneni edelliseen vuoteen 4,6 %. Toimintakate talousarvioon verrattuna alittui 2,2 %. Hyvään lopputulokseen vuoden 2017 osalta vaikuttivat mm. toimintamenojen pysyminen talousarviossa (mm. Selänne). Talouden heilahtelut ja epävarmuus mm. erikoissairaanhoidon kustannusten suhteen on syytä pitää mielessä, jotta ehditään reagoida muutoksiin ajoissa.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen 514.384,17 € käsittelystä kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

- tuloutetaan kertyneitä poistoeroja suunnitelman mukaan 85.466,04 euroa,
- jätetään tilikauden ylijäämä 599.850,21 euroa yli-/alijäämätilille
- katetaan taseessa olevasta kumulatiivisesta alijäämästä 745.742,26 eurosta vuoden 2017 ylijäämää vastaava osa eli 599.850,21 euroa
- katetaan loppu taseessa oleva kumulatiivinen alijäämä 145.892,05 euroa vuosien 2018 ja 2019 talousarvion mukaisilla ylijäämillä

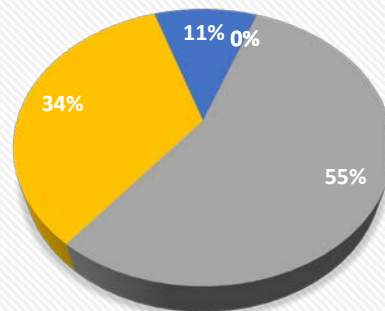
Talousarvion toteutumisvertailu/Käyttötalousosa

	TP2016 euro	TA2017 euro	TA-MUUTOS	TA YHTEENSÄ	TP2017 euro	JÄLJELLÄ	TOT. %
Keskusvaalilautakunta							
11 Vaalit							
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
Menot	0,00	-18 740,00	0,00	-18 740,00	-15 426,44	-3 313,56	82,32
Netto	0,00	-18 740,00	0,00	-18 740,00	-15 426,44	-3 313,56	82,32
Tarkastustoimi							
12 Tilintarkastus							
Tulot	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
Menot	-10 768,26	-22 040,00	0,00	-22 040,00	-15 256,38	-6 783,62	69,22
Netto	-10 768,26	-22 040,00	0,00	-22 040,00	-15 256,38	-6 783,62	69,22
Kaupunginhallitus							
13 Hallintopalvelut							
Tulot	574 833,00	1 584 900,00	0,00	1 584 900,00	1 354 012,13	230 887,87	85,43
Menot	-31 313 908,73	-32 032 750,00	800 675,00	-31 232 075,00	-30 030 411,91	-1 201 663,09	96,15
Netto	-30 739 075,73	-30 447 850,00	800 675,00	-29 647 175,00	-28 676 399,78	-970 775,22	96,73
Sivistyslautakunta							
44 Sivistyspalvelut							
Tulot	3 568 682,70	3 465 277,00	0,00	3 465 277,00	3 601 716,24	-136 439,24	103,94
Menot	-18 666 593,85	-18 401 786,00	-127 000,00	-18 528 786,00	-18 723 805,25	195 019,25	101,05
Netto	-15 097 911,15	-14 936 509,00	-127 000,00	-15 063 509,00	-15 122 089,01	58 580,01	100,39
Tekninen lautakunta							
56 Tekninen palvelukeskus							
Tulot	5 479 922,75	5 256 450,00	0,00	5 256 450,00	5 425 763,87	-169 313,87	103,22
Menot	-5 911 469,77	-5 663 930,00	0,00	-5 663 930,00	-5 767 875,29	103 945,29	101,84
Netto	-431 547,02	-407 480,00	0,00	-407 480,00	-342 111,42	-65 368,58	83,96
*** Raportti yht.							
Tulot	9 623 438,45	10 306 627,00	0,00	10 306 627,00	10 381 492,24	-74 865,24	100,73
Menot	-55 902 740,61	-56 139 246,00	673 675,00	-55 465 571,00	-54 552 775,27	-912 795,73	98,35
Netto	-46 279 302,16	-45 832 619,00	673 675,00	-45 158 944,00	-44 171 283,03	-987 660,97	97,81

TP2017

	Menot €	Tulot	%
Vaalit	15 426	0	0,0
Tarkastustoimi	15 256	0	0,0
Hallintopalvelut	30 030 412	1 354 012	55,0
Sivistyspalvelut	18 723 805	3 601 716	34,3
Tekniset palvelut	5 767 875	5 425 764	10,6
Yhteensä	54 552 775	10 381 492	

Menot 2017

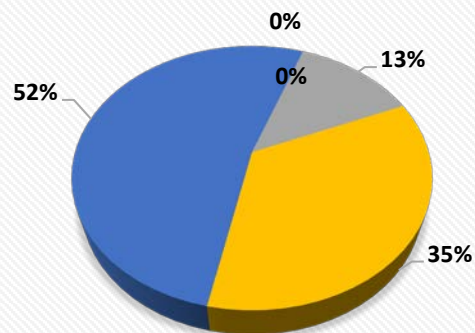
■ Vaalit ■ Tarkastustoimi ■ Hallintopalvelut ■ Sivistyspalvelut ■ Tekniset palvelut

TP2017

Vaalit
 Tarkastustoimi
 Hallintopalvelut
 Sivistyspalvelut
 Tekniset palvelut
Yhteensä

Menot	Tulot	
	€	%
15 426	0	0,0
15 256	0	0,0
30 030 412	1 354 012	13,0
18 723 805	3 601 716	34,7
5 767 875	5 425 764	52,3
54 552 775	10 381 492	

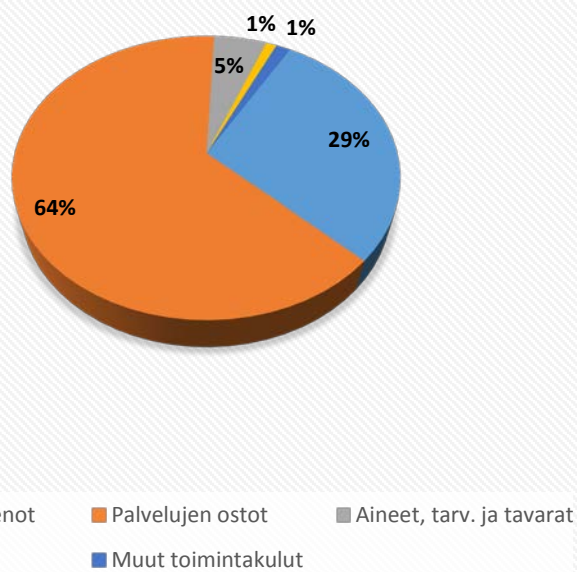
Tulot 2017

■ Vaalit
 ■ Tarkastustoimi
 ■ Hallintopalvelut
 ■ Sivistyspalvelut
 ■ Tekniset palvelut

	TP2017	
	€	%
Henkilöstömenot	14 434 540	28,7
Palvelujen ostot	32 006 130	63,7
Aineet, tarv. ja tavarat	2 601 276	5,2
Avustukset	512 718	1,0
Muut toimintakulut	712 153	1,4
Toimintakulut yhteensä	50 266 816	

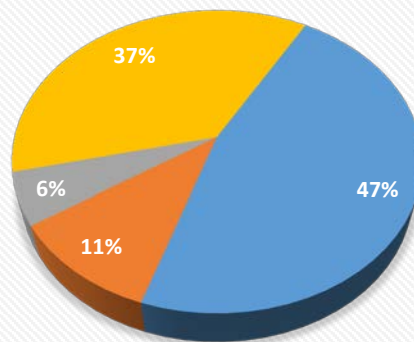
Toimintakulut 2017 ulkoiset

Myyntituotot
Maksutuotot
Tuet ja avustukset
Muut toimintatuotot
Toimintatuotot yhteensä

TP2017		
	€	%
Myyntituotot	2 853 255	46,8
Maksutuotot	649 070	10,6
Tuet ja avustukset	338 365	5,6
Muut toimintatuotot	2 254 843	37,0
Toimintatuotot yhteensä	6 095 533	

Toimintatuotot 2017 ulkoiset

■ Myyntituotot ■ Maksutuotot ■ Tuet ja avustukset ■ Muut toimintatuotot

VAALIT

Vastuualueet: kunnalliset ja valtiolliset vaalit

Toimielin: Keskusvaalilautakunta

KUNTAVAALIT

Toiminnan kuvaus:

Keskusvaalilautakunta huolehtii kunnan vaaliviranomaisena vaalien toteuttamisesta määräysten mukaisesti ja luotettavasti.

Vuonna 2017 toimitetaan kuntavaalit. Vuonna 2018 toimitetaan presidentinvaali (ensimmäinen vaali ja mahdollinen toinen vaali). Lisäksi suunnitellaan, että presidentin ensimmäisen vaalin yhteydessä toimitetaan maakuntavaalit. Vuonna 2019 toimitetaan eduskuntavaalit ja europarlamenttivaalit.

Vaalilain mukaan kotimaan yleisistä ennakkoäänestyspaikoista kunnassa määrää kaupunginhallitus.

Vaalilain 188 §:n mukaan valtio suorittaa valtiollisissa vaaleissa äänioikeutettujen lukumääriin perustuvan kertakorvauksen, korvausta ei makseta kuntavaaleista.

Ennakkoäänestys on järjestetty kaupungintalolla, ja se on näin ollen tullut jo tutuksi äänestäjille. Lisäksi 2015 eduskuntavaaleissa ennakkoäänestys järjestettiin kolmessa kauppa liikkeessä, josta saatiin hyvää palautetta. Sähköinen äänioikeusrekisteri /sähköinen vaaliluettelo oli ensimmäisen kerran vaalipäivän äänestyksessä käytössä vu-

den 2012 kunnallisvaaleissa, jonka käyttöä jatketaan myös kunnallisvaaleissa 2017. Äänestysalueita on yksi, 001 Haapajärvi, äänestyspaikkana kaupungintalo.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Äänestysalueita on yksi; Haapajärvi. Ennakkoäänestys järjestetään kaupungin omana toimintana kaupungintalolla ja kauppaliikkeissä pyrkien hyvän äänestysaktiivisuuden saavuttamiseen. Ennakkoäänestyksessä käytetään sähköistä äänioikeusrekisteriä sekä vaalipäivän äänestyksessä sähköistä vaaliluettelo.

Vuonna 2017 järjestetään kuntavaalit - vaalipäivä on 9.4.2017, ennakkoäänestys 29.3.-4.4.2017.

Toteutuminen: Ennakkoäänestyspaikoissa ja vaalipäivän äänestyksessä käytettiin sähköistä äänioikeusrekisteriä. Ennakkoäänestys kauppa liikkeissä koettiin helpoksi, ja ennakkoäänestyksen äänestysaktiivisuus on noussut, mutta vaalipäivän äänestys laskenut, joka sitten laskee koko äänestysprosenttia. Vuoden 2017 kuntavaalien äänestysprosentti 53 %.

Äänestysaktiivisuus

Vaalit	2015 Eduskuntavaalit	2017 Kuntavaalit
Ennakkoon äänestäneet	1894	1656
Vaalipäivänä äänestäneet	1594	1295
Äänestys%	62,5	53,0

Keskusvaalilautakunnan talousarvion toteutuminen:

	TP15	TP16	TA17	TP17	Tot %
Menot	9 306	0	18 740	15 426	82,32
Tulot	11 726	0	0	0	
Netto	2 420	0	18 740	15 426	82,32

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Edellä mainitut tarkastuslautakunnan tehtävät voidaan jakaa kolmeen tehtäväkokonaisuuteen: hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestäminen, arviointi ja muut tehtävät.

Kuntalain 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä muistutuksista asianomaisen selitys sekä kunnanhallituksen lausunto

Tarkastuslautakunta arvioi kaupungin hallinnon ja talouden hoitoa, antaa arviointikertomuksen valtuustolle. Talousarviossa on varauduttu 8 kokoukseen ja 3 arviointikertomuksen

laatimistilaisuuteen vuonna 2017.

Toiminta ja tavoitteet

Arvioinnin tavoitteena on kaupungin ja sen tytäryhtiöiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi ja saada aikaan oikein järjestetty ja hyvä hallinto sekä taloudenhoito sekä varmistaa mahdollisuus toiminnallisesti ja taloudellisesti riittävään ammattitaitoiseen tilintarkastuksen suorittamiseen.

Tarkastuslautakunnan yhtenä tavoitteena on myös lautakunnan riittävä kouluttautumisen tason saavuttaminen ja asiantuntemuksen lisääminen koulutuksen kautta. Koulutuksella pidetään yllä valmiudet arviointityön asiantuntevaan suorittamiseen huomioiden lakimuutokset.

Lisäksi tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Tarkastuslautakunta valvoo että tilintarkastus tehdään lakien ja asetusten mukaisesti riittävässä laajuudessa. Tilintarkastaja antaa sopimuksen mukaisesti 3 kirjallista raporttia vuodessa tarkastuslautakunnalle.

Toimenpiteet

Tarkastuslautakunta arvioi joka päävastuualueiden ja lautakuntien toimintaa ja tavoitteiden toteutumista sekä tytäryhteisöjen tavoitteiden toteutumista. Edelleen joka vuosi arvioidaan kaupungin hallituksen ja –valtuuston päätöksiä ja täytäntöönpanoa sekä keskushallinnon toimintaa. Muu arviointi suoritetaan lautakunnan oman työohjelman mukaisesti.

Toteutuminen:

Tarkastuslautakunnan kokouksia on pidetty 10 kpl ja 2 arviointikertomuksen laatimistilaisuutta. Arviointikertomus luovutettiin kaupungin edustajille 19.5.2017.

Tarkastuslautakunta on kuullut toimintavuoden aikana seuraavia henkilöitä:

*Kaupunginjohtaja Juha Uusivirta
Talous- ja hallintojohtaja Unto Vesamäki
Sivistysjohtaja Veijo Tikanmäki
Tekninen johtaja Vesa Savolainen
Kiinteistöpäällikkö Jouni Laajala
Lukion rehtori Merja Eilola
Siivoustyönjohtaja Aila Kukkola
Vastaava työvalmentaja Jouko Tuura*

Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokralat
toimitusjohtaja Taina Ruhala

Kuulemisissa on huomioitu painopistealueet.

Tarkastuslautakunta on valvonut
sidonnaisuuksien Kuntalain 210/2015 mukaan
tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja
viranhaltijoiden on ilmoitettava julkisesti
sidonnaisuuksistaan. Säännöstä sovelletaan
1.6.2017 alkaen. Kuntalain 84 §:n mukaan
sidonnaisuusilmoitukset tehtiin
tarkastuslautakunnalle, joka valvoi

ilmoitusvelvollisuuden noudattamista.
Tarkastuslautakunta saattoi ilmoitukset
valtuustolle tiedoksi (kuntalaki 121 §) .
Sidonnaisuusilmoitukset julkaistiin julkisessa
tietoverkossa osoitteessa www.haapajarvi.fi

Hallinnon ja talouden tilintarkastajana on toiminut
KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy. Alkuvuoden
JHT, HT-tilintarkastaja Helena Järvenpää ja sen
jälkeen vastuullisena tilintarkastajana on toiminut
JHT, KHT Elina Pesonen. Vuoden 2017
tarkastukseen oli varattu 12 päivää.

Tarkastuslautakunnan talousarvion toteutuminen:

	TP15	TP16	TA17	TP17	Tot. %
Menot	15 364	10 768	22 040	15 256	69,22
Tulot					
Netto	15 364	10 768	22 040	15 256	69,22

*Tarranikkari teki kaupungille
40-vuotislahjana logon*

Vuoden 2017 Haapajärvinen Katariina Isola

Itsenäisyyspäivä 6.12.2017, Suomi 100 vuotta

Kaupungin henkilökunnan ja luottamushenkilöiden juhlaa vietettiin 10.10.2017. Juhlassa palkittiin Kuntaliton ansiomerkeillä yhteensä 99 henkilöä. Hopeisen ansiomerkin yli 20 v. työstä kunnallisen työnantajan palveluksessa sai 53 Haapajärven kaupungin työntekijää ja kultaisen ansiomerkin yli 30 v. työstä 38 työntekijää. Luottamushenkilöistä kaksi sai hopeisen ansiomerkin ja kuusi kultaisen.

HALLINTOPALVELUT

Vastuualueet: yleishallinto, elinkeinotoimi ja Sellaanepalvelut

Toimielin: kaupunginhallitus

Kaupunkistrategian mukaiset tavoitteet:

1. Hyvät palvelut
 - kaupungin perustehtävän ydintä ja keskeinen osa strategiaa.
 - tärkeitä vetovoimatekijöitä sekä nykyisille että tuleville asukkaille.
 - tuottaminen edellyttää tasapainoista kuntataloutta ja valtuuston hyväksymän talousohjelman toteuttamista.
2. Työpaikkamäärän kasvattaminen
 - olemassa olevien yritysten kasvu ja kehittyminen
 - uusien yritysten perustaminen
 - yritysten siirtyminen paikkakunnalle
 - kauppakeskuksen ja torialueen toteuttaminen sekä muun liikerakentamisen lisääminen
3. Osaava työvoima
 - ammattikorkeakoulutuksen sekä toisen asteen ammatillisen koulutuksen kehittäminen maakunnan eteläosassa
 - paikkakunnan toisen asteen koulutuksen monipuolistaminen
 - työnantajien tarpeiden mukaisen koulutuksen järjestäminen esim. työvoimapolitiittisena koulutuksena
4. Myönteinen kuntakuva
 - vaativa ja pitkäaikainen prosessi yhteistyössä kaupungin, tytäryhtiöiden, yritysten, yhteisöjen asukkaiden panostuksella
 - henkilökunnan rekrytoinnissa hyvä asia
 - edesauttaa pendelöivien työntekijöiden muuttamista paikkakunnalle
 - hyvin hoidettu ympäristö olennainen osa myönteistä kuntakuva

Palvelutuotannon periaatteet:

1. Kaupungin omana toimintana tuotettavat palvelut
 - asiakirjahallinnan ja muut hallintopalvelujen toimistopalvelut
2. Kuntayhtymältä ostettavat palvelut
 - kirjanpito ja palkanlaskenta
 - it-palvelut
3. Yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa tuotettavat palvelut
 - maaseutupalvelut
 - talous- ja velkaneuvonta
4. Yksityisiltä palvelujen tuottajilta ostettavat palvelut

- elinkeinojen neuvonta- ja kehittämisspalvelut
5. Valtion tuottamat palvelut
 - yleinen edunvalvonta
 - kuluttajaneuvonta

Voimassa olevat strategiat ja ohjelmat:

- Haapajärven kaupunki-, elinkeino- ja konsernistrategia 2020
- Konserniohjeet
- Henkilöstöohjelma
- Lastensuojeluohjelma
- Pohjois-Pohjanmaan Hyvinvointiohjelma
- Terveysten edistämishjelma
- Sisäisen valvonnan ohjeet
- Riskienhallintasuunnitelma
- Hankintaohjeet
- Tietoturvaohjeet
- Maapoliittinen ohjelma

YLEISHALLINTO

Vastuullinen viranhaltija: kaupunginjohtaja sekä talous- ja hallintojohtaja

Toiminnan kuvaus: Valtuusto päättää toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä hallinnon järjestämisen, talouden ja rahoituksen perusteista.

Hallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja talouden hoidosta, sen ohjauksesta ja seurannasta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta sekä valvoo kaupungin etua.

Keskushallinto vastaa keskitetystä asiakirjahallinnon ja monistuksen tehtävistä sekä talouden suunnitteluun ja seurantaan liittyvistä tehtävistä ja myös talousarvion laadinnasta sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadinnasta. Lisäksi se huolehtii kaupunginhallituksen ja -valtuuston kokousasioista.

Henkilöstöhallinto sisältää kaupungin työntekijöiden työterveyshuollon, yhteisen koulutuksen sekä työsuojeluorganisaation ja yhteistyötoimikunnan toiminnan.

Talous- ja velkaneuvonnan palvelut ostetaan Yli-vieskan kaupungilta.

Maaseutupalvelut ostetaan Pyhäjärven kaupungilta, jossa toimii kuntien yhteinen maaseutulautakunta (Pyhäjärvi, Haapajärvi ja Reisjärvi).

Kuntouttava työtoiminta vastaa pitkäaikaistyöttömien ohjauksesta ja valmennuksesta työelämään.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Talousarviossa on varauduttu 15 kaupunginhallituksen kokoukseen, 6 kaupunginvaltuuston kokoukseen ja 8 iltakouluun. Hallintopalvelut ovat mukana Taloushallinto Selman toiminnan sekä Abilita –järjestelmän kehittämisessä. Sähköistä asiointia ja sähköisiä palveluja kehitetään edelleen. Kaupungin palvelut siirtyvät vuoden 2017 aikana Suomi.fi -tunnistautumiseen, josta löytyy palveluväylä kansalaisen, yrityksen ja viranomaisen palveluiden hakuun. Kaupungin toiminnan näkyvyyttä myös internetissä lisätään mm. facebook –sivujen kautta.

Kaupungin avustuksiin järjestöille on varattu 19.000 euron määräraha. Avustuksia saavat 4H-yhdistys 9.000 euroa, Haapajärven Jääurheilukeskus 8.000 euroa ja lisäksi avustuksiin on varattu 2.000 euroa, mikä jaetaan kaupunginhallituksen erillisellä päätöksellä. Yksityiskohtainen luettelo haetuista ja myönnettyistä avustuksista on talousarvion liitteenä.

Ajankohtaisista asioista tiedotetaan henkilökunnalle mm. sähköpostilla ja tarvittaessa kuulumiset –tiedotteella ja asioita käsitellään säännöllisesti yhteistyötoimikunnassa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Terveydenhuoltolain edellyttämän Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelman. HYTE-työryhmä on työstänyt em. ohjelmasta ikäryhmittäiset tavoitteet ja toimenpiteet. Kolmas sektori merkittävänä yhteistyökumppanina ja toimijana on edustettuna työryhmässä. Vastuutahot on nimetty. Vuoden mittaan pidettävissä kokouksissa seurataan toimenpiteitten toteutumista. Kerran valtuustokaudessa työryhmä valmistelee hyvinvointikertomuksen valtuustolle. Hyvinvointikertomus kuvaa, sekä hyvinvointitilannetta että kaupungin oman hyvinvointipolitiikan toteutumista ja tuloksia. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiaa raportoidaan kaupunginvaltuustolle iltakoulussa vuosittain. Kaupunginvaltuusto on 13.6.2016 hyväksynyt hyvinvointikertomuksen 2015 – 2016 joka sisältää myös hyvinvointisuunnitelman.

Hyvinvointikertomus on sähköisessä muodossa ja eri päävastuualueet käyttävät tätä EVA- työvälineenä kuntasuunnittelun eri vaiheissa. Toimenpide-ehdotukset otetaan huomioon talousarviossa ja –suunnitelmassa mahdollisuuksien mukaan.

Kaupungin henkilöstöä kannustetaan huolehtimaan terveydestään ja hyvinvoinnistaan mm. ilmaisain uimalipuun ja kuntosalivuoroin. Lisäksi kaupunki antaa mahdollisuuden henkilökunnalle ilmaiseen Jokilatvan opiston kurssiin. Haapajärven kaupunki on julistautunut savuttomaksi työpaikaksi 1.9.2013. Henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseen on varattu 5.000 euron määräraha.

Työllisyysasiat ovat hallintopalveluiden talousarviossa, mistä lähetetään nettolaskutus muille päävastuualueille työllistettyjen määrän suhteessa. Kesätyöntekijöitä varten on varattu määräraha 50 koululaisen/opiskelijan kesätyöhön (à 280 euroa). Kuntouttava työtoiminta jatkuu kaupungin vakinaisena toimintana. Kuntouttavassa työtoiminnassa on kaksi ohjaajaa. Kaupunki on joutunut vastamaan v.2013 alusta alkaen omalta osaltaan myös nuorten yhteiskuntatakuun tuomista velvoitteista. Pitkäaikaistyöttömien työmarkkinatuen kuntosuus siirtyy Selänteeltä suoraan jäsenkuntien maksettavaksi ja sille on varattu 330.000 euron määräraha.

Kaupunki on ottanut vastaan alaikäisiä, yksin maahan tulleita pakolaisia. Heitä varten on perustettu perheryhmäkoti Vuokratalojen omistamaan kiinteistöön. Perheryhmäkodin toiminnasta vastaa Sos-lapsikylä säätiö. Kaupunki saa toimintaan kuntoutuslain mukaiset korvaukset.

Toteutuminen: Kaupunginhallituksen kokouksia on ollut 14, valtuuston kokouksia 9 ja iltakouluja 6. Kaupungin palvelut kuvattiin vuoden aikana Suomi.fi -portaaliin. Palvelun kuvauksia varten tehtiin hanke ja käytännön työn tekivät kaupungin omat työntekijät. Hankkeeseen saatiin 5.000 euron avustus valtiovarainministeriöltä. Kaupungin www-sivujen uudistamistyö laitettiin alulle vuoden lopulla. Kotisivujen yhteydessä Facebook:ssa on tiedotettu runsaasti erilaisista tapahtumista. Avustuksia maksettiin päätösten mukaisesti 11.000 euroa.

Henkilökuntaa on informoitu sähköpostilla ajankohtaisista asioista. Yhteistyötoimikunta on kokoontunut vuoden aikana 7 kertaa käsittelemään henkilöstöä koskevia ja muita ajankohtaisia asioita. Henkilökunta on käyttänyt hyvin kaupungin tarjoamia ilmaisia Jokilatvan opiston kursseja sekä uimahallia ja kuntosalia.

Terveyden- ja hyvinvoinnin työryhmä on kokoontunut säännöllisesti. Työllistämisasiat on hoidettu hallintopalvelujen toimesta. Velvoitetöylyllistettävien määrä on ollut kasvussa. Koululaisia ja opiskelijoita otettiin kesätöihin ns. ”tonnitalkoisiin” 79 henkilöä, hakijoita oli kaikkiaan 150. Suomenselän

Osuuspankki antoi kesätyöntekijöiden palkkaamiseen 5.500 euroa. Kuntouttavassa työtoiminnassa on ollut keskimäärin 76 henkilöä/kk. Ns. sakko-

maksuja Kelalle maksettiin 308.443 euroa. Kaupunginhallituksen myöntämää työllistämistukea yrityksille on käyttänyt yksi yritys vuoden aikana.

Mittarit

	TP15	TP16	TA17	TP17
Hallintopalvelujen henkilökunta	4	6	6	6
Kaupungin vakinaisen henkilökunnan vakanssien lkm	224	283	285	283
Työterveyshuollon nettomenot	67 396	67 408	65 000	77 554
Valtuuston kokouksia	6	6	6	9
Hallituksen kokouksia	13	14	15	14

ELINKEINOTOIMI

Vastuullinen viranhaltija: kaupunginjohtaja

Toiminnan kuvaus: Kaupunki ostaa elinkeino- sekä yritysten neuvonta- ja kehittämispalveluja Haapajärven Yrityspalvelut Oy:ltä. Myös Nivala-Haapajärvi seutukuntayhdistys Nihak ry:ltä ostetaan elinkeino- sekä yritysten neuvonta- ja kehittämispalveluja sekä lisäksi aluekehityspalveluja. Hankkeet ja projektit sisältävät kaupungin maksu-osuudet muiden hallinnoimiin projekteihin. Vuonna 2017 ei ole varauduttu kaupungin hallinnoimiin projekteihin.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Elinkeinoelämän edistämisessä tavoitteena on turvata olemassa olevien yritysten toimintaedellytyksiä ja edistää uusien työpaikkojen syntymistä. Seutukunnalle maksetaan elinkeinojen kehittämistehtävien hoidosta 75.000 euroa. Seutukunnalle maksettava jäsenmaksu vuonna 2017 on 15,50 euroa/asukas, mikä on yhteensä 115.000 euroa. Haapajärven Yrityspalvelut Oy:lle on varauduttu maksamaan avustusta 130.000 euroa vuonna 2017. Panostus yrityspalvelujen toimintaan perustuu valtuuston päätökseen. Mikäli kaupunki ei jatka kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisen määrääjän 31.12.2017 jälkeen kyseisten palvelujen ostamista Nihak ry:ltä, niin asiasta on päätettävä vuoden 2016 loppuun mennessä. Päätöksestä huolimatta kaupunki olisi jäsenenä seutukuntayhdistyksessä ja ostaisi sieltä aluekehityspalveluja. Yrityspalvelut

raportoi konserniohjeen mukaisesti kaupunginhallitukselle toiminnastaan ja elinkeinopalveluista.

Kaikkien tytäryhtiöiden asioista pidetään iltakoulu valtuustolle maaliskuussa.

Kaupungin sijoitusten nettotuotto lisää sijoitusten pääomaa. Sijoituksia käytetään tarvittaessa valtuuston erikseen päättämiin, pääsääntöisesti investointikohteisiin.

Hankkeissa ja projekteissa, jotka kohdistuvat eri kohderyhmiin ja toimialoihin, tavoitteena on kehittää kaupungin elinkeinoelämää, asukkaiden osamista ja elinympäristön tilaa. Yksityiskohtainen luettelo projekteista on talousarvion liitteenä.

Kaupungin osallistumisesta projekteihin päättää kaupunginhallitus. Kaupunginjohtaja tai päävastuualueen johtaja voi kuitenkin päättää osallistumisesta projektiin, jos sen kuntaosuus koko hankkeen aikana on enintään 6.000 euroa. Edellytyksenä on, että talousarvioon on varattu määräraha tarkoitusta varten.

Toteutuminen: Seutukunnalle on maksettu elinkeinojen kehittämistehtävien hoidosta vuoden aikana 70.959 euroa ja yrityspalveluille on maksettu yhteensä 130.000 euroa. Hankkeissa ja projekteissa on maksettu kuntaosuuksia yhteensä 82.609 euroa vuonna 2017.

Mittarit

	TP15	TP16	TA17	TP17
Väkiluku	7 438	7 331	7 400	7 251
Nettomuutto	-41	-107	*	-65
Työpaikat	3 155	3 149	*	3104
Työttömyysaste (%)	13,7	11,8	*	9,8
Vuosikate €/asukas	428	159	316	316
Verotulot €/asukas	3 126	3 156	3 180	3 138
Valtionosuudet €/asukas	3 155	3 247	3 267	3 257
Projektien nettomenot (€)	101 199	79 794	126 170	82 609
* -merkinnällä ei vielä virallista tilastotietoa				

SELÄNNEPALVELUT

Vastuullinen viranhaltija: kaupunginjohtaja

Toiminnan kuvaus: Kaupunki ostaa Peruspalvelukuntayhtymä Selänteeltä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut, erikoissairaanhoidon palvelut sekä ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun, maa-aineslain, rakennusvalvonnan ja korjausneuvonnan palvelut. Lisäksi kaupunki ostaa Selänteeltä (Tukipalveluyksikkö Selma) kirjanpidon ja palkanlaskennan palvelut sekä it-palvelut.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Palvelut ostetaan palvelutasosuunnitelman ja vuosittaisen vuosisuunnitelman mukaisesti. Kaupungin maksuosuus Ppky Selänteelle vuodelle 2017 on 27.755.760 euroa. Selänteiden maksuosuudesta on vähennetty ns. "sakkomaksut" Kelalle 330.000 euroa ja ne on lisätty työllistämisen kustannuspaikalle yhteistointaosuuksiin.

Lisäksi sosiaali- ja terveystoimelle sekä ympäristöterveydenhuollolle, ympäristönsuojelulle ja rakennusvalvonnalle aikaisemmin kuuluneita eläkemenerusteisia eläkemaksuja ja varhe –maksuja sisältyy hallintopalvelujen talousarvioon 873.340 euroa.

Toteutuminen: Ppky Selänteelle maksettiin marraskuussa lisäennakkoa 117.212 euroa. Koko vuoden toteutuminen Selänteiden maksuosuudessa oli 26.497.841,85 euroa. Tilinpäätökseen voitiin kirjata palautusta 82.528,46 euroa. Talousarvioon varattu määräraha alitettiin 857.918 eurolla.

Eläkemenerusteisissa eläkemaksuissa tuli säästöä 38.716 euroa ja varhe-maksuissa 2.200 euroa. Pitkäaikaistyöttömien eläkeselvityksiä maksettiin yhteensä 15.535,99 euroa.

Mittarit

Selänteen maksuosuus euroa/asukas	TP15	TP16	TA17	TP17
Hallinto ja tukipalvelut	99,82	109,36	120,21	104,25
Lasten ja perheiden palvelut	577,09			
Psykososiaaliset palvelut	682,22			
Hyvinvointipalvelut		932,51	920,38	833,68
Hoito- ja vanhustyöpalvelut	1 033,14			
Terveysten- ja sairaanhoidon avopalvelut	1 614,66			
Terveys- ja vanhuspalvelut		2 800,06	2 500,81	2 658,08
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	53,20	52,95	62,46	50,90
Maksuosuus yht. euroa/asukas	4 060,13	3 894,88	3 603,85	3 646,91

Hallintopalvelujen talousarvion toteutuminen:

	TP15	TP16	TA17	TP17	Tot. %
Menot	32 807 350	31 313 909	31 232 075	30 030 412	96,15
Tulot	322 094	574 833	1 584 900	1 354 012	85,43
Netto	32 485 256	30 739 076	29 647 175	28 676 400	96,73

K.J.Ståhlbergin koulu

Uusi uimahalli

Päiväkoti Kartano

Unelmien liikuntapäivä 10.5.2017

Kirjaston kirjakuusi

SIVISTYSPALVELUT

Vastuualueet: perusopetus, lukio, vapaa-ajan koulutus, vapaa-aikapalvelut, varhaiskasvatus, ruokapalvelut sekä tukipalveluna koulutoimisto/joukkoliikenne.

Toimielin: sivistyslautakunta

Tilivelvollinen viranhaltija: sivistysjohtaja

Kaupunkistrategian mukaiset tavoitteet:

Hyvät palvelut

- Hyvät palvelut ovat kaupungin perustehtävän ydintä ja keskeinen osa strategiaa
- Lukioyhteistyön lisääminen naapurikuntien kanssa (esim. Suomenselän lukio)
- Toisen asteen yhteistyön lisääminen

Työpaikkamäärän kasvattaminen

Osaava työvoima

- Hyvät kaupungin peruspalvelut ja myönteinen kuntakuva
- Koulutuspalvelujen turvaaminen ja jatkuva kehittäminen

Myönteinen kuntakuva

- Kulttuuri- ja liikuntakaupungin markkinointi (mm. tapahtumat, näyttelyt ja kilpailut)

Toimenpiteet: Erityisesti lasten ja nuorten elinoloja ja elämänhallinnan edellytyksiä parannetaan käytännön yhteistyöllä eri sidosryhmien kanssa osana Haapajärven kaupungin Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelmaa.

Sivistyspalveluissa näihin toimiin vastataan mm. ostamalla kouluterveyskysely joka toinen vuosi (2017). Sen tuloksien mukaan tehdään linjanvetoja lähivuosien strategioista. Koulupsykologi yhdessä koulukuraattorin, -terveydenhoitajan ja -lääkärin kanssa muodostavat oppilashuollon kanalta olennaisen ytimen.

Palvelutuotannon periaatteet:

1. Kaupungin omana toimintana tuotettavat palvelut

- Perusopetus
- Varhaiskasvatus

2. Yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa tuotettavat palvelut

- Toisen asteen koulutuksen ylläpitojärjestelmä
- Ruokapalvelut tuotetaan omana tuotantona tai alueellisesti
- Kansalaisopisto (Jokilatvan opisto), musiikkiopistopalvelut ja avoin yliopisto
- Kirjasto
- Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut tuotetaan omana tuotantona tai alueellisesti
- Joukkoliikenne
- Selvitetään kaupungin omana toimintana tuotettavien palvelujen tuottamista yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa

Voimassa olevat strategiat ja ohjelmat:

- Perusopetuksen opetussuunnitelma (päivitys 2016)
- Lukion opetussuunnitelma (päivitys 2016)
- Esiopetussuunnitelma (päivitys 2016)
- Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelma
- Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma (päivitys 2013)
- Oulun eteläisen kirjastostrategia 2015 – 2020
- Nivala-Haapajärven ja Ylivieskan seutukuntien kuntien liikuntatoimien ja –palveluiden kehittämisohjelma
- Jokilatvan opiston perussopimus 2010
- Selänne kuntien perusopetuksen laatukäsikirja (päivitys 2017)
- Selänteen koulujen tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön strategia 2016 - 2018.
- Varhaiskasvatussuunnitelma (päivitys 2017)

Koulutoimisto sisältää hallinto- ja toimistopalvelut, joukkoliikenteen ja erilaisten hankkeiden hallinnoinnin.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Haapajärven kaupunki panostaa koulutukseen kaikissa ikä- ja väestöryhmissä ja koulutus on Haapajärven tärkeä kehittämisväline.

KOULUTOIMISTO

Vastuullinen viranhaltija: sivistysjohtaja

Toiminnan kuvaus: Koulutoimisto huolehtii koulutuksesta ja sen suunnittelusta sekä Haapajärven kaupungin ylläpitämien oppilaitosten toiminnasta.

Koulutoimisto koordinoi tätä toimintaa huolehtimalla suunnittelu- ja kehittämistyön jatkuvuudesta, seurannan toteuttamisesta ja tulosten analysoinnista sekä henkilöstöressurssien ja taloudellisten toimintaedellytysten turvaamisesta. Se on aloitteellinen ja aktiivinen palvelukeskus.

Joukkoliikenteen suunnittelua jatketaan eri yhteistyötahojen (mm. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Liikenneturva, alueen muut kunnat, peruspalvelukuntayhtymä Selänne, kaupungin eri hallintokunnat, asukkaat) kanssa. Tavoitteena on nykyisen palvelutason säilyttäminen.

Haapajärven kaupunki on mukana Nivala-Haapajärven seudun liikenneturvallisuustoimija hankkeessa.

Toteutuminen: *Sivistyslautakunta hyväksyi esiopetusjärjestelyt lukuvuodelle 2017 – 2018 ja jatkohankkeena vuodelta 2014 osallistumisen Pohjois-Pohjanmaan Yrityskylä Alakoulu oppimiskokonaisuuteen lv. 2017–2018, 2018–2019 ja 2019 - 2020.*

Sivistyslautakunta päätti, että Haapajärven yläaste järjestää aikuisten perusopetusta Monitoimitalon tiloissa lv. 2017–2018 alkaen ja päätti perustaa oppimisen tuen yksikön aluksi määräaikaisena lv. 2017–2018.

Uusi sivistyslautakunta kokoontui ensimmäisen kerran 9.8.2017. Asialistalla oli mm. aikuisten perusopetussuunnitelma, varhaiskasvatussuunnitelma sekä ratkaisuvallat hallinnollisissa ja taloudellisissa asioissa.

Lautakunta esitti kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että Koulutuskeskus Jedu Haapajärven liiketalouden osaston toiminta siirtyy lukion tiloihin aikaisintaan 1.8.2018.

Martinmäen koulun uudeksi nimeksi muutettiin K.J. Ståhlbergin koulu 5.12.2017 alkaen.

Haapajärvi on mukana Oulun eteläisen alueen liikenneturvallisuustoimija hankkeessa.

Mittarit

	TP14	TP15	TP16	TA17	TP17
Lautakunnan kokouksia	8	9		9	6

PERUSOPETUS

Vastuullinen viranhaltija: sivistysjohtaja

Toiminnan kuvaus: Perusopetus muodostaa yhtenäisen toiminnallisen kokonaisuuden. Perusopetusta annetaan Haapajärvellä yläasteella, Martinmäen koululla ja kyläkouluilla (4). Esiopetusmahdollisuus tarjotaan koko ikäluokalle. Esiopetusta annetaan Haapajärven hajautetun mallin mukaisesti erillisissä esiopetusryhmissä Martinmäen koululla, Parkkilan ja Tiiton kyläkouluilla sekä alkuopetuksen yhteydessä Väliojan kyläkoululla.

Martinmäen koulun yhteydessä toimii kehitysvammaisten opetus- ja päivähoitoyksikkö (harjaantumisopetus) ja pienryhmäopetus.

7. – 9. vuosiluokkien erityisoppilaat on pääosin integroitu yleisopetuksen ryhmiin. Koululaisten

aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään erillisen suunnitelman mukaisesti Martinmäen koululla.

Perusopetuksen valmistavaa opetusta annetaan Haapajärven yläasteella.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Perusopetuksen tavoitteena on antaa oppilaille omien kykyjensä mukainen jatko-opintokelpoisuus. Kasvatuksen tavoitteena on omaa elämänsä hallitseva kansalainen. Oppimaan oppimisen taidot ovat tärkeä painopiste perusopetuksessa.

Opettajan rooli kiinnostuksen ja tiedollisen uteliaisuuden herättäjänä ja innostajana on lapsen ja nuoren elämässä keskeinen (toimiva opettaja-oppilas -suhde). Lähes kaikki perusopetusta koskevat kehittämisen tehtävät ovat luonteeltaan yhteistyötä edellyttäviä, uusien yhteisten käytäntöjen ja ajattelutapojen luomista.

Yhtenäisen peruskoulun periaatetta toteutetaan käyttämällä luokanopettajia yläasteella ja aineenopettajia kyläkouluilla ja Martinmäen koululla sekä

sijoittamalla oppilaita ja opetusryhmiä joustavasti (esim. erityisopetus, kielten opetus, yhteiset opettajat, virkojen sijoituspaikat).

Esiopetusta kehitetään koulujen ja varhaiskasvatuksen välisellä yhteistyöllä. Rekrytoinnin ja täydennyskoulutuksen avulla varmistetaan ammattitaitoinen ja pätevä henkilöstö. Erityisopetuksen ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetus turvataan.

Koululaisten ohjattua aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään erillisen suunnitelman mukaisesti. Kansainvälisiä yhteistyöverkostoja ja käytännön opetustyötä kehitetään ja uudistetaan jatkuvasti

Kaikki peruskoulut jatkavat valtakunnallisessa Kiva Koulu-hankkeessa ja kerhotoiminnan kehittämishankkeessa ja 6. luokkalaiset Pohjois-Pohjanmaan Yrityskylähankkeessa. Martinmäen koulu on mukana yhteispelihankkeessa. Pohjois-Suomen Unesco-koulujen Polaris-verkostossa ovat mukana Haapajärven lukio ja yläaste sekä Martinmäen koulu.

Kaikki peruskoulut ovat mukana Liikkuva koulu – toiminnassa ja se on koulujen yhteinen painopistealue. Lisäksi kouluilla on omia painopistealueita.

Tieto- ja viestintätekniikka (TVT) kehittäminen on osa koulujen normaalia toimintaa: sivistyslautakunnan hyväksymä koulujen tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön strategia 2016 – 2018, Tietoyhteiskuntaosaamista kouluille Selänteellä III hanke ja koulujen TVT-hankinnat). Haapajärvi on mukana Nivala-haapajärvi ja Ylivieskan seutukuntien Osaava-opettajien täydennyskoulutushankkeessa.

Haapajärven yläaste jatkaa yhteistyötä Viron Värskan kunnan yhtenäiskoulun kanssa ja Venäjän Belomorskin koulu numero 1 kanssa. Koulurakentamisella ja kouluympäristön kehittämällä varmistetaan ajanmukaiset ja toimivat oppimisympäristöt.

Toteutuminen: Haapajärven yläasteella jatkui perusopetuksen valmistava opetus. ja elokuussa alkoi aikuisten perusopetus Monitoimitalon tiloissa sekä tuetun oppimisen yksikkö perhekodissa aluksi määräaikaisena lv. 2017–2018. Koulujen yhteisenä painopistealueena on lv. 2016 – 2017 ja lv. 2017 – 2018 Liikkuva koulu -toiminta osaksi Haapajärven koulujen pysyvää toimintaa hanke. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto myönsi hankkeelle avustusta lv. 2016 – 2017 sekä 2017 – 2018.

Peruskoulut ovat mukana valtakunnallisessa Kiva Koulu -hankkeessa. Lisäksi koulut ovat mukana valtakunnallisessa kerhotoiminnan kehittämishankkeessa ja 6. luokkalaiset Pohjois-Pohjanmaan Yrityskylä hankkeessa.

Haapajärvi sai opetus- ja kulttuuriministeriöltä erityisavustusta koulunkäynnin ohjaajien palkkaamiseen lv. 2016 - 2017 sekä lv. 2017 – 2018.

Haapajärven yläaste jatkoi yhteistyötä Viron Värskan kunnan yhtenäiskoulun, Venäjän Belomorskin koulu numero 1 ja Arushan alueen Tansaniassa kanssa.

Tietoyhteiskuntaosaamista kouluille III hanke päättyi. Haapajärvi on mukana Nivala-Haapajärvi ja Ylivieskan seutukuntien Osaava-opettajien täydennyskoulutushankkeessa. Opetushallitus myönsi avustusta alakoulujen Innostu kielistä! Monikielisyttä koulun arkeen hankkeelle ja Pohjois-Suomen aluehallintovirasto Tukea tutorista – virtaa verkossa sekä virtaa verkossa II hankkeille. Ko. Hankkeet päättyivät 31.12.2017.

Martinmäen koulu (5.12.2017 alkaen K.J. Ståhlbergin koulu) ja yläaste ovat mukana Pohjois-Suomen Polaris-Unesco koulujen YTE III – elävät koulut hankkeessa, jota Haapajärvi hallinnoi.

Väliojan koulu pääsi mukaan Erasmus K2+ -hankkeeseen elokuussa. Hankkeessa on mukana kouluja seitsemästä maasta (Italia, Romania, Liettua, Puola, Espanja, Kreikka ja Suomi).

Mittarit

	TP14	TP15	TP16	TA17	TP17
Tehokkuus					
€/ oppilas	7450	7550	7290	7600	7560
Toiminnan laajuus (oppilaiden lukumäärä)					
0 – 6 luokat	734	739	736	724	713
7 – 9 luokat	339	316	327	327	329
Tunnit/ oppilas					1,72
0 – 6 luokat	1,76	1,72	1,72	1,72	
7 – 9 luokat	1,97	2,09	2,09	2,09	2,09
Opetusryhmien keskikoko					
0 – 6 luokat	17,2	17,6	17,6	18,0	18,0
7 – 9 luokat	19,0	18,6	18,6	19,0	19,0

LUKIO

Vastuullinen viranhaltija: Lukion rehtori

Toiminnan kuvaus: Haapajärven lukio on yleissivistävä, ylioppilastutkintoon johtava ja jatko-opintoihin valmentava päivälukio. Haapajärven lukio kuuluu Pohjois-Pohjanmaan etälukioverkostoon (eLukio). Etälukion kautta tarjotaan lukio-opintoja myös Haapajärven ammattiopiston opiskelijoille ja paikkakunnan aikuisopiskelijoille.

Yhdistelmäututkinnon suorittamiseksi on suunniteltu opintopolku Haapajärven ammattiopiston opiskelijoille. Opinnot johtavat 3 – 3,5 vuoden aikana suoritettuihin kaksoistutkintoon tai 4 vuoden opintoina kolmoistutkintoon.

Haapajärven lukio on mukana alueen lukioden ja ammattikorkeakoulun yhteistyöyhtistyksen Eleven+ ry:n toiminnassa. Yhdistyksen tavoitteena on kehittää alueen koulutuksellista yhteistyötä ja koordinoita Oulun eteläisen alueen lukioden, Centria Ammattikorkeakoulun ja muiden korkeakoulujen koulutuksellisia yhteishankkeita.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Haapajärven lukion tavoitteena on, että valtaosa lukion käyneistä pääsee kohtuullisessa ajassa jatkamaan opintojaan yliopistoissa tai ammattikorkeakouluissa, ja että loput saavat paikan perustutkintoon tuottavissa tai

niihin valmentavissa oppilaitoksissa. Keväällä ylioppilaaksi kirjoittaneiden jatko-opintoihin sijoittuminen selvitetään vuosittain.

Haapajärven lukion painopisteitä ovat kansainvälisyys, uusien oppimismenetelmien ja teknologian mahdollisuuksien hyväksi käyttäminen. Sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin valmistaudutaan muuttamalla oppimis- ja koetilanteita sähköiseen muotoon.

Lukio on yksi maamme Unesco-kouluista, joiden toiminnassa otetaan huomioon Unescoon liittyvät asiat kuten globaalit kysymykset, ihmisoikeudet ja kulttuuriperintö. Lukio on mukana Pohjois-Suomen Unesco-koulujen Polaris-verkoston Yhdessä tekemään-hankkeessa (YTEII). Haapajärven ammattiopiston opiskelijoita opiskelee yhdistelmäututkintopolulla jo viidestä ikäluokasta. Ensimmäiset kaksoistutkinto-opiskelijat valmistuivat keväällä 2015. Opintojen rahoitus hoidetaan toteutuneiden kustannusten mukaan.

Haapajärven lukio on valittu keväällä 2016 valtakunnalliseen lukioden kehittämisverkostoon (mukana on 84 lukiota).

Opetushallituksessa suhtauduttiin lukion oppimisympäristöjen kehittämishakemukseen myönteisesti, ja lukio sai 34 880 euron avustuksen kaksivuotiseen Tubeta tiedettä – hankkeeseen. Hankkeen avulla kehitetään LUMA-aineita ja luodaan uusia teemaopintokokonaisuuksia.

Haapajärven lukio tarjoaa opiskelijoille pakollisten kurssien ja pienten vieraiden kielten oppikirjat lainakappaleina. Oppikirjainvestointi ja tehostettu lukion markkinointi ovat vaikuttaneet opiskelijamäärän myönteiseen kehitykseen. Haapajärven lukion opiskelijamäärä lähti kasvuun syksyllä 2014. Syksyllä 2015 lukiopolun aloitti yli 50 opiskelijaa. Syksyllä 2016 lukioon tuli 49 opiskelijaa, joista 9 on ulkopaikkakuntalaista. Kaikista lukion opiskelijoista 20 on kotoisin muualta kuin Haapajärveltä.

Opiskelijamäärän kasvu vaikuttaa opiskelijakohtaisen kustannuksen pienenemiseen ja lukion taloudelliseen tehokkuuteen.

Lukion talouden toteuma oli joulukuun 2017 lopussa 94,62 %. Toimintatuotot olivat yli 200 %, tähän vaikuttavat opetus- ja rehtoripalveluiden myynti sekä Opetushallituksen rahoittama Tubeta tiedettä –hanke.

Lukiorakennus (Kirkkokatu 4) toimii päivälukion ja Jokilatvan opiston aikuiskoulutuksen käytössä. Jokilatvan opiston opetuksen osuus tiloissa on 10 %.

***Toteutuminen:** Haapajärven lukion talouden ja toiminnan toteutuminen on edennyt suunnitelman mukaan. Kurssitarjonta on uuden opetussuunnitelman mukainen ja kansainvälistä yhteistyötä on tehty sekä vuosittaisella opintomatkalla Brysseliin että kotikansainvälisyyteenä mm. saksalaisen yhteistyökoulumme Sömmerdan lukion kanssa.*

Lukion opiskelijamäärä laski hieman syksyllä 2017. Keväällä 2017 valmistui 59 opiskelijaa. Lukion markkinointi voidaan nähdä kuitenkin edelleen onnistuneena, koska lukiossa aloitti opiskelunsa syksyllä 54 uutta opiskelijaa.

Mittarit

	TP14	TP15	TP16	TA17	TP17
Tehokkuus					
€/ oppilas	7863	7527	7324	7200	7639
Toiminnan laajuus (oppilaita) (*)	135(10)	153(9)	160(10)	160(9)	146 (6)
Tunnit/ oppilas	1,55	1,40	1,33	1,34	1,4

(* päivälukiolaiset (+ ammattiopiston kaksoistutkintoa suorittavat)

VAPAA-AJAN KOULUTUS

Jokilatvan opisto

Vastuullinen viranhaltija: kansalaisopiston rehtori

Toiminnan kuvaus: Koulutuspalveluja annetaan Jokilatvan opistossa. Jokilaaksojen musiikkiopisto ja Tanssiopisto Uusikuu toimivat itsenäisinä oppilaitoksina, joilla on oma hallinto ja rehtori.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Jokilatvan opisto tarjoaa monipuolisia ja korkeatasoisia opiskelumahdollisuuksia. Opetuksen saatavuus turvataan hajauttamalla opetus koko toiminta-alueelle. Valtion-osuusleikkausten vuoksi kokonaistuntimäärää joudutaan supistamaan edelleen. Tuntimäärän leikkauksella pyritään myös hillitsemään kuntakoh- taisten kustannusten kasvua ja kurssimaksutason nostopainetta.

Opetuksen pääpaino on käden taidoissa ja taide- aineissa eli musiikissa ja kuvataiteissa. Terveys- ja liikuntakasvatusta tarjotaan laaja-alaisesti eri

ikä- ja kohderyhmille, pääpaino on terveyttä ja hy- vinvointia edistävissä opinnoissa. Kansalaisten tietoyhteiskuntavalmiuksia edistetään tieto- ja viestintätekniikan opinnoilla. Kielten opetuksessa vastataan alueen koulutustarpeisiin.

Jokilatvan opisto tarjoaa toiminta-alueellaan kuva- taiteen ja käsityön taiteen perusopetusta. Tanssi- taiteen perusopetuksen tuottaa Tanssiopisto Uusi- kuu.

Toteutuminen: Opetusta järjestettiin vuoden 2017 aikana 740 kurssilla 19 414 tuntia. Opiskeli- joita (netto) oli kevään aikana yhteensä 4 618, joista 79% oli naisia. Kaikkiaan kurssilaisia (brutto) oli kevään aikana 11 166.

Opetuksen pääpaino oli musiikissa (36% tun- neista), käden taidoissa (27%), liikunnassa ja ter- veydessä (19%) kuvataiteissa (9%) ja kielten ope- tuksessa (5%).

Taiteen perusopetusta järjestettiin kuvataiteissa ja käsityössä. Musiikin ja tanssitaiteen perusopetus toteutettiin suunnitelman mukaisesti Jokilaaksojen musiikkiopiston ja Tanssiopisto Uudenkuun kautta.

Mittarit (koko opisto)

	TP14	TP15	TP16	TA17	TP17
Tehokkuus					
€/asukas	37,93	36,80	36,97	37,30	38,45
€/oppilas	201,02	202,71	213,57	209,76	222,40
€/tunti	48,87	48,84	50,44	54,75	52,90
Toiminnan laajuus					
Oppilaita (netto)	5 177	4 940	4 655	4 750	4 618
Opetustunnit	21 195	20 503	19 709	18 200	19 414
Valtionos. perustetunnit (OKM)	19 111	17 937	16 758	16 100	15 722
Opetusryhmien keskipaino	14,6	14,6	14,4	13	15,1

Mittarit (Haapajärven osaston nettokustannukset)

	TP14	TP15	TP16	TA17	TP17
Tehokkuus					
€/asukas	8,32	8,02	10,44	8,09	14,06
€/oppilas	40,53	41,77	52,78	43,00	74,02
€/tunti	10,79	10,67	14,02	11,80	18,59
Toiminnan laajuus					
Oppilaita	1 568	1 463	1 482	1 400	1 413
Opetustunnit	5 887	5 728	5 577	5 100	5 625
Nettomaksuosuus	63 545	61 105	78 214	60 196	104 587

Kulttuuripalvelut

Vastuullinen viranhaltija: kansalaisopiston rehtori

Toiminnan kuvaus: Kulttuuripalvelut edistävät ja tukevat taiteen eri alojen harrastamista ja harjoittamista, taidepalvelusten tarjontaa ja käyttöä, kotiseututyötä ja paikallisen kulttuuriperinnön ja –ympäristön vaalimista ja edistämistä.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Kulttuuripalveluiden tavoitteena on kuntalaisten henkisen ja sosiaalisen pääoman kasvattaminen ja osaltaan syrjäytymisen ehkäiseminen. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi luodaan edellytyksiä omaehtoiselle kulttuurin harrastamiselle sekä haapajärvisen identiteetin ja perinteen vahvistumiselle.

Tuetaan järjestöjen järjestämiä tapahtumia antamalla asiantuntija-apua ja tiloja käyttöön. Tiedotetaan haettavista avustuksista ja apurahoista ja jaetaan niitä talousarviomäärärahan puitteissa. Osallistutaan Haapajärvi-viikon järjestelyihin. Järjestetään vuotuiset kulttuuritapahtumat ja muita tapahtumia yhteistyössä kaupungin omien yksiköiden ja paikallisten toimijoiden, kuten seurakunnan, järjestöjen ja yhdistysten kanssa.

Kehitetään osallistavaa taidekasvatusta projektien ja työpajojen muodossa. Edistetään koulujen kulttuurikasvatusta.

Ylläpidetään ja kehitetään K.J. Ståhlbergin lapsuudenkotimuseon toimintaa. Museo pidetään avoinna kesäkuun loppupuolelta heinäkuun loppuun ja muina aikoina sopimuksen mukaan.

Toteutuminen:

Kirjastolla on järjestetty kymmenen näyttelyä ja valtuustosalissa kaksi. Lastenkinon -esityksiä päiväkotikäisille on ollut yhdeksän, koululaiskonsertteja seitsemän, yleisökonsertteja kaksi ja lastenteatteriesityksiä kuusi, joista kaksi koululaisesitystä, teatteri ja näyttämöesityksiä kolme, joista yksi lukiolaisille suunnattu esitys, vanhuksille suunnattuja tapahtumia kolme, kirjanjulkistamistilaisuuksia kolme, Suomi100 -tapahtumia kahdeksan sekä

muita tapahtumia kahdeksan. Seurakunnan ja järjestöjen kanssa on järjestetty Veteraanijuhla ja Itsenäisyysjuhla seurakuntatalolla. Seurakunnan, nuorisopalveluiden ja järjestöjen kanssa on järjestetty Hiutalehipat -lastentapahtuma Martinmäen koululla, Lasten Suomi100 -synttärin, Koko perheen Syysmetsäretki ja seiskojen ryhmäytyspäivä. Muiden tapahtumien järjestelyissä on tehty yhteistyötä kirjasto-, nuoriso- ja liikuntapalveluiden kanssa. Paikallisia esiintyjiä ja toimijoita on tuettu konserttien, esitysten ja tapahtumien järjestelyissä sekä tiedotuksessa.

Itsenäisyyden juhluvuosi näkyi vahvasti kulttuuripalvelujen tarjonnassa. Vuoden alussa käynnistettiin kolme Suomi100 -hanketta ja kaksi konsertti/esitys tapahtumaa.

Teepiknik -hankkeen suunnittelupalavereja pidettiin neljä. Mukana suunnittelussa on ollut 47 henkilöä jotka edustavat 36:a eri järjestöä ja yhteisöä. Teepiknik tapahtuma toteutettiin 7.7.2017 Ronkaalan alueella. Tapahtumaan osallistui yli 800 henkilöä vauvasta vaariin. Tapahtuman tavoite koota eri-ikäiset ja erilaiset ihmiset yhteiseen tapahtumaan onnistui. Tapahtumalle toivotaan jatkoa ja siitä on tarkoitus tehdä pysyvä perinne.

Suomi100 – Haapajärvi40 -graffiti -hanke Jokilatan opiston taiteen perusopetuksen kanssa toteutettiin Kuusaantien alikulussa

14. – 17.9. Maalaamiseen osallistui yli neljäkymmentä lasta ja nuorta.

Haapajärven kasvot ja tarinat -hanke toteutettiin yhteistyössä Haapajärven lukion kanssa. Nuoret haastattelevat paikkakunnan ikäihmisiä. Haastatteluista ja valokuvista koottu näyttely oli esillä kirjastossa joulukuun ajan.

Syksyn aikana oli kaksi Suomi 100 -konsertti/esitystapahtumaa; Pianokonsertti, Yö meren rannalla sekä lausunta ja selloesitys Balladi Ihantalasta. Kaupunki, seurakunta ja järjestöt toteuttivat yhdessä lasten Suomi100 -synttärin. Kirjaston kanssa toteutettiin Etkot kirjastossa ja kulttuurisalissa. Itsenäisyysjuhla järjestettiin seurakuntatalolla.

Kulttuuriavustukset olivat haettavina maaliskuussa. Kulttuuripalkinnon sai juhluvuoden kunniaksi kaksi henkilöä.

Mittarit

	TP14	TP15	TP16	TA17	TP17
Tapahtumat (konsertit, näyttelyt, teatteriesitykset, lastenkinot)	68	53	54	60	61
Tapahtumissa osallistujia	10 110	8080	9 629	10 000	10 980
Teatterisalin käyttö/v (käyttökerrat)	177	207	193	200	229
Kokoustilan käyttö/v (käyttökerrat)	103	106	109	140	140
Museossa kävijöitä	321	204	135	400	311

RUOKAPALVELUT

Vastuullinen viranhaltija: ruokapalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus: Kaupungin ruokapalvelut on nettobudjetoitu vastuualue, joka toimii osana kaupungin sivistyspalveluja. Ruokapalvelujen vastuualue koostuu valmistus- ja palvelukeittiöistä. Tuotannon keskittämisessä edetään kaupunginvaltuuston hyväksymän talouden tasapainottamisohjelman mukaisesti.

Selänteen perusturvapalvelujen kuntayhtymän Haapajärven yksiköihin tuotetaan niissä tarvittavat ateriapalvelut palvelusopimusten mukaisesti. Ruoanvalmistuskeittiöitä on 3 kpl. Palvelukeittiöitä on 6 kpl. Kevennetyssä valmistuksessa on Karjalahden palvelukeskuksen keittiö. Ruokapalveluilla on 24 työntekijää.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Ruokapalvelujen tavoitteena on ylläpitää ja edistää asiakkaitensa ravitsemuksellista hyvinvointia, tarjoamalla asiakkailleen monipuolista ja maukasta perusruokaa.

Sivistyspalvelujen asiakkaille tarjotaan ravitsemussuositusten mukaiset, monipuoliset ja maukaat kouluateriat.

Selänteen peruspalvelukuntayhtymän ruokapalvelut toimitetaan laadittujen palvelusopimusten mukaan.

Selänteen peruspalvelukuntayhtymän asiakkaille tarjotaan ravitsemuksellisesti tasapainoiset ateriat sekä tuetaan kunkin yksikön toiminta-ajatusta. Kotipalveluaterioiden monipuolisuudella pyritään vaikuttamaan asiakkaan viireystilaan ja ylläpitämään asiakkaan yleiskuntoa. Tarvittaessa aterioiden rakennetta muunnetaan asiakkaalle sopivaksi (esimerkiksi pehmeä tai sosemainen ruokavalio).

Ruokatuotannossa käytetään kotimaisia ja lähialueilla tuotettuja elintarvikkeita hankintasopimukset

huomioiden. Elintarvikehankinnoissa on vuonna 2017 käytössä optiovuosi.

Ruokapalveluiden asiakkaille annetaan tietoa terveellistä elämäntavoista ja ohjaamalla oppilaita maistelemaan erilaisia salaatteja ja kasviksia. Ruokapalvelujen keittiöillä on käytössä kuuden viikon kiertävä ruokalista, joka vaihtuu vuosittain syyskuun alussa.

Työaikamitoitukset pidetään ajan tasalla. Palvelusopimukset ja palvelunkuvaukset määrittävät ruokapalveluiden toimintaa.

Toteutuminen:

Selänteen asiakkaille on toimitettu ruokatilauksia palvelusopimusten mukaisesti. Terveyskeskuksen vuodeosasto oli suljettuna heinäkuun ajan. Kotiateriapalveluaterioiden toimittaminen vuoden aikana lisääntyi, joten tulojen osalta päästiin tavoitteeseen.

Ruokalistoja ei uusittu kokonaan tänä vuonna, vaan tehtiin listoihin vain pieniä muutoksia.

Kouluruoanhinta on jonkin verran korkeampi kuin vuonna 2016, tämä johtuu ruoankuljetushinnan noususta.

Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän liikelaitoksen opiskelijat ovat ruokailleet yläkoululla 1.3. – 31.12.2018.

Elintarvikehankintojen osalta sopimukset päättyivät 31.12.2017. Elintarvikkeet on kilpailutettu syksyn aikana ja uudet sopimukset ovat voimassa 1.1.2018 – 31.12.2019 + mahdollinen optio 1 vuosi.

Keittiöille on hankittu kolme lattianhoitokonetta, pyykkikone ja tekstiilipesuri. Lukiolle ja palvelukeskukseen on hankittu yhdistelmäuunit vuoden 2017 investointirahoista.

*Kiky-sopimus on otettu käyttöön ruokapalveluiden työvuorolistoilla. Ruokapalveluilla uusi työaika ta-
soitetaan kolmen viikon tasoitusjaksossa.*

*Ruokapalveluiden henkilökunta on saanut en-
siapukoulutusta ja jamix-ruoka-ohjeohjelman käyt-
tökoulutusta (2 päivää).*

*Tämä vuosi on ensimmäinen, jolloin kaikki kylä-
koulujen siivouskustannukset maksettiin ruokapal-
velujen menokohdalta. Ruokapalvelujen palkka-
kustannukset vuoden aikana olivat arvioitua kor-
keammat, johtuen monesta pitkästä sairauslo-
masta. Vuorotteluvapaalla on ollut kaksi työnteki-
jää.*

Mittarit

Suoritteet/vuosi/kpl	TP14	TP15	TP16	TA17	TP17
perusturvapalvelut	273 680	248 345	244 376	236 706	242 138
sivistyspalvelut	259 900	254 048	261 349	280 393	279 042
Elintarvikemäärärahat/v					
perusturvapalvelut	477 054	433 256	433 399	442 690	439 608
sivistyspalvelut	289 823	273 785	285 342	310 000	309 630
Suoritteen keski- hinta/kpl 3,66					
perusturvapalvelut	4,11	4,26	4,28	4,35	4,37
sivistyspalvelut	2,84	2,98	2,83	3,16	2,95
Kouluaterian hinta	2,48	2,41	2,46	2,82	2,59

VARHAISKASVATUS

Vastuualueen johtaja: Varhaiskasvatuksen johtaja

Toiminnan kuvaus: Varhaiskasvatuspalvelut vastaavat Haapajärven perheiden tarpeisiin järjestämällä varhaiskasvatuspalveluita lapsille, kunnassa esiintyvää tarvetta vastaavasti. Varhaiskasvatusta annetaan Haapajärvellä päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa.

Erityisvarhaiskasvatusta tarvitsevien lasten hoito järjestetään integroiden normaaleihin päivähoitoryhmiin. Lapsen erityistarpeet huomioidaan hoitopaikkasijoitusta tehtäessä. Tarvittaessa lapsiryhmän kokoa pienennetään tai ryhmään lisätään henkilökuntaa (ryhmäavustaja tai tarvittaessa henkilökohtainen avustaja). Erityislastentarhanopettaja on käytettävissä varhaiskasvatuksen toimipisteissä konsultaatio- ja ohjausperiaatteella.

Varhaiskasvatussuunnitelma tehdään jokaiselle lapselle henkilökohtaisesti, yhteistyössä huoltajien kanssa, lapsen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon toteuttamisen pohjaksi. Lisäksi suunnitelmaan kirjataan lapsen tarvitsema tuen tarve, tukitoimenpiteet ja niiden toteuttaminen.

Kuntakohtainen ja lapsen henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma tulee päivittää opetushallituksen antamien varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden pohjalta siten, että uudistettu varhaiskasvatussuunnitelma on kunnassa käytössä 1.8.2017 alkaen.

Lasten hoitotuki maksetaan perheille KELA:n perusteiden mukaisesti, jotka eivät ole kunnallisen päivähoidon piirissä ja järjestävät lastensa hoidon itse.

Painopistealueet:

Varhaiskasvatuksen pedagoginen kehittäminen

- Vasu2017:n mukaiset kuntakohtainen ja lapsen varhaiskasvatussuunnitelmat ovat käytössä 1.8.2017 alkaen
- perheiden kanssa vahva kasvatuskumppanuus
- hoitopaikoissa kotikäynnit, pienryhmäpedagogiikka, askeleittain ja aistiseikkailu työvälineenä
- toiminnan ja johtamisen pedagogiikan lisääminen (Kokeile, keksi, oivalla! -hanke)

Osallisuuden lisääminen

- lasten ja huoltajien osallisuuden lisääminen päivittäisen toiminnan suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa (Kokeile, keksi, oivalla! -hanke)

Toimitaan lasten ja perheiden terveyttä ja hyvinvointia edistäen

- Lapset puheeksi – työmenetelmä käytössä 3 vuotta täyttävien lasten perheiden kanssa sekä tarvittaessa henkilöstön työhyvinvoinnin tukeminen
- huolehditaan rakennusten ja tilojen hyvästä kunnosta sekä hoitotilojen turvallisuudesta

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Vastataan perheiden päivähoidon tarpeisiin laadukkaalla varhaiskasvatuksella

- asiakastyytyväisyyskyselyt joka toinen vuosi

Varhaiskasvatussuunnitelmat tehdään kattavasti kaikille lapsille

- seuranta lapsikohtaisesti yksikön esimiehen tehtävänä

Mittarit

	TP14	TP15	TP16	TA17	TP17
Lapsia päivähoidossa					
31.12. tilastopäivänä	286	265	232	250	227
1.1.–31.12. aikana	387	385	389	370	297 (1-7/2017) 328 (8-12/2017)
Lapsia yhteensä lastenhoi- dontukien piirissä					
Kotihoito	2 400	2 432	2 235	2 400	1 897
Yksityinen hoito	153	282	243	250	160
Osittainen tuki	182	175	156	160	165

Päiväkodit

Vastuullinen viranhaltija: Päiväkodin johtaja

Toiminnan kuvaus: Haapajärvellä toimii 3 päiväkotia. Päiväkotia Satakieli on 87-paikkainen päiväkotia, joka on avoinna arkipäivisin, noin klo 6.30 -

17.30 välisenä aikana. Kartanon päiväkotia vastaa vuorohoidontarpeesta, ja siellä on yhteensä 42 hoitopaikkaa. Kartanon päiväkotia toimii tarvittaessa kaikkina viikonpäivinä ja ympäri vuorokauden. Päiväkotia Satulaakso vastaa esikoululaisten aamu- ja iltapäivähoitosta sekä 20 tunnin varhaiskasvatusoikeuden mukaisen varhaiskasvatuksen järjestämisestä.

Mittarit

	TP14	TP15	TP16	TA17	TP17
Läsnäolopäivät: Päiväkotia Satakieli	14 035	14 798	14 977	14 300	15 471
Kartanon päiväkotia	8 306	6 987	5 849	7 000	6 181
Päiväkotia Satulaakso			4 747	3 900	4 923
(Avoin toiminta siirtynyt ppky Selänteelle 1.1.2017 alkaen)					

Perhepäivähoito

Vastuullinen viranhaltija: Varhaiskasvatuksen ohjaaja

Toiminnan kuvaus: Perhepäivähoitoa järjestetään hoitajan kotona tapahtuvana perhepäivähoitona sekä kolmiperhepäivähoitona joko yhden lapsen kotona tai useammassa perheessä vuorotellen.

Mittarit

	TP14	TP15	TP16	TA17	TP17
Läsnäolopäivät: Perhepäivähoito	8 605	8 082	7 232	7 300	8 424
Kolmipph	1 235	870	201	800	1 732

Toteutuminen/varhaiskasvatus:

Varhaiskasvatus on vastannut kunnassa esiintyvään lapsiperheiden palvelun tarpeeseen. Hoitopaikkojen määrää on tarvittaessa lisätty perhepäivähoidossa. Läsäolopäiviä on kertynyt vuonna 2017 yhteensä 36731, mikä on 1986 päivää enemmän kuin vuonna 2016. Hoidossa olevien lasten määrä on pienempi kuin 2016.

Tuntiperusteinen maksujärjestelmä on tehostanut hoitopaikkojen käyttöä. Vuoden aikana hoidossa olleiden lasten määrää ei voi tarkasti arvioida, koska toiminnanohjausjärjestelmä muuttui 1.8.2017 ja tilastot kerätään vuoden 2017 osalta kahdesta erillisestä ohjelmasta.

Talouden toteutumiseen vaikuttaa suuri määrä pitkiä työlomia, joihin on jouduttu palkkaamaan sijaisia. Uusi varhaiskasvatuslaki ei mahdollista tilapäisiä ylityksiä lasten ja henkilökunnan välisissä suhdeluvuissa. Lasten hoitotukia on kulunut arviotua vähemmän.

Erityislastentarhanopettajan virka on täytetty määräaikaisena 1.10.-31.12.2017 osa-aikaisesti

(40%) ja 1.1.-31.7.2018 kokoaikaisesti. Erityisen tuen tarve on kasvava, ja kunnan tulee varhaiskasvatuslain mukaisesti järjestää sitä kunnassa esiintyvää tarvetta vastaavasti.

Varhaiskasvatussuunnitelma on otettu käyttöön 1.8.2017 alkaen. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa on työstetty elo-syyskuussa, ja se otetaan käyttöön lokakuussa 2017.

Lasten hoitotuki maksetaan Kelan kautta lakisäänteisenä kotihoidontukena.

Painopistealueiden mukainen toiminta etenee suunnitellusti: Kokeile, keksi, oivalla! -hankkeen avulla on lisätty lapsen ja perheen osallisuutta sekä varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa. Toiminta kaikissa hoitomuodoissa on suunnitelmallista ja perustuu yhdessä sovittujen työmenetelmien käyttöön ja periaatteisiin. Arvioinnin kehittämisen osalta suunnitelmat ovat käynnistyneet.

Tavoitteiden mukainen asiakastytytyväisyyskysely tehdään keväällä 2018. Näin saadaan perheiltä palaute myös uudesta, käyttöön otetusta varhaiskasvatussuunnitelmasta.

VAPAA-AIKAPALVELUT

Vastuualueen johtaja: Kirjastotoimenjohtaja

Toiminnan kuvaus: Vapaa-aikapalvelujen tehtävänä on huolehtia kaupungin kirjasto- ja tietopalvelujen sekä nuoriso- ja liikuntapalvelujen tuottamisesta osana kaupungin sivistyspalveluja.

Kirjasto- ja tietopalvelut

Vastuullinen viranhaltija: Kirjastotoimenjohtaja

Toiminnan kuvaus: Haapajärven kaupunginkirjasto vastaa sekä Haapajärven että Pyhäjärven kaupunkien kirjastopalveluista. Kirjastopalveluja tarjotaan Haapajärvellä pääkirjaston ja Pyhäjärvellä Pyhäjärven kirjaston sekä molemmissa kaupungeissa lisäksi kirjastoauton ja internetin välityksellä. Yhteistyössä koululaitoksen kanssa toimitaan koululaisten lukemisharrastuksen edistämiseksi.

Kaupunginkirjasto vastaa Haapajärven ammattiopiston liiketalouden osaston kirjastopalveluista.

Kirjastoa kehitetään aktiivisesti osallistumalla alueellisiin ja valtakunnallisiin projekteihin ja hake-
malla erilaisia kokeilu- ja kehittämisapurahoja.

Kirjasto pyrkii aktiivisella toiminnalla ehkäisemään syrjäytymistä kaikkien ikä- ja väestöryhmien keskuudessa.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Kirjasto on sekä Haapajärven että Pyhäjärven kaupungin kulttuuri- ja tietokeskus. Kirjasto tarjoaa pääsyn monipuolisiin tietopalveluihin, antaa valmiuksia tietoyhteiskunnan vaatimiin kansalaistaitoihin unohtamatta kirjaston perinteistä sivistys- ja kulttuuritehtävää.

Pääsääntöisesti Haapajärven kaupunginkirjasto on avoinna talvikaudella 49, kesällä 40 tuntia/viikko, Pyhäjärven kirjasto 49 tuntia talvikaudella ja kesällä 45 tuntia/viikko. Kirjasto on avoinna koko vuoden.

Haapajärven kirjastoauto toimii Haapajärven ja Pyhäjärven kaupunkien yhteisenä kirjastoautona. Pysäkkejä kirjastoautolla on yhteensä 100, aikataulu kahden viikon periodissa. Pysäkeistä 53 on Haapajärvellä, 45 Pyhäjärvellä ja lisäksi pysäkit Kärämäellä Venetpalon ja Frosteruksen kouluilla. Kirjastoauto on poissa liikenteestä viisi viikkoa keuhkokuumeen aikana sekä koulujen syys- ja talviloma-
viikot.

Omasta kokoelmasta puuttuva materiaali tilataan kaukolainaksi. Kaukolainapyyntö lähtee vuorokauden sisällä sen jättämisestä. Lähettäjäkirjaston perimä kaukolainamaksu siirretään asiakkaan maksettavaksi.

Lasten ja nuorten kirjastotyö on yksi painopiste-
alueista. Lukemisharrastuksen tukemiseksi järjes-
tetään kirjavinkkausta ja kirjailijavierailuja. Luku-
diplomin suorittamista painotetaan kouluyhteis-
työssä. Kirjastonkäytön opetusta annetaan perus-
koulun, lukion ja ammattiopiston oppilaille sekä
muille tarvitseville. Lisäksi kirjasto on käytettä-
vissä koulujen vanhempainilloissa teemalla ”Luku-
misharrastus koulun ja opiskelun tukena”.

Kotipalvelua annetaan asiakkaille, jotka sairauden
tai vamman vuoksi ovat estyneet käyttämästä kir-
jastoa.

Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta haetaan
apurahaa erilaisiin kokeiluihin sekä lasten ja nuor-
ten lukemisharrastuksen tukemiseen.

Henkilökunta osallistuu aktiivisesti täydennyskou-
lutukseen.

Kirjaston tiloissa järjestetään taidenäyttelyitä yh-
teistyössä kaupungin kulttuuripalvelujen kanssa.

Arviointi toteutetaan tilastolukujen valossa kirjas-
topoliittisen ohjelman mukaisesti.
Kokoelman sisällön osalta jatketaan itsearviointia.
Toimintoja arvioidaan laadun ja tuloksellisuuden
pohjalta ja toimintaa pyritään kehittämään tulosten
avulla.

Kirjastotoimenjohtajan palveluja myydään Kärä-
mäelle.

Projektit ja hankkeet: Vastataan itse tai toimi-
taan yhdessä kirikirjastojen kanssa opetusministe-
riön ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus-
sesta saaduissa hankkeissa. Projekteilla kehi-
tään kirjastotoimintaa ja tuodaan uusia ulottuvuu-
ksia peruskirjastotyön ohelle.

Toteutuminen:

*Haapajärven kaupunginkirjasto on ollut avoinna
talvikaudella 49, Pyhäjärven kirjasto 49 tuntia vii-
kossa. Kirjastoauto on kiertänyt aikataulun mukai-
sesti. Omasta kokoelmasta puuttuva materiaali on
kaukolainattu.*

*Kirikirjastoilla on vuonna 2017 ollut yhteensä 70 e-
kirjaa, joista 58 on e-kirjoja ja 12 äänikirjoja. Näitä
lainattiin yhteensä 465 kertaa.*

*Tammikuussa järjestettiin jo perinteeksi muodos-
tunut kirjastopyhä yhteistyössä seurakunnan
kanssa sekä Haapajärvellä että Pyhäjärvellä.*

Tammikuussa seitsemäsluokkalaisille järjestettiin kirjastonkäytön opetusta kirjastoseikkailun muodossa, sekä kahdeksasluokkalaisille kirjavinkkausta.

Maaliskuussa kirjavinkattiin kaikki Haapajärven ja Pyhäjärven kolmosluokat.

Lisäksi pyydettyä tarjottiin kirjavinkkausta sekä tietokirjoista, että kertoma-kirjallisuudesta muillekin koululuokille.

Lainan päivänä helmikuussa valittiin vuoden lainaaja Haapajärven ja Pyhäjärven kirjastoissa.

Pyhäjärven kirjastossa järjestettiin jo perinteeksi muodostunut Kalevalapäivän tapahtuma.

Helmikuussa Pyhäjärven kirjasto osallistui Pyhäjärven lasten kulttuuriviikkoihin järjestämällä lastenteatteri-esityksen kirjastossa.

Hiihtolomalla Haapajärvellä järjestettiin yhteistyössä vapaa-aikapalveluiden kanssa Hiihtolomakavereiden bongauskisan, jossa etsittiin lapsille tuttuja hahmoja Haapajärven harrastus- ja ajanviettopaikoista.

Maaliskuussa järjestettiin Haapajärvellä jo perinteeksi muodostunut Tarinan ilta, jossa teemana oli murrerunous. Illassa esiintyivät Merja Toppi, Tiina Väkeväinen sekä Semplice.

Haapajärvellä kirjasto on osallistunut Haapajärven varhaiskasvatuksen Kokeile, keksi, Oivalla hankkeeseen yhteistyö-kumppanina, ja tarjosi kevätlukukaudella varhaiskasvatuksen ryhmille elämys-satutunteja ja satutunteja 12 ryhmälle. Syksyllä kirjastossa jatkuvat satutunnit varhaiskasvatusryhmille.

Lukuviikolla saimme kirjailijavieraaksi Jyri Paretskoin 7-luokkalaisille. Lisäksi kirjasto tarjosi 0-2 luokkalaisille Martinmäen ryhmille lukuseikkailutuntia sadutuksen keinoin. Myös Pyhäjärvellä lukuviikolla tarjottiin satutunteja sekä kirjastonkäytön opastusta alaluokille.

Lukudiplomien suoritus aika päättyi 30.4. Haapajärven alakouluissa suoritettiin 412 lukudiplomia, mikä on 64% alakoulujen oppilaista. Vastaava luku Pyhäjärvellä oli 121, mikä on 40% alakoulujen oppilaista. Diplomin suorittaneiden kesken arvottiin kirjapalkintoja.

Kesällä Haapajärven kirjastossa oli Suomi 100 teemainen asiakaskilpailu, sekä Kirikirjastoissa lapsille tarkoitettu lukubingo sekä aikuisille suunnattu lukukesä kilpailu. Kilpailuun osallistuneiden kesken arvottiin kirjapalkintoja.

Haapajärven kirjastossa pidettiin heinäkuussa kaikille avoimia elämyssatutuokioita.

Kesällä Pyhäjärven kirjaston parkkipaikka-alue oli remontin vuoksi poissa käytöstä, sekä kirjastoon kulkureitti vaihteli. Pystyimme kuitenkin pitämään kirjaston auki koko kesän.

Elokuussa koulujen alettua lukudiplomin markkinointia kouluille jatkettiin.

Syyskuun alussa Kirikirjastoissa käynnistyi Kirjastopoloku – peruskoululaisten kirjastokasvatussuunitelma Kirikirjastojen alueelle –hanke. Hankkeen tavoitteena on järkevöittää koululaisyhteistyötä kirikirjastojen alueella. Hankkeen hallinnoijana toimii Haapajärvi. Hankkeen puitteissa tehtiin koko syksy tiiviisti yhteistyötä koulujen kanssa mm. kirjavinkkausten, tiedonhaunopastusten sekä tietokirjaesittelyjen muodossa.

Haapajärvellä muita tapahtumia syksyllä oli mm. Kansallispuistotilaisuus yhteistyössä maaselän ladun kanssa, lintuilta, kirjavinkkausilta aikuisille, peiliikon tapahtumat yhteistyössä nuorisopalveluiden kanssa sekä itsenäisyyspäivän etkot yhteistyössä kulttuuripalveluiden kanssa.

Pyhäjärvellä muita syksyn tapahtumia mm. kirjavinkkausilta aikuisille, Aleksis Kiven juhla, Kirjan julkistamistilaisuuksia, satutuokiota, sekä itsenäisyyspäivän etkot yhteistyössä kulttuuripalvelujen kanssa.

Kotipalveluasiakkaita on ollut Haapajärvellä 1 ja Pyhäjärvellä 2.

Mittarit

	TP14	TP15	TP16	TA17	TP17
Lainoja					
Haapajärven kirjasto	105 189	104 006	95 838	110 000	93 134
-Pyhäjärven kirjasto	67 539	68 575	67 571	70 000	63 692
-kirjastoauto	46 847	44 753	42 751	55 000	41 515
lainaa/asukas	17,79	16,70	16,10	19,00	15,76
kirjastokäyntiä/asukas	8,60	9,53	9,43	12,0	9,00
nettikäyntiä/asukas	n. 2,0	n. 2,0	1,5	5,0	1,8

Nuoriso

Vastuullinen viranhaltija: Nuorisosihteeri

Toiminnan kuvaus: Haapajärven kaupunki edistää lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia ja elämänhallintaa moniammatillisella yhteistyöllä ja laadukkailla nuorisopalveluilla. Toiminnasta vastaa nuorisopalvelut. Suvaitsevuuksia ja erilaisuuden hyväksymistä edistetään kansainvälisyys- ja kulttuurikasvatuksen avulla. Nuorisopalvelut toteuttavat vilpittömästi välittävää varhaista puuttumista. Ennaltaehkäisevä päihdetyö on läsnä kaikessa nuorisopalveluiden toiminnassa.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Pääasiallisena toimipaikkana on nuorisotalo Stolle. Nuorisotalo on auki lukukauden aikana yhteensä noin 60 h viikossa. Nuorisotilat ovat viikolla maanantaista perjantaihin käytössä Jokilaaksojen Nuorten Tuki ry:llä. Toimintaa on klo 08:00-16:00. Stolle aukeaa nuorille iltaisin klo 16:00. Viikonloppuisin, perjantaisin ja lauantaisin on yökahviloita Stollessa. Stollen toimintapuitteita parannetaan ja monipuolistetaan uusimalla ja kunnostamalla kalusteita ja välineistöä, viimeksi on uusittu äänentoisto. Stollessa toimivien Setti-nuorisotiedotus- ja neuvontapalvelupisteiden toimintaa kehitetään verkossa. Stollessa on kahvila nuorille avoimena joka keski-viikko, tätä toimintaa tullaan myös kehittämään. Nuorisovaltuusto ja Lasten Parlamentti ovat näkyviä toimielimiä, jotka vaikuttavat nuorten ja lasten elinoloihin, esim. vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin, tuoden omia mielipiteitään julki ja toimien itse aktiivisena toimijana, sekä aloitteiden tekijänä. Uusi nuorisovaltuusto aloittaa toimintansa tammi-kuussa 2017. Uusi Lasten Parlamentti aloitti toimintansa syksyllä 2016.

Avustuksia jaetaan talousarviomäärärahan puitteissa.

Mittarit

	TP14	TP15	TP16	TA17	TP17
Nuorisotalotoiminta					
Aukiolotunnit/vk	60	60	60	60	60
Avoimet ovet h/vk	21	17	17	17	17
Toimintapäivät/v	51	91	92	45	69
Kävijämäärä/v	7 371	6 327	9 058	8 800	6 243
Muu toiminta					
Erilaiset tapahtumat/v	34	41	39	35	51
joissa osallistujia	3 870	3 624	4 307	4 200	3 525
Koulupäivystys-toiminta/v (Abiparkki, Termostaatti, Kuuloelin)	61	57	74	50	55
joissa osallistujia	1 732	1 529	2 349	1 350	1 783
Nuorisovaltuuston kokouksia/v	10	10	9	10	6

Yhteistyötä kolmannen sektorin (yhteisöt, yhdistykset ja järjestöt), seurakunnan, viranomaisten, nuorten työpajan ja naapurikuntien kanssa jatketaan ja tiivistetään. Time out – toiminnassa nuorisopalvelut ovat vahvasti mukana vuodesta 2011 lähtien.

Kansainvälistä toimintaa monipuolistetaan. Yhteistyötä jatketaan jo tutuiksi tulleiden ystävyyskuntien (Värskan ja Belomorskin), Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen yhteistyöverkoston sekä Itävallan yhteistyöverkoston kanssa.

Nuorten työpaja

Toiminnan kuvaus: Nuorten työpajapalvelut osataan Jokilaaksojen Nuorten Tuki ry:ltä.

***Toteutuminen:** Nuorisotilalla on käynyt säännöllisesti nuoria. Alakoululaisia kävijöistä on suuri osa. Olemme joutuneet rajoittamaan alakoululaisten käyntiä nuorisotilalla käytöshäiriöiden takia. Syksyn aikana olemme saaneet häiriökäyttäytymisen nuorisotilalla kuriin. Useita diskoja on järjestetty Stollessa alakoululaisille kevään aikana ja syksyn aikana. Nuorisotilat ovat olleet vuoden loppupuoliskolla remonttien kohteena. Koulupäivystyksissä on käynyt paljon nuoria, enemmän kuin aikaisempina vuosina. Tukioppilastoiminnasta nuoret olivat hyvin kiinnostuneita. Nuorisovaltuusto on toiminut kevään aikana aktiivisesti, he tarjosivat kaupunkilaisille ilmaisia jäävuoroja hiihtolomalla koko viikon ajan. Lastentapahtumat ovat edelleen suosittuja. Nuoret osallistuvat vaihtelevasti järjestettyihin aktiviteetteihin. Tiivis yhteistyö on jatkunut koko vuoden aikana yhteistyötahojen kanssa. Nuorisopalveluilta vuosivastuksia haki kaikkiaan viisi eri järjestöä/ tahoa.*

Liikunta

Vastuullinen viranhaltija: Liikuntas sihteeri

Toiminnan kuvaus: Haapajärven kaupungin liikuntapalvelut mahdollistavat kaupunkilaisten monipuolisen liikunnan harrastamisen eri kohderyhmille. Liikuntapalvelut tukevat erityisesti urheiluseurojen liikuntakasvatustyötä ja mahdollisuuksien mukaan muita vapaaehtoisjärjestöjen liikuntatoimintaa. Liikunnan on todettu olevan yksi tärkeimmistä yksilötason hyvinvoinnin ylläpitäjistä.

Liikuntapalvelut ovat mukana koulujen ja päiväkotien liikuntakasvatustyössä, samoin terveystieteiden ja vanhusväestön liikunnan suunnittelussa ja toteutuksessa muiden hallintokuntien ja eri yhdistysten kanssa.

Liikuntapalvelut suunnittelevat ja toteuttavat erityisesti teknisten palvelujen kanssa yhteistyössä liikuntapaikkojen ja -tilojen kunnossapidot, saneeraukset ja uudisrakentamiset. Liikunnan järjestämisessä ja tukemisessa huomioidaan erityisesti sellaiset liikuntamuodot, joita voidaan harrastaa lähes kaikissa elämän vaiheissa.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Liikuntapalvelut mahdollistavat monipuolisen liikuntaharrastamisen jokamella liikuntavuoroja järjestöille ja yksityisille henkilöille, myöntämällä avustuksia urheiluseuroille ja tukemalla seurojen kautta myös SM-kiisoissa menestyneitä urheilijoita. Lisäksi tuetaan muita paikallisia yhdistyksiä, jotka huomioivat toiminnassaan liikunnan ja järjestävät esim. liikuntatapahtumia tai liikunnallista koulutusta.

Monitoimitalon iltaja viikonloppuvuorojen harjoitus- ja kilpailutapahtumia on vuodessa 3.200 ja tapahtumiin osallistujia on noin 28.000. Liikuntatunneilla monitoimitalon vuosittainen kävijämäärä on noin 30.000. Liikunnan päivä- ja iltakäytön yhteinen kävijämäärä on monitoimitalossa noin 58.000. Monitoimitaloa käytetään liikuntatoiminnan lisäksi mm. messujen, konserttien ja erilaisten juhlien järjestämiseen sekä eläkeläisten ja invalidien harrastus- ja kokoontumispaikkana. Lisäksi monitoimitalossa on erilliset luokkatilat muulle harrastustoiminnalle. Erityisesti Jokilatvan opisto käyttää monitoimitalon liikunta- ja luokkatiloja opintopiireissään.

Lisäksi Jokilaakson musiikkiopistolla on omat opetustilat monitoimitalolla.

Uimahallilla järjestetään kuntouinti-iltoja, vesivoimistelua, uintikampanjoita, uintikilpailuja ja laitesukellusta. Lisäksi haapajärvisille kilpauimareille luodaan mahdollisuus harjoitella kilpauintia myös uimahallin aukioloaikojen ulkopuolella.

Koulut käyttävät uimahallia luokka kohden noin 6 käyntikertaa vuodessa. Vanhan uimahallin lastenallas on pois käytössä, joten alaluokkalaisten uimaopetus

aloitetaan uuden uimahallin valmistuttua. Vanhaa uimahallia pidetään auki uuden uimahallin valmistumiseen saakka. Uimahallin käyttöaste tulee noustamaan uuden uimahallin myötä. (Vuonna 2017 n. 28 000 kävijää ja vuonna 2018 n. 35.000 kävijää).

Annetaan asiantuntija-apua tarpeen mukaan urheiluseurojen suunnittelussa uusia liikuntapaikkoja ja rakennuksia.

Tuetaan suunnistuskarttojen tekemistä.

Seutukunnallista liikuntatoimien yhteistyötä jatketaan osallistumalla naapurikuntien yhteiseen, ylikuntarajojen kattavaan liikuntatoimintaan. Tarvittaessa tehdään myös yhteishankintoja.

Kannustetaan ja tuetaan urheiluseuroja ja muita paikallisia yhdistyksiä hakemaan ja toteuttamaan Haapajärvelle valtakunnallisia ja alueellisia liikuntatapahtumia.

Liikuntapalvelut hyödyntävät mahdollisuuksien mukaan Haapajärven Kiilojen Someron majaa toiminnassaan.

Teknisten palvelujen kanssa yhteistyönä taataan nuorille monipuolinen liikunnan harrastaminen ylläpitämällä erilaisia liikuntapalveluja ja liikuntakohteita, kuten esim. pidetään hyvässä kunnossa kaupungin sisäliikuntatilat, hiihtoladut, urheilu- ja pelikentät, jääurheilualueet, frisbeegolfrautat ja skeittiramppi. Myös uusia nuorten suosimia lajeja otetaan huomioon ja saadut toiveet toteutetaan mahdollisuuksien mukaan.

Toteutuminen:

Maakuntaviesteissä Vetelissä 8.1.2017 A-sarjassa Haapajärven I-joukkue voitti ja B-sarjassa Haapajärven II-joukkue oli toinen ja III-joukkue oli 21.

Seurojen vuosivastusta haki yhteensä 12 seuraa tai yhdistystä ja urheiluseurojen stipendiovastusta haki 6 urheiluseuraa.

Monitoimitalolla on ollut päivän mittaisia salibandy-, lentopallo- ja futsal-turnauksia sekä viikonlopun kestäviä tapahtumia, kuten esim. kahva-

kuulan SM-osakilpailut, ampuma-kilpailuja ja toukokuussa järjestettiin Puutarha-, piha- ja vapaa-ajanmessut. Monitoimitalon tilat ovat olleet tehokkaassa käytössä koko vuoden. Eri järjestöjen ja Jokilatvan opiston liikuntapiirit ovat täyttäneet monitoimitalon säännölliset viikkovuorot.

Uimahallilla on toiminut säännöllisesti Jokilatvan opiston ja eri järjestöjen vesijumpat ja uimahallin alakerran liikuntatila on ollut aktiivisessa käytössä koko vuoden ajan.

Somerossa hiihrettiin maaliskuussa koululaisten hiihtokilpailut. Alakoululaisia oli hiihtämässä 59 oppilasta. Toukokuussa koululasten maastojuoksuun osallistui 203 oppilasta ja elokuussa alakoululaisten yleisurheilukilpailun eri lajeissa oli 350 kilpailijaa.

Talvinen kunto-/hiihtokampanja järjestettiin 1.1. – 31.3.2017. Kampanjan aikana yli 500 km hiihtäneitä kuntohiihtäjiä oli yht. 40 kpl.

Kesällä järjestettiin postilaatikkopyöräily ja Haapajärvi-päivien yhteyteen yöpyöräily.

Postilaatikoita oli sijoitettu ympäri pitäjää yhteensä 12 kpl. Postilaatikkopyöräilyn päätöstilaisuudessa arvottiin kampanjaan osallistuneiden kesken uusi polkupyörä ja pienempiä pyöräily-palkintoja.

Uuden uimahallin rakentamiseen tuli hieman viivästystä pääurakoitsijan mentyä konkurssiin. Uimahalli avattiin 13.12.2017. Uusi uimahalli sai hyvän vastaanoton. Uimahallissa toteutettiin uutena muotona kerran viikossa aamu-uintiin. Aamu-uintiin osallistui keskimäärin 30 kuntouimaria. Uimahallin rannassa olevin beach volley- ja tenniskenttien varauskirjassa oli n. 800:n tunnin varaukset em. kentille.

Ronkaalan urheilukenttä ja pesäpallostadion olivat aktiivisessa liikuntakäytössä koko kesän ajan. Latuverkoston hoito onnistui niin hyvin, että facebookissa järjestetyssä kilpailussa Haapajärvi voitti valtakunnallisen parhaiten hoidetun latuverkosto-kilpailun.

Mittarit

	TP14	TP15	TP16	TA17	TP17
Monitoimitalon aukiolotunnit	3 660	3 580	3 650	3 700	3700
Uimahallin aukiolotunnit	1 216	1 390	1 220	2 000	1300
Kilpailuja eri liikuntapaikoilla	1 200	500	365	500	460
Uimahallilla kävijöitä	15 621	15 405	14 922	28 000	15 000
Monitoimitalolla liikuntakävijöitä	54 115	56 000	57 800	58 000	57 500

Sivistyspalvelujen talousarvion toteutuminen:

	TP15	TP16	TA17	TP17	Tot. %
Menot	15 011 340	18 666 594	18 528 786	18 723 805	101,05
Tulot	3 030 381	3 568 683	3 465 277	3 601 716	103,94
Netto	11 980 959	15 097 911	15 063 509	15 122 089	100,39

Mikäli vuoden 2016 tilinpäätös antaa aihetta, tulee mietittäväksi ryhmäkokojen kasvattaminen varhaiskasvatuksessa sekä ala- ja yläkouluissa ja lukiossa vuonna 2017 tai muilla toimenpiteillä..

Mikäli selvitykset koulutuskuntayhtymä Jedun kanssa johtavat sopimukseen, ruokapalvelujen ulkoiset tulot lisääntyvät vuonna 2017

TEKNISET PALVELUT

Päävastuualueet: Tekniset palvelut

Vastuualueet: Hallinto, kaavoitus- ja mittauspalvelut, tilapalvelut, kunnallistekniikka ja suojelutoimi

Toimielimet: Tekninen lautakunta ja yksityistielain mukaisissa asioissa tiejaos.

Tilivelvollinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Kaupunkistrategian mukaiset tavoitteet:

Tekniset palvelut luo ja ylläpitää viihtyisän, virikkeellisen ja turvallisen asuin-, harrastus- ja työympäristön sekä Haapajärven kaupungin asukkaille, yrityksille että paikkakunnalla vieraileville. Toimenpiteinä ovat mm. torialueen rakentaminen sekä ydinkeskustan edelleen kehittäminen, kaupungin tarjoamien toimintaedellytysten (kaavoitus, tontit, toimitilat) ylläpitäminen ja kehittäminen, hyvinvoinnin ja harrastamisen edistäminen kaupungin tarjoamilla liikuntapalveluilla sekä katuverkoston peruskorjausten toteuttaminen ohjelman ja talousarvion määrärahojen mukaisesti.

Palvelutuotannon periaatteet:

1. Teknisissä palveluissa omana toimintana tuotettavat palvelut:

- *Hallinto* tuotetaan kokonaan omana toimintana
- *Kaavoitus- ja mittauspalvelut* tuotetaan omana toimintana 3. kohdassa mainittuja poikkeuksia lukuun ottamatta
- *Tilapalveluiden* vuosikorjaus ja alueiden kunnossapito tuotetaan osittain omana tuotantona ja kiinteistönhoito ja siivouspalvelut pääosin omana tuotantona, pienet investointikohteet rakennetaan kaupungin omana työnä
- *Varikon* toiminnot pääosin kaupungin omana tuotantona
- *Liikenneväylien sekä puistojen ja urheilualueiden* kunnossapito pääosin kaupungin omana työnä

2. Yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa tuotettavat palvelut:

- palo- ja pelastustoimi
- rakennusvalvonta, korjausneuvonta, ympäristönsuojelu ja ympäristöterveydenhoito

3. Yksityisiltä palvelujen tuottajilta ostettavat palvelut:

- osittain ostettavia palveluja: vuosikorjaustyöt, kiinteistöjen alueiden kunnossapito, kaluston

kunnossapito, liikenneväylien, puistojen ja urheilualueiden kunnossapito

- tarvittaessa myös mittaus- ja maaperätutkimukset
- rakennussiivous, lyhytaikainen siivoustyö
- suurimmaksi osaksi yksityisiltä ostettavia palveluja: suurten talonrakennuskohteiden rakentaminen, rakennusten suunnittelu, isojen kunnallistekniikan kohteiden suunnittelu ja rakentaminen
- kokonaan yksityisiltä tai valtiolta ostettavat palvelut: yksityisteiden talviauraus, kaavojen laatiminen, kiinteistöinsinöörin palvelut, metsien hoito, vesihuolto

Voimassa olevat strategiat ja ohjelmat:

Kiinteistöhallinnan kehittäminen
Tilahankkeiden suunnittelu- ja toteutusohjeet
Tilamäärien ja hankkeiden hallinta
Liikenneturvallisuuksuunnitelma
Katujen peruskorjausohjelma
Katuvalaistusohjelma
Vesihuollon kehittämissuunnitelma

HALLINTO

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Hallinto tuottaa teknisten palveluiden ja lautakunnan tarvitsemat hallintopalvelut.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Teknisen palvelukeskuksen ostoreskontra ja laskutus hoidetaan siten, että viivästyskorkoja ei synny. Tekniselle lautakunnalle saapuneet aloitteet ja esitykset käsitellään kuntalain edellyttämässä ajassa. Talousarvion seurantaan ja sisäiseen valvontaan liittyvät raportit tuotetaan vähintään kerran kuukaudessa. Tiedonohjaussuunnitelmien laatimista jatketaan.

Tunnuslukuja laskettaessa on vuosina 2013-2016 kaupungin asukaslukuna on käytetty 7620 asukasta ja vuodesta 2017 lukien käytetään 7440 asukasta.

Toteutuminen:

Tekninen lautakunta on kokoontunut 10 kertaa.
Laskutus on hoidettu asianmukaisesti ja talousarvion toteutumista on seurattu kuukausittain. Kapa-lain (laki hallinnon yhteisistä

sähköisen asioinnin tukipalveluista) velvoittama kaupungin palveluiden kuvaus palvelutietovarantoon on tehty.

Talousarvion toteutuma 31.12.2017:

Menot: 334 158 €, 95,45 %

Tulot: 3 587 €

Mittarit:

	TP15	TP16	TA17	TP17
Nettomenot €/as	52,27	48,72	47,06	44,43

KAAVOITUS- JA MITTAUSPALVELUT

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Asemakaavat ja osayleiskaavat laaditaan MRL:n säännösten mukaisesti. Mittaustoiminnasta huolehditaan asiakkaiden ja yleisen tarpeen mukaisesti. Vastataan kiinteistörekisterinpidosta yhdessä maanmittauslaitoksen kanssa. Huolehditaan kaupungin maakiinteistöjen hallinnosta.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Keskeneneräisten asemakaavatoiden laatiminen hyväksymispäätöstä varten. Tonttijakojen laatiminen tarpeiden mukaan sekä lohkomisten

(tontit, yleiset alueet) ja muiden kiinteistötoimitusten suorittaminen vastaamaan asiakkaiden tarvetta. Kiinteistörekisterin pito ja kiinteistöomaisuuden hallinto.

Pohjois-Pohjanmaan maanmittaustoimistosta ostetaan kiinteistöinsinöörin palvelut.

Toteutuminen:

Tonttijakoja on tehty yhteensä 311 kpl, lohkomisia rekisteröity 0 kpl ja vireillä on 11 kpl.

Uudisrakennuksia maastoon merkitty 12 kpl.

Talousarvion toteutuma 31.12.2017:

Kaavoitus: menot 11 025 €, 75,72 %, tulot 2 921 €

Mittaust: menot 254 108 €, 96,41 %, tulot 18 669 €, 93,35 %

Mittarit:

	TP15	TP16	TA17	TP17
Asemakaavoitus, nettomeno €/as	3,72	2,19	1,96	1,09
Asemakaavaa ja yleiskaavaa ha	3 800	6 783	3 800	6 783
Asemakaavan laadinta vireillä ha	10,9	6,6	6,6	1,4
Osayleiskaavan laadinta vireillä ha	5 470		3 560	-
Tuulivoimapuistojen osayleiskaavan laadinta vireillä ha		850	1 070	850
Kyläkaavan laadinta vireillä ha				390
Mittaustoiminta, nettomeno €/as	27,23	29,89	32,74	31,65
Kiinteistötoimituksia kpl/v	15	22	15	0
Hyväksytyt tonttijakoja kpl	303	309	315	311

Metsien hoito

Vastuullinen viranhaltija: Maanmittausteknikko

Toiminnan kuvaus: Kaupungin omistama metsäomaisuus hoidetaan hyvän metsänhoidon periaatteen mukaisesti.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Metsänhoitotoimenpiteet suoritetaan

metsätaloussuunnitelman, talouden tasapainottamisohjelman ja talousarvion mukaan.

Toteutuminen:**Mittarit:**

	TP15	TP16	TA17	TP17
Menot €/as	6,87	7,20	7,30	8,11
Tulot €/as	30,11	19,72	18,68	25,38

Kaupungin metsien hakkuut toteutuivat metsäsuunnitelman mukaisesti. "Ylimääräisenä" hakkuuna tuli ampumaradan laajennusalueen hakkuu.

*Talousarvion toteutuma 31.12.2017:
Menot: 60 373 €, 111,12 % (TA 54 330 €)
Tulot: 188 808 €, 135,83 % (TA 139 000 €)*

TILAPALVELUT

Vastuullinen viranhaltija: Kiinteistöpäällikkö

Toiminnan kuvaus: Tilapalvelut vastuualueen tehtävänä on pitää kaupungin omistuksessa olevat rakennukset tarkoituksen mukaisessa ja käytön vaatimuksia vastaavassa kunnossa. Työhön kuuluu ulkoalueiden kunnossapito, teknisten järjestelmien vuosihoollot ja -korjaukset, jätehuolto sekä rikkoutumisesta ja kuluneisuudesta johtuvat rakennustekniset työt sekä vuosikorjaukset. Ylläpidon osalta tehtäviin kuuluu kiinteistöjen talotekniikasta, lämpö-, sähkö- ja vesihuollosta vastaaminen sekä siivouspalveluiden järjestäminen. Kustannuslaskentaa suoritetaan mm. sisäisten ja ulkoisten vuokrien tason määrittämiseksi sekä erilaisten määräraharahatarpeiden selvittämiseksi. Kustannusten perusteet annetaan tiedoksi eriteltyinä käyttäjähallintokunnalle.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Toiminnan tehostaminen päivitetyn kiinteistöhallintaprojektin ehdottamalla tavalla. Kiinteistöautomaation piiriin liitetään mahdollisuuksien mukaan lisää kiinteistöjä ja järjestelmää pyritään hyödyntämään mahdollisimman tehokkaasti mm. kiinteistöjen toimivuuden varmistamiseksi ja energian säästämiseksi.

Toteutuminen:

Tilapalveluissa kiinteistönhoitoa ja -kunnossapitoa on tehty vuoden 2017 aikana suunnitelmien mukaisesti. Vuoden aikana esille nousi yläasteen kellarikerroksen sisäilmaongelmat, joiden tutkimukset ja korjaussuunnittelu aloitettiin loppukesästä. Lukion ja Jedun

yhdistymissuunnitelman edellyttämiä toimenpiteitä alettiin toteuttamaan loppuvuoden aikana. Paloaseman hankesuunnitelma valmistui syksyllä. Investointiohjelmaa toteutettiin suunnitelman mukaisesti.

Vuosi- ja puitesopimuksilla varmistetaan ostopalveluiden saaminen suunnitteluun, kiinteistönhoitoon ja -kunnossapitoon.

Kiinteistöjen vuosikorjaukset:

Vastuullinen viranhaltija: Kiinteistöpäällikkö

Toiminnan kuvaus: Vuosikorjauksella varmistetaan kiinteistöjen toimivuus ja turvallisuus sekä pidetään ne teknisesti tilojen käytön edellyttämässä kunnossa.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Tavoitteena on pitää tilat rakennusteknisesti kunnossa joko omana työnä tai ostopalveluilla. Tarpeettomiksi jääneet rakennukset myydään tai puretaan hyväksytyn "Tilamäärien ja -hankkeiden hallintaohje" mukaisesti.

Toteutuminen:

Kiinteistöjen kunnossapitoa on tehty vuoden aikana kiireellisyys- ja tarvejärjestyksessä sekä omana työnä että ostopalveluina. Investoinneista vuoden aikana Stollen katto ja eläinlääkäritilat toteutettiin kokonaan omana työnä. Ppky Selännettä ja Haapajärven Vuokratalot Oy:tä on avustettu pienissä huoneistoremonteissa ja apuvälineasennuksissa.

Talousarvion toteutuma 31.12.2017:
Menot: 252 420 €, 83,19 % (TA 303 421 €)

Mittarit

Vuosikorjauksen alaiset tilat rakennuskuutioiden mukaan.

Rm ³	2014	2015	2016	2017
Suorassa omistuksessa	212 214	212 214	212 716	207 797

	TP15	TP16	TA17	TP17
Menot €/rm ³	1,10	1,66	1,46	1,21

Kiinteistöjen ylläpito

Vastuullinen viranhaltija: Kiinteistöpäällikkö

Toiminnan kuvaus: Kiinteistönhoito vastaa kaupungin omistamien rakennusten käyttökuntoisuudesta.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Kiinteistöt pidetään siinä kunnossa, että tiloja voidaan käyttää turvallisesti ja taloudellisesti. Yhteistyötä vuokralojen kanssa jatketaan. Kiinteistönhoitajien koulutusta jatketaan tarvittaessa.

Toteutuminen:

Kiinteistönhoitoa on suoritettu suunnitellusti vuoden 2017 aikana.

Kiinteistönhoitoon kuuluu olennaisesti myös käyttäjäpalveluissa avustaminen. Ppky

Selänteelle on myyty terveyskeskuksen kone- ja irtaimistohuoltoa. Ulkoalueiden konetyöt on hankittu ostopalveluina, muut kiinteistönhoidon tehtävät on hoidettu omana työnä.

Talousarvion toteutuma 31.12.2017:

Menot: 1 408 381 €, 105,08 %

Mittarit

Kiinteistöhoitossa olevat tilat rakennuskuutioiden mukaan.

Rm ³	2014	2015	2016	2017
Suorassa omistuksessa	212 214	212 214	212 716	207 797
Vuokralat Oy	68 814	68 814	68 814	68 814
Yhteensä	281 028	281 028	281 530	276 611

	TP15	TP16	TA17	TP17
Menot €/m ³	1,48	4,93	6,46	5,09

Vuosien 2016 ja 2017 menot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2014 - 2015 menojen kanssa, koska talousarviomäärärahat on tallennettu eri tarkkuudella. Mittareita laskettaessa vuodesta 2016 alkaen menoihin on lisätty mm. kulutuksen ja palveluiden ostot.

Siivouspalvelut

Vastuullinen viranhaltija: Siivoustyönjohtaja

Toiminnan kuvaus: Keskitetyssä

siivoustoimessa tuotetaan kaupungin kiinteistöille niiden päätoimintaa tukevaa siivouspalvelua.

Siivouspalvelut luovat yleistä viihtyvyyttä, turvallisuutta sekä ylläpitää kiinteistöjen arvoa ja kuntoa. Keskeiset palvelutehtävät ovat ylläpito- ja perussiivouspalvelut. Osallistutaan

siivoustoiminnan kehittämiseen kaupungin organisaation eri tulosalueilla.

Selänteiden yksiköille tuotetaan vuokran yhteydessä siivouspalvelua seuraaviin kohteisiin: Karjalahden palvelukeskus, Kirsikkakodin päivätoimintakeskus, eläinlääkäriin vastaanottotilat.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Tavoitteena on hyvinvoiva, motivoitunut ja osaava henkilöstö. Siivouspalveluita kehitetään siivoustyön ja työympäristön suunnittelun avulla. Henkilöstön ammattitaitoa pidetään yllä osallistumalla täydennyskoulutuksiin. Mikäli siivouksen tasoa lasketaan tai ulkoistetaan palveluja, niin asiasta on sovittava ensin palveluja ostavan hallintokunnan kanssa.

Painopiste vuodelle 2017: Ergonomiaan ja siivoustyön kuormittavuuteen kiinnitetään huomiota. Työkohteissa jatketaan elvyttävää ja palauttavaa taukoliikuntaa työpäivän aikana. Koulutusta siivoustyön hallittavuudesta tulee lisätä. Huomioidaan työajan tehokas käyttö. Työajan tehokkaan käytön kannalta on

Mittarit

Tunnusluvut on vuoteen 2015 asti laskettu 29 500 m²:n mukaan. Siivottavan pinta-alan määriä on tarkistettu vuosille 2016 (32.900 m²) ja 2017 (32.800 m²). Lisäksi on Vuokratalot Oy:n porrassiivous.

	TP15	TP16	TA17	TP17
Menot €/m ² /v	29,62	26,99	24,98	26,98

KUNNALLISTEKNIikka

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Viihtyisien ja turvallisten puisto- ja urheilualueiden sekä liikenneympäristön luominen ja ylläpitäminen.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Puistot pidetään viihtyisinä ja turvallisina virkistysalueina. Puistojen hoito järjestetään vastuuhenkilön sekä kesän ajaksi palkattujen koululaisten avulla.

Varikko

Vastuullinen viranhaltija: Työnjohtaja

Toiminnan kuvaus: Tuottaa hallintokuntien

tarkoituksenmukaista jatkaa kahdessa kohteessa kaksivuorotyötä. Siivouksen osalta jatketaan kiinteistönpidon kehittämistä.

Teemat vuosille 2018 - 2020: Henkilöstön ja asiakkaan sitouttaminen joustavaan yhteistyöhön. Kilpailukykyistä ja ammattitaitoista siivouspalvelua tehostetaan kustannuksia vertailemalla. Huomion kiinnittäminen toimiviin työyhteisöihin.

Toteutuminen:

Yhden siivoojan toimi on täyttämättä ja täytetään 2018 aikana.

Uusi uimahalli on avattu joulukuussa. Uimahallin ja jäähallin siivoustöiden mitoitus aloitettu ja valmistuu 2018 vuoden alussa. Uimahalli on siivouksellisesti haasteellinen; lämpimät työskentelyolosuhteet, siivous aikataulujen ja pintamateriaalien suhteen. Pehdytystä ja koulutusta ollut uimahalli tilojen siivouksesta.

Talousarvion toteutuma 31.12.2017:

Menot: 932 158 €, 113,77 % (TA 819 350 €)

Tulot: 47 066 €, 92,74 % (TA 50 750 €)

tarvitsemat käyttäjäpalvelut, järjestää työkonekalustoa, huolehtia tavarahankinnasta ja varastoinnista.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Kaupungin omistama kalusto pidetään toimintakuntoisena kaikissa tilanteissa.

Toteutuminen:

Konekalusto on pidetty kunnossa ja eri hallintokunnille on pystytty tuottamaan heidän tarvitsemansa kuljetuspalvelut.

Talousarvion toteutuma 31.12.2017:

Menot: 290 124 €, 91,11 % (TA 318 440 €)

Tulot: 148 948 €, 125,6 % (TA 118 590 €)

Mittarit

Työkoneiden tunnit/31.12.2017

2550 h/traktori (2 kpl)

193 h/tiekarhu

1145 h/avolavapakettiauto

	TP15	TP16	TA17	TP17
Menot €/as	38,40	38,68	42,80	39,00
Tulot €/as	19,24	24,23	15,94	20,02

Liikenneväylät

Vastuullinen viranhaltija: Työnjohtaja

Toiminnan kuvaus: Katujen, katuvalojen ja sadevesiviemäreiden kunnossapito ja uusien rakennuttaminen.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Kadut ja tiet pidetään liikennöitävässä kunnossa. Yksityisteiden talviaurausoptio käytetään talvikausille 2017-2019. Kaupunki osallistuu edelleen kuntaosuudella sellaisten yksityisteiden peruskorjaukseen, jotka saavat valtionosuuden.

Toteutuminen:

Yksityisteiden hoitourakat kilpailutettu vuosille 2017 – 2020 kevääseen. Yksityisteiden omavastuuosuudet laskutettu loppuvuonna. Talvikunnossapidon kustannukset kasvoivat huomattavasti liukkauden torjunnan vuoksi.

Talousarvion toteutuma 31.12.2017:

Liikenneväylät: Menot: 175 106 €, 124,41 % (TA 140 750 €)

Yksityistiet: Menot: 76 393 €, 76,24 % (TA 100 200 €)

Tulot 34 958 €, 69,92 % (TA 50 000 €)

Mittarit

Ylläpidettäviä katuja 37 km.

	TP15	TP16	TA17	TP17
€/km/v	5201	5552	3804	4733

Ylläpidettäviä yksityisteitä 260 km.

	TP15	TP16	TA17	TP17
€/km/v	111,86	91,75	193,08	159,37

Puistot, tori ja urheilualueet

Vastuullinen viranhaltija: Työnjohtaja

Toiminnan kuvaus: Ulkoliikuntapaikat pidetään käyttökunnossa, puistot ja tori pidetään viihtyisinä ja turvallisina virkistysalueina.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Someron, Pitkäkankaan, Haagan ja Ronkaalan valaistut ladut pidetään hiihdettävässä kunnossa. Urheilualueilla pidetään suorituspaikat ja -välineet

kilpailukunnossa. Vuonna 2015 on otettu käyttöön liikuntapassi; vapaaehtoinen asiakasmaksu ulkoliikuntapaikoista esim. laduista, urheilu- ja pesäpallokentästä ym. ulkoalueista.

Puistojen kalustamista jatketaan määrärahojen puitteissa.

Toteutuminen:

Liikennepuistossa/minigolf-radalla koululaiset olivat ensimmäistä kertaa kesäkauden valvomassa käyttäjiä viikolla kahdessa vuorossa kello 8.00-20.00. Samalla perittiin kahden euron maksu välineiden lainasta. Kokemukset tästä valvonnasta olivat positiivisia. Venepaikkojen vuokraus ja liikuntapassin lunastus on ollut todella vähäistä.

Puistopuolelle on saatu metsänmyyntituloja taajama-alueen puistojen hoitotöistä. Hiihtoladut ja ulkojäät pystytettiin pitämään pitkään käyttökunnossa suosiollisten säiden takia.

Talousarvion toteutuma 31.12.2017:

Menot: 307 047 €, 102,82 % (TA 298 630 €)

Tulot: 39 636 €, 396,36 % (TA 10 000 €)

Mittarit

	TP15	TP16	TA17	TP17
Nettomenot €/as	32,97	33,54	38,79	35,94

Hulevesiviemärit

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Kaava-alueella peritään hulevesimaksua, joka tuloutetaan tälle menokohdalle ja ko. maksuilla pidetään kunnossa hulevesiviemärit ja katujen ja muiden yleisten alueiden avo-ojat.

Roikolantien risteysalueelle rakennettu uutta verkostoa. Avo-ojia perattu. Hulevesilaskut lähetetty loppuvuodesta.

Siirtoviemärit

Kumiseva-Ylipää siirtoviemäri kuuluu kaupungin hallintaan rahoituspäätöksen mukaisesti viiden vuoden ajan, jonka jälkeen se siir-tyy Haapajärven Vesi Oy:n hallintaan. Linjapumppaamoista (2 kpl) aiheutuu sähkökuluja.

Toteutuminen:

Hulevesiverkostoa saneerattu Haapalankadulla ja Kirkkokadulla. Komen laajennuksen johdosta uutta verkostoa rakennettu n. 240 m. Isokadun ja

SUOJELUTOIMI

Pelastuspalvelut ostetaan Jokilaaksojen Pelastuslaitokselta palvelutasopäätöksen mukaisesti.

Talousarvion toteutuma 31.12.2017:

Menot: 714 723 €, 100,00 %

Mittarit

	TP15	TP16	TA17	TP17
Menot €/as	97,48	97,54	96,07	96,07

Teknisten palvelujen talousarvion toteutuminen:

	TP15	TP16	TA17	TP17	Tot. %
Menot	5 570 439	5 911 470	5 663 930	5 767 875	101,84
Tulot	5 341 889	5 479 923	5 256 450	5 425 764	103,22
Netto	228 550	431 547	407 480	342 111	83,96

Teknisiä palveluita koskevat ohjelmakauden toiminnalliset muutokset vuodelle 2017:

Tulojen lisäys:

-liikuntapassin käyttöönotto (asiakasmaksu ulkoilualueiden esim. latujen, urheilu- ja pesäpallokenttien ja muiden ulkoilualueiden hoidosta)

-metsänmyyntitulot päivitetyn metsätaloussuunnitelman mukaan

-yksityisteiden talviauraus päättyy vuoden 2017 kevääseen

Menojen vähennys:

-katujen kesä- ja talvikunnossapidon tason laskeminen

-katuvalojen käytön vähentäminen

-puistojen ja yleisten alueiden kunnossapidon tason laskeminen

-kiinteistönhoidon ja siivouksen vähentäminen

Koko kaupungin käyttötalous yhteensä:

	TP15	TP16	TA17	TP17	Tot. %
Menot	53 376 724	55 902 741	55 465 571	54 552 775	98,35
Tulot	8 706 091	9 623 438	10 306 627	10 381 492	100,73
Netto	44 470 633	46 279 302	45 158 944	44 171 283	97,81

TULOSLASKELMA

	TA2017	Muutokset	Ta17 yhteensä	TP2017	Poikkeama
Toimintatulot	10 306 627	0	10 306 627	10 381 492,24	74 865,24
Toimintamenot	-56 139 246	673 675	-55 465 571	-54 552 775,27	912 795,73
TOIMINTAKATE	-45 832 619	673 675	-45 158 944	-44 171 283,03	987 660,97
Verotulot	23 530 000	-880 000	22 650 000	22 750 174,34	100 174,34
Valtionosuudet	24 176 590	-250 000	23 926 590	23 619 884,00	-306 706,00
Rahoitustulot ja -menot	464 700	-150 000	314 700	90 344,96	-224 355,04
VUOSIKATE	2 338 671	-606 325	1 732 346	2 289 120,27	556 774,27
Poistot käyttöom.	-1 699 500		-1 699 500	-1 750 544,70	
Pysyvien vast.arvonalen					
Satunnaiset erät			0	-24 191,40	
TILIKAUDEN TULOS	639 171	-606 325	32 846	514 384,17	481 538,17
Poistoeron lis. -/väh. +	85 500		85 500	85 466,04	
Varausten lis. -/väh. +			0		
Rahastojen lis. -/väh. +					
Tilikauden yli-/alij.	724 671	-606 325	118 346	599 850,21	481 504,21

Verotulojen erittely:						
	Talousarvio	Ta-muutokset	Ta -yhteensä	Toteutunut euro	Poikkeama euro	
Verotulot						
Kunnallisvero	20 480 000	-880 000	19 600 000	19 281 864,22	-318 135,78	
Yhteisövero	1 200 000		1 200 000	1 574 927,45	374 927,45	
Kiinteistövero	1 850 000		1 850 000	1 893 382,67	43 382,67	
Muut verotulot	0		0	0,00	0,00	
Yhteensä	23 530 000	-880 000	22 650 000	22 750 174,34	100 174,34	
	Tulovero-%					
Verovuosi 2009	21,00					
Verovuosi 2010	21,00					
Verovuosi 2011	21,00					
Verovuosi 2012	21,00					
Verovuosi 2013	21,00					
Verovuosi 2014	21,00					
Verovuosi 2015	22,00					
Verovuosi 2016	22,00					
Verovuosi 2017	22,00					
Verovuosi 2018	22,00					
Kiinteistöveroprosentit:	Yleinen	Vak.asuinrak.	Muut asuinrak.	Voimalaitokset	Rakentam. rak.maa	Yleishyöd.yhteisöt
Verovuosi 2006	0,50	0,40	0,70	1,40	2,00	
Verovuosi 2007	0,75	0,40	0,70	2,50	3,00	0,30
Verovuosi 2008	0,75	0,40	0,70	2,50	3,00	0,30
Verovuosi 2009	1,00	0,40	0,70	2,50	3,00	0,30
Verovuosi 2010	1,35	0,75	1,35	2,85	3,00	0,30
Verovuosi 2011	1,35	0,75	1,35	2,85	3,00	0,30
Verovuosi 2012	1,35	0,75	1,35	2,85	3,00	0,30
Verovuosi 2013	1,35	0,65	1,25	2,85	3,00	0,30
Verovuosi 2014	1,35	0,75	1,35	2,85	3,00	0,30
Verovuosi 2015	1,35	0,75	1,35	2,85	3,00	0,30
Verovuosi 2016	1,35	0,75	1,35	2,85	3,00	0,30
Verovuosi 2017	1,35	0,75	1,35	2,85	3,00	0,30
Verovuosi 2018	1,35	0,75	1,35	3,10	5,00	0,30

Valtionosuuksien erittely:

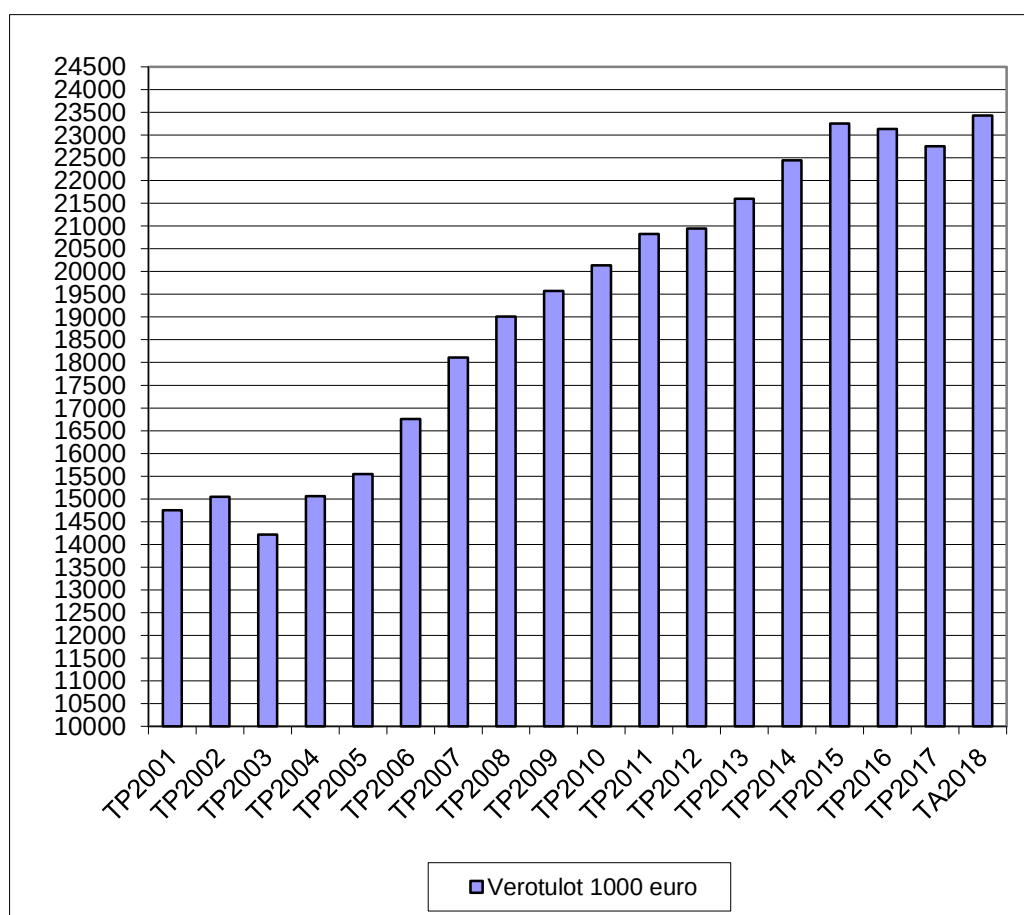
	Talousarvio	Ta-muutokset	Ta -yh- teensä	Toteutunut euro	Poik- keama
Valtionosuudet	24 176 590	-250 000	23 926 590	23 619 884,00	306 706,00
Kotikuntakorvaustulot				235 467,00	
Kotikuntakorvausmenot				-56 034,00	
Harkinnan var. vo:n korotus					
Valtionosuudet yhteensä				23 799 317,00	
Arvonlisäveron palautukset	Alv:n palautuk- set	Alv:n laskennalli- nen palautus			
v. 2007	1 611 865,64	195 902,50			
v. 2008	1 697 511,77	183 933,31			
v. 2009	1 437 612,17	213 605,37			
v. 2010	669 382,95	0,00			
v. 2011	698 138,51	0,00			
v. 2012	701 503,85	0,00			
v. 2013	1 053 265,96	98,75			
v. 2014	1 026 330,30	0,00			
v. 2015	915 684,51	1,00			
v. 2016	1 126 439,92	0,00			
v. 2017	1 091 606,54	957,31			

Valtionosuuksissa kotikuntakorvaustulot ja -menot kirjataan sivistyspalveluihin

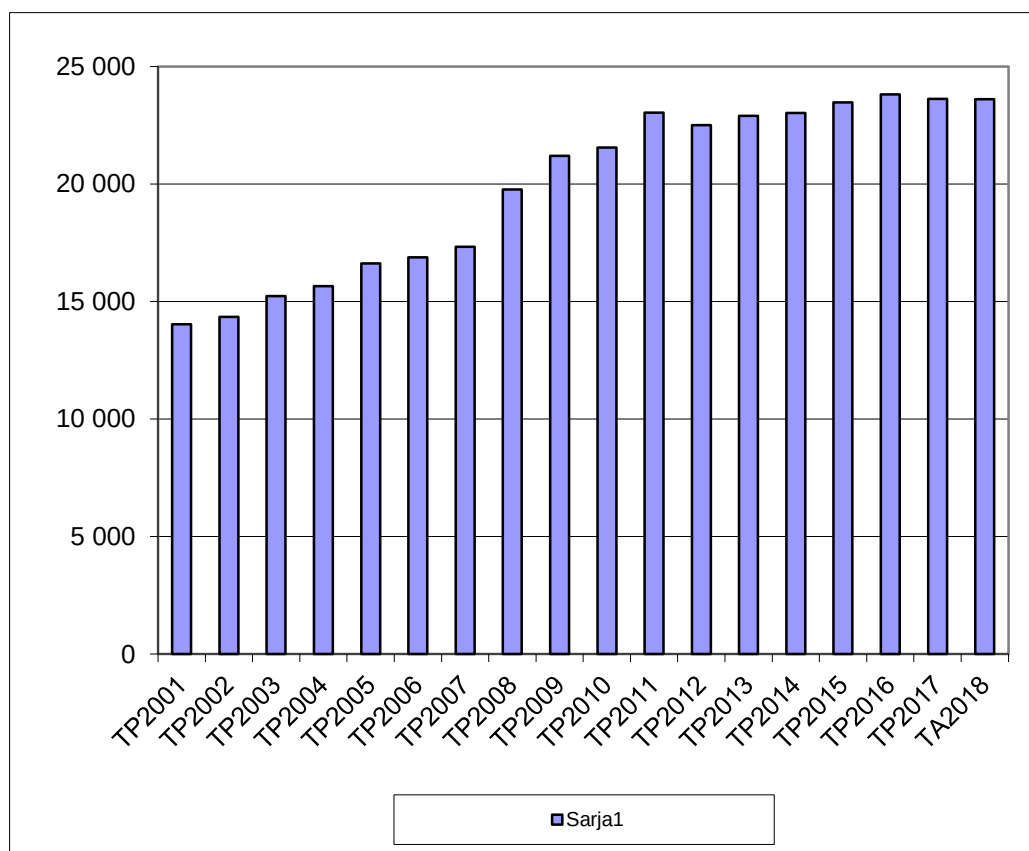
VEROTULOJEN JA VALTIONOSUUKSIEN VER-
TAILU

	EURO TP12	EURO TP13	EURO TP14	EURO TP15	EURO TP16	EURO TP17	EURO TA18
Kunnallisvero	18 233 496	19 057 473	19 349 815	20 054 938	19 865 020	19 281 864	19 730 000
Yhteisövero	1 054 252	1 110 398	1 230 247	1 353 257	1 381 598	1 574 927	1 600 000
Kiinteistövero	1 658 286	1 430 700	1 863 783	1 842 349	1 889 230	1 893 383	2 095 000
Muut verotulot							
Yhteensä	20 946 034	21 598 571	22 443 845	23 250 544	23 135 848	22 750 174	23 425 000
Harkinnanvar.rah.avust.							
Valtionosuudet	22 505 929	22 896 002	23 014 701	23 465 363	23 805 096	23 619 884	23 601 130
Yhteensä	22 505 929	22 896 002	23 014 701	23 465 363	23 805 096	23 619 884	23 601 130

VEROTULOT	1000 eu- roa
TP2001	14755
TP2002	15049
TP2003	14220
TP2004	15064
TP2005	15551
TP2006	16758
TP2007	18111
TP2008	19006
TP2009	19569
TP2010	20135
TP2011	20828
TP2012	20946
TP2013	21599
TP2014	22444
TP2015	23251
TP2016	23136
TP2017	22750
TA2018	23425

VALTIONOSUUDET	1000 eu- roa
TP2001	14 032
TP2002	14 345
TP2003	15 225
TP2004	15 657
TP2005	16 616
TP2006	16 884
TP2007	17 328
TP2008	19 769
TP2009	21 196
TP2010	21 546
TP2011	23 032
TP2012	22 506
TP2013	22 896
TP2014	23 015
TP2015	23 465
TP2016	23 805
TP2017	23 620
TA2018	23 601

Investoinnit

Talousarvion toteutumisvertailu/Investointiosia

		TP2016 euro	TA2017 euro	TA-MUUTOS	TA YHTEENSÄ	TP2017 euro	JÄLJELLÄ	TOT. %
KAUPUNGINHALLITUS								
Kaupunginhallitus								
200 Tontit ja maa-alueet								
	Tulot	24 846,98	200 000,00	0,00	200 000,00	72 699,26	127 300,74	36,35
	Menot	-20 000,00	-200 000,00	0,00	-200 000,00	0,00	-200 000,00	0,00
	Netto	4 846,98	0,00	0,00	0,00	72 699,26	-72 699,26	#JAKO/0!
202 Muut osakkeet ja osuudet								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	127 177,73	-127 177,73	#JAKO/0!
	Menot	-632 921,09	-300 000,00	-160 000,00	-460 000,00	-391 611,60	-68 388,40	85,13
	Netto	-632 921,09	-300 000,00	-160 000,00	-460 000,00	-264 433,87	-195 566,13	57,49
** KAUPUNGINHALLITUS								
	Tulot	24 846,98	200 000,00	0,00	200 000,00	199 876,99	123,01	99,94
	Menot	-652 921,09	-500 000,00	-160 000,00	-660 000,00	-391 611,60	-268 388,40	59,34
	Netto	-628 074,11	-300 000,00	-160 000,00	-460 000,00	-191 734,61	-268 265,39	41,68
SIVISTYSLAUTAKUNTA								
Sivistyspalvelut								
205 Koneet ja kalustot/koulut								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-69 309,47	-83 000,00	0,00	-83 000,00	-86 423,84	3 423,84	104,13
	Netto	-69 309,47	-83 000,00	0,00	-83 000,00	-86 423,84	3 423,84	104,13
206 Koneet ja kalustot/vapaa-aika								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	0,00	-13 800,00	0,00	-13 800,00	0,00	-13 800,00	0,00
	Netto	0,00	-13 800,00	0,00	-13 800,00	0,00	-13 800,00	0,00

Talousarvion toteutumisvertailu/Investointiosia

		TP2016 euro	TA2017 euro	TA-MUUTOS	TA YHTEENSÄ	TP2017 euro	JÄLJELLÄ	TOT. %
** SIVISTYSLAUTAKUNTA								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-69 309,47	-96 800,00	0,00	-96 800,00	-86 423,84	-10 376,16	89,28
	Netto	-69 309,47	-96 800,00	0,00	-96 800,00	-86 423,84	-10 376,16	89,28
TEKNINEN LAUTAKUNTA								
Tekninen palvelukeskus								
Rakentaminen								
Talonrakennus								
219 Uimahalli, uudisrakennus								
	Tulot	450 000,00	180 000,00	0,00	180 000,00	180 000,00	0,00	100,00
	Menot	-1 930 616,06	-3 075 000,00	-445 000,00	-3 520 000,00	-3 822 608,89	302 608,89	108,60
	Netto	-1 480 616,06	-2 895 000,00	-445 000,00	-3 340 000,00	-3 642 608,89	302 608,89	109,06
222 Paloaseman peruskorjaus ja laajennus								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-31 628,30	0,00	0,00	0,00	-2 576,00	2 576,00	#JAKO/0!
	Netto	-31 628,30	0,00	0,00	0,00	-2 576,00	2 576,00	#JAKO/0!
223 Paloaseman parakit								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-261 967,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Netto	-261 967,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
240 Muut hankkeet								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-123 215,86	-345 000,00	-62 680,00	-407 680,00	-217 031,35	-190 648,65	53,24
	Netto	-123 215,86	-345 000,00	-62 680,00	-407 680,00	-217 031,35	-190 648,65	53,24

Talousarvion toteutumisvertailu/Investointiosia		TP2016 euro	TA2017 euro	TA-MUUTOS	TA YHTEENSÄ	TP2017 euro	JÄLJELLÄ	TOT.%
** Talonrakennus								
	Tulot	450 000,00	180 000,00	0,00	180 000,00	180 000,00	0,00	100,00
	Menot	-2 347 427,91	-3 420 000,00	-507 680,00	-3 927 680,00	-4 042 216,24	114 536,24	102,92
	Netto	-1 897 427,91	-3 240 000,00	-507 680,00	-3 747 680,00	-3 862 216,24	114 536,24	103,06
Kiinteät rakenteet ja laitteet								
300 Kirkkokatu, Haapalankatu								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	0,00	-290 000,00	0,00	-290 000,00	0,00	-290 000,00	0,00
	Netto	0,00	-290 000,00	0,00	-290 000,00	0,00	-290 000,00	0,00
302 Lujabetonin liittymä/KT28								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-27 031,05	0,00	0,00	0,00	-3 684,15	3 684,15	#JAKO/0!
	Netto	-27 031,05	0,00	0,00	0,00	-3 684,15	3 684,15	#JAKO/0!
310 Katujen rakentaminen								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-30 150,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Netto	-30 150,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
311 Katujen päällystäminen								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-12 028,70	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-22 032,88	12 032,88	220,33
	Netto	-12 028,70	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-22 032,88	12 032,88	220,33
315 Hiljalankatu								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-14 830,00	-60 000,00	0,00	-60 000,00	-55 204,37	-4 795,63	92,01
	Netto	-14 830,00	-60 000,00	0,00	-60 000,00	-55 204,37	-4 795,63	92,01
316 Ståhlberginkatu								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-115 712,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Netto	-115 712,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!

Talousarvion toteutumisvertailu/Investointiosia		TP2016 euro	TA2017 euro	TA-MUUTOS	TA YHTEENSÄ	TP2017 euro	JÄLJELLÄ	TOT%
317 Torialueen rakentaminen								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-456 924,78	-210 000,00	0,00	-210 000,00	-136 864,89	-73 135,11	65,17
	Netto	-456 924,78	-210 000,00	0,00	-210 000,00	-136 864,89	-73 135,11	65,17
318 Kirkkokadun perustaminen								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	0,00	0,00	0,00	0,00	-184 635,36	184 635,36	#JAKO/0!
	Netto	0,00	0,00	0,00	0,00	-184 635,36	184 635,36	#JAKO/0!
319 Haapalankadun perustaminen								
	Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	0,00	0,00	0,00	0,00	-74 377,23	74 377,23	#JAKO/0!
	Netto	0,00	0,00	0,00	0,00	-74 377,23	74 377,23	#JAKO/0!
320 Muut hankkeet								
	Tulot	0,00	0,00	20 000,00	20 000,00	0,00	20 000,00	0,00
	Menot	-87 915,19	-145 000,00	-40 000,00	-185 000,00	-88 591,53	-96 408,47	47,89
	Netto	-87 915,19	-145 000,00	-20 000,00	-165 000,00	-88 591,53	-76 408,47	53,69
** Kiinteät rakentaminen ja laitteet								
	Tulot	0,00	0,00	20 000,00	20 000,00	0,00	20 000,00	0,00
	Menot	-628 879,82	-715 000,00	-40 000,00	-755 000,00	-565 390,41	-189 609,59	74,89
	Netto	-628 879,82	-715 000,00	-20 000,00	-735 000,00	-565 390,41	-169 609,59	76,92
Käyttöomaisuus								
Aineettomat hyödykkeet								
340 Muut pitkävaikutteiset menot								
	Tulot	29 481,22	75 000,00	0,00	75 000,00	31 392,70	43 607,30	41,86
	Menot	-191 125,25	-95 000,00	0,00	-95 000,00	-64 495,55	-30 504,45	67,89
	Netto	-161 644,03	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-33 102,85	13 102,85	165,51
Irtainomaisuus								
350 Koneet ja kalusto/tekpa								
	Tulot	35 987,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	#JAKO/0!
	Menot	-177 572,57	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-29 177,00	-823,00	97,26
	Netto	-141 585,47	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-29 177,00	-823,00	97,26

Talousarvion toteutumisvertailu/Investointiosa

		TP2016 euro	TA2017 euro	TA-MUUTOS	TA YHTEENSÄ	TP2017 euro	JÄLJELLÄ	TOT%
	** Käyttöomaisuus yht.							
	Tulot	65 468,32	75 000,00	0,00	75 000,00	31 392,70	43 607,30	41,86
	Menot	-368 697,82	-125 000,00	0,00	-125 000,00	-93 672,55	-31 327,45	74,94
	Netto	-303 229,50	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-62 279,85	12 279,85	124,56
	** Tekninen palvelukeskus							
	Tulot	515 468,32	255 000,00	20 000,00	275 000,00	211 392,70	63 607,30	76,87
	Menot	-3 345 005,55	-4 260 000,00	-547 680,00	-4 807 680,00	-4 701 279,20	-106 400,80	97,79
	Netto	-2 829 537,23	-4 005 000,00	-527 680,00	-4 532 680,00	-4 489 886,50	-42 793,50	99,06
	** TEKNINEN LTK							
	Tulot	515 468,32	255 000,00	20 000,00	275 000,00	211 392,70	63 607,30	76,87
	Menot	-3 345 005,55	-4 260 000,00	-547 680,00	-4 807 680,00	-4 701 279,20	-106 400,80	97,79
	Netto	-2 829 537,23	-4 005 000,00	-527 680,00	-4 532 680,00	-4 489 886,50	-42 793,50	99,06
	** RAPORTTI YHT.							
	Tulot	540 315,30	455 000,00	20 000,00	475 000,00	411 269,69	63 730,31	86,58
	Menot	-4 067 236,11	-4 856 800,00	-707 680,00	-5 564 480,00	-5 179 314,64	-385 165,36	93,08
	Netto	-3 526 920,81	-4 401 800,00	-687 680,00	-5 089 480,00	-4 768 044,95	-321 435,05	93,68

INVESTOINTIOSA 2017

C931 Talonrakennus

Ta. 3 747 680 €, Tot. 3 862 216 €

219 Uimahalli:

Ta. 3 340 000 €
Tot. 3 642 609 €

Liikuntapaikka-avustus 180 000 €

240 Muut hankkeet:

Ta. 407 680 €, Tot. 217 031 €

Martinmäen ala-aste ja esikoulu: lukitus, kulunvalvonta ja kamerat

Ta. 30 000 €
Tot. 0 €

Investointia ei tehty koska uimahallin kv-järjestelmän käyttöönotto viivästyi. Investointi siirrettiin vuodelle 2018.

Vanha uimahalli: muutostyöt

Ta. 30 000 €
Tot. 0 €

Investointia ei tehty koska uuden uimahallin avaaminen venyi alkuperäisestä aikatausta

Kulttuuritalo: ilmastointi, rak.automaatio, aulan wc:t

Ta. 60 000 €
Tot. 2 013 €

Suunnittelukustannuksia. Investointi siirretty vuodelle 2018.

Terveyskeskus: hammashoitola ja työterveys ilmastointi, ikkunat ym.

Ta. 30 000 €
Tot. 0 €

Investointia ei tehty koska koko kiinteistöön jouduttiin tekemään kattava kuntotutkimus.

Eläinlääkärin vastaanottotilat

Ta. 20 000 €
Tot. 92 626 €

Lattiarakenteet tuli ennakoitua kalliimmaksi ja suunnitelmat muuttuivat.

Tiiton koulu: ikkunoiden ja ovien uusiminen

Ta. 35 000 €
Tot. 40 363 €

Väliojan koulu: vesikaton uusiminen

Ta. 35 000 €
Tot. 33 900 €

Oksavan koulu: vesikaton pesu ym.

Ta. 15 000 €
Tot. 9 734 €

Stolle: vesikaton ym. uusiminen

Ta. 20 000 €
Tot. 13 506 €

C932 Kiinteät rakenteet ja laitteet

TA 755 000 €

Tot. 598 493 €

310 Katujen rakentaminen

Määräraha	290 000 €
Käytetty	259 012 €

Kirkkokadun ja Haapalankadun perusparannukset.

315 Hiljalankadun perusparannus

Määräraha	60 000 €
Käytetty	55 204 €

Peruskorjauksen loppuun saattaminen. Kivi- ja asfaltointityöt

317 Torialueen rakentaminen

Määräraha	210 000 €
Käytetty	136 865 €

Torialueen rakentamisen viimeinen erä, esiintymislavan rakennuskustannukset.

340 muut pitkävaikutteiset menot

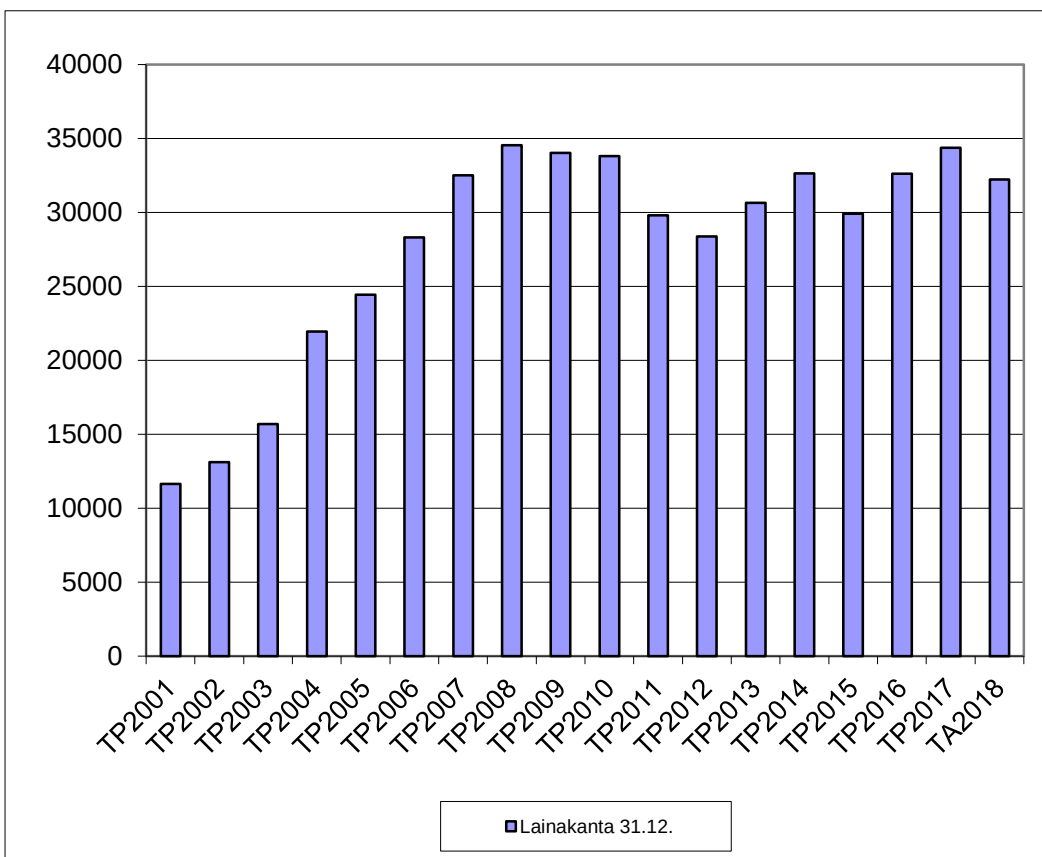
Määräraha	20 000 €
Käytetty	33 102 €

Suurimpana menoeränä Parkkilan KVL-järjestelyt 30 000 €.

RAHOITUSLASKELMA

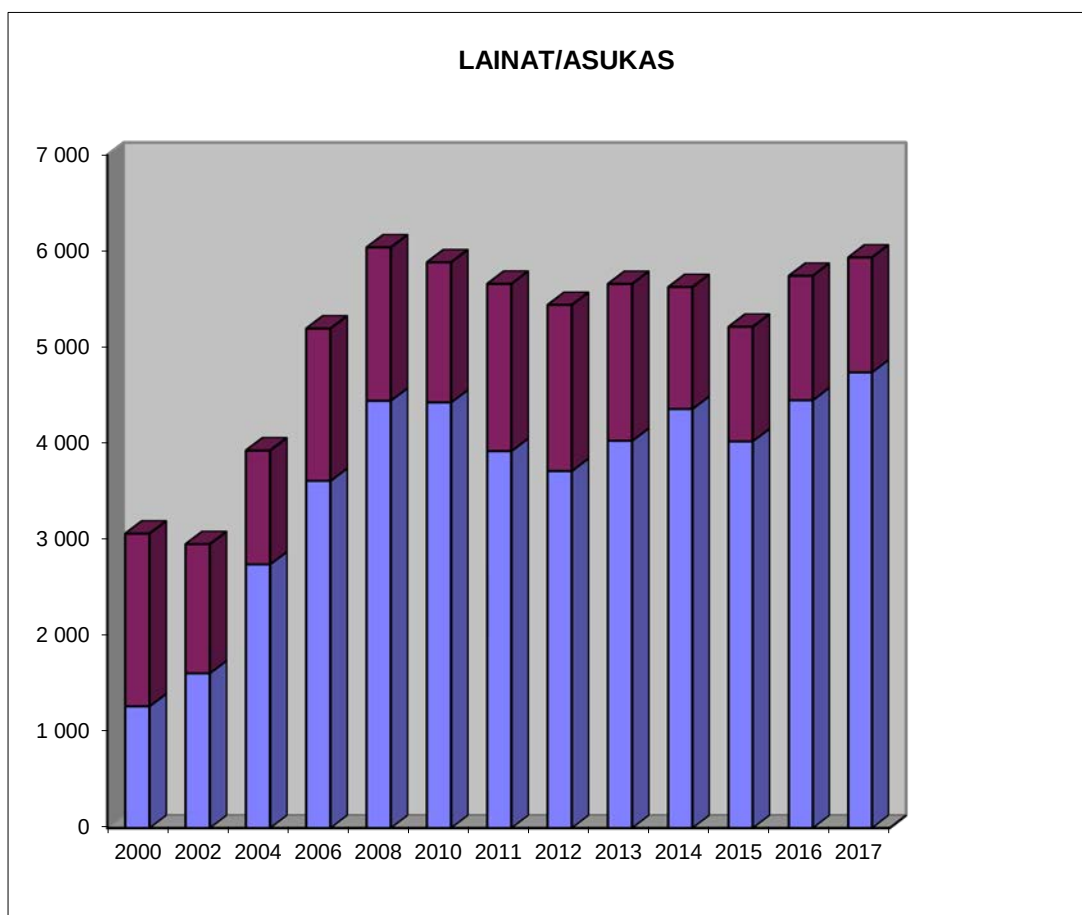
	TA2017	Ta-muutokset	Ta17 yhteensä	TP2017	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	2 338 671	-606 325	1 732 346	2 289 120	556 774,27
Satunnaiset erät			0	-24 191	
Tulorahoituksen korjauserät			0	-40 842	
Toiminnan rahavirta yhteensä	2 338 671	-606 325	1 732 346	2 224 087	491 740,57
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-4 401 800	-687 680	-5 089 480	-5 179 315	
Rahoitusosuudet investointimenoihin			0	211 393	
Pysyvien vastaavien hyöd.luovutustulot			0	199 877	
Investointien rahavirta netto	-4 401 800	-687 680	-5 089 480	-4 768 045	321 435,05
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 063 129	-1 294 005	-3 357 134	-2 543 958	813 175,62
Rahoituksen rahavirta					
Sijoitetun vapaan opo:n rahastosijoitus				0	0,00
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset			0		
Antolainasaamisten vähennykset			0	29 292	
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 560 000	1 570 000	7 130 000	5 710 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 000 000		-5 000 000	-5 282 088	
Lyhytaikaisten lainojen muutos				-181 800	
Kassalainojen muutos				1 500 000	
Lainakannan muutokset	560 000	1 570 000	2 130 000	1 746 112	-383 888,00
Toimeksiantojen varojen muutos				1 481	
Toimeksiantojen pääomien muutos				-1 064	
Vaihto-omaisuuden muutos				-2 844	
Saamisten muutos				-168 838	
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos				262 501	
Rahoituksen rahavirta	-1 503 129	275 995	-1 227 134	-677 319	549 815,34

LAINAKANTA 31.12.	1000 eu- roa
TP2001	11646
TP2002	13103
TP2003	15678
TP2004	21944
TP2005	24439
TP2006	28317
TP2007	32518
TP2008	34537
TP2009	34031
TP2010	33807
TP2011	29812
TP2012	28372
TP2013	30653
TP2014	32648
TP2015	29907
TP2016	32615
TP2017	34361
TA2018	32225

TALOUSARVIOLAINAT

	euroa/asukas	
2000	1 264	1 797 (konserni)
2002	1 608	1 343
2004	2 741	1 185
2006	3 610	1 585
2008	4 444	1 595
2010	4 426	1 458
2011	3 920	1 740
2012	3 712	1 728
2013	4 027	1 632
2014	4 358	1 268
2015	4 021	1 192
2016	4 449	1 294
2017	4 739	1195

TOTEUTUMAYHTEENVETO 1000 euroa

	Määrärahat					Tuloarviot				
	Sitovuus valtuustoon bruttona					Sitovuus valtuustoon bruttona				
	Ta2017	Muutokset	Yhteensä	Tot2017	Poikkeama	Ta2017	Muutokset	Yhteensä	Tot2017	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA										
VAALIT	-19	0	-19	-15	3	0	0	0	0	0
TARKASTUSTOIMI	-22	0	-22	-15	7	0	0	0	0	0
KAUPUNGINHALLITUS	-32 033	801	-31 232	-30 030	1 202	1 585	0	1 585	1 354	-231
SIVISTYSLAUTAKUNTA	-18 402	-127	-18 529	-18 724	-195	3 465	0	3 465	3 602	136
TEKNINEN LAUTAKUNTA	-5 664	0	-5 664	-5 768	-104	5 256	0	5 256	5 426	169
Käyttötalous yhteensä	-56 139	674	-55 466	-54 553	913	10 307	0	10 307	10 381	75
TULOSLASKELMAOSA										
Verotulot						23 530	-880	22 650	22 750	100
Valtionosuudet						24 177	-250	23 927	23 620	-307
Korkotulot						10		10	6	-4
Muut rahoitustulot						1 139	-130	1 009	751	-257
Korkomenot	-490	50	-440	-413	27					
Muut rahoitusmenot	-194	-70	-264	-253	10					
Satunnaiset erät			0	-50	-50			0	26	26
Tulorahoituksen korj.erät				-41	-41			0	0	0
INVESTOINTIOSA										
KAUPUNGINHALLITUS										
Maa- ja vesialueet	-200		-200	0	200	200		200	73	-127
Käyttöom.arvopaperit	-300	-160	-460	-392	68				127	127
SIVISTYSLAUTAKUNTA										
Irtainomaisuus	-97	0	-97	-86	10			0		0
TEKNINEN LAUTAKUNTA										
Talonrakennus										
Uimahalli, uudisrakennus	-3 075	-445	-3 520	-3 823	-303	180	0	180	180	0
Paloaseman peruskorj/laaj	0		0	-3	-3	0		0		0
Muut hankkeet	-345	-63	-408	-217	191			0		0
Kiinteät rakenteet ja laitteet										
Lujabetonin liittymä/KT28			0	-4	-4			0		0
Katujen rakentaminen	-290	0	-290	0	290			0		0
Katujen päällystäminen	-10		-10	-22	-12			0		0
Torialueen rakentaminen	-210		-210	-137	73			0		0
Hiljalankatu	-60		-60	-55	5			0		0
Kirkkokadun peruskorj.			0	-185	-185					
Haapalankadun peruskorj.				-74	-74					
Muut hankkeet	-145	-40	-185	-89	96		20	20		-20
Muut pitkävaikutteiset menot	-95		-95	-64	31	75		75	31	-44
Irtainomaisuus	-30		-30	-29	1			0	0	0
Investoinnit yhteensä	-4 857	-708	-5 564	-5 179	385	455	20	475	411	-64
RAHOITUSOSA										
Svop-rahaston muutos					0					
Antolainauksen muutokset					0					
Antolainasaam. lisäys		0	0	0	0					
Antolainasaam. vähenn.							0	0	29	29
Lainakannan muutokset								0		0
Pitkäaik.lainojen lisäys						5 560	1 570	7 130	5 710	-1 420
Pitkäaik.lainojen vähenn.	-5 000	0	-5 000	-5 282	-282					
Lyhytaik.lainojen muutos			0	-182	-182					0
Kassalainojen muutos					0				1 500	1 500
Vaikutus maksuvalmiuteen		-276	-276	677	953	1 503		1 503	91	-1 412
YHTEENSÄ	-66 680	-330	-67 010	-65 276	1 734	66 680	330	67 010	65 276	-1 734

Muutokset vuodelta 2016 vuodelle 2017

Lemminkäinen Oy:ltä vuonna 2014 saatu korvaus, 256.058,27 euroa, asfalttikartellin oikeudenkäynnistä on kirjattu vuoden 2014 tilinpäätöksessä satunnaisiin tuottoihin. Helsingin Hovioikeus antoi lokakuussa 2016 tuomion, joka velvoitti Haapajärven kaupungin palauttamaan Lemminkäiseltä saadut korvaukset korkoineen (259.248,33 euroa). Kaupunki palautti rahat joulukuun alussa 2016 ja ne kirjattiin satunnaisiin kuluihin. Kaupunginhallitus päätti hakea joulukuussa 2016 valituslupaa Korkeimmalta oikeudelta ja valitti Hovioikeuden päätöksestä. KKO hylkäsi Haapajärven kaupungin valituslupahakemuksen syksyllä 2017, joten edellisenä vuonna kirjattu kulu jäi kaupungin lopulliseksi kustannukseksi.

Taseessa pysyvien vastaavien sijoituksissa, kohdassa muut osuudet on ollut Jokilaaksojen Rahasto I Ky:n osuus 151.369,13 euroa. Tämä rahasto on lopetettu ja osuus on poistettu taseesta vuonna 2017. Rahastosta tuli kaupungille n. 24.000 euron nettotappio.

Konsernissa on alijäämää vuoden 2017 tilinpäätöksessä seuraavilla kuntayhtymillä ja tytäryhtiöillä joissa Haapajärven kaupungilla on osakkeita tai osuuksia:

- Haapajärven Yrityspalvelut Oy, Haapajärven osuus 100 % koko alijäämästä on 392.033,04 euroa
- Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalot, Haapajärven osuus 100 % koko alijäämästä on 430.025,00 euroa

Alijäämien kattamiseen varaudutaan vuoden 2019 talousarviossa ja seuraavien vuosien suunnitelmissa.

Kaupunginvaltuusto päätti 16.10.2017 myydä Karjalahden Palvelukeskuksen Attendo Oy:lle 1,4 miljoonalla eurolla. Valtuuston päätöksestä valitettiin ja kaupunginhallitus päätti joulukuussa panna päätöksen täytäntöön valituksesta huolimatta. Kaupunginhallituksen täytäntöönpanopäätöksen perusteluna on, että mikäli valitus jostakin syystä menisi oikeudessa läpi ja valtuuston päätös kumottaisiin, niin kauppa purkaantuisi ja kaupunki palauttaisi jo maksetut kauppaerät takaisin Attendo Oy:lle. Tämä on siis mahdollinen riski kaupungille. Karjalahden Palvelukeskus on edelleen kaupungin taseessa ja mikäli valtuuston päätös saa lainvoiman, niin se poistuu vasta sitten taseesta ja myyntivoitto kirjataan.

Koronvaihtosopimuksista on tehty uusi liitetieto vuoden 2017 tilinpäätökseen.

Tilinpäätökseen 2017 on tehty uusi intressitahojen liitetieto.

Henkilöstötilinpäätökseen on lisätty luettelo henkilöstön tasa-arvoon, työoloihin, työterveyteen ja -turvallisuuteen ym. liittyvistä ohjeista.

Kaupungin taseen ja konsernitaseen tunnuslukuihin on vuodelle 2017 lisätty uusi tunnusluku "Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista". Vertailutietoa edelliseltä vuodelta ei ole laskettu.

TULOSLASKELMA

	TP2017 euro	TP2016 euro
Toimintatuotot	6 095 533,15	5 221 680,45
Myyntituotot	2 853 255,49	2 061 670,04
Maksutuotot	649 069,79	654 664,85
Tuet ja avustukset	338 364,82	348 162,99
Muut toimintatuotot	2 254 843,05	2 157 182,57
Toimintakulut	-50 266 816,18	-51 500 982,61
Henkilöstömenot	-14 434 540,46	-14 603 748,82
Palvelujen ostot	-32 006 129,99	-32 862 951,75
Aineet, tarv. ja tavarat	-2 601 275,52	-2 552 949,16
Avustukset	-512 717,64	-616 589,57
Muut toimintakulut	-712 152,57	-864 743,31
TOIMINTAKATE	-44 171 283,03	-46 279 302,16
Verotulot	22 750 174,34	23 135 847,73
Valtionosuudet	23 619 884,00	23 805 096,00
Rahoitustuotot ja -kulut	90 344,96	500 766,29
Korkotuotot	5 541,79	4 724,09
Muut rahoitustuotot	751 323,01	1 058 184,48
Korkokulut	-413 139,21	-394 708,31
Muut rahoituskulut	-253 380,63	-167 433,97
VUOSIKATE	2 289 120,27	1 162 407,86
Poistot käyttööm.	-1 750 544,70	-1 732 423,14
Pysyvien vastaav. arvonalenn.	0,00	0,00
Poistot/arvonalentumiset	-1 750 544,70	-1 732 423,14
Satunnaiset erät	-24 191,40	-259 248,33
Satunnaiset tuotot	25 649,39	0,00
Satunnaiset kulut	-49 840,79	-259 248,33
TILIKAUDEN TULOS	514 384,17	-829 263,61
Poistoeron lisäys -/väh. +	85 466,04	85 466,04
Varausten lisäys -/väh. +		
Rahastojen lisäys -/väh. +		
Tilikauden yli-/alijäämä	599 850,21	-743 797,57

Tunnusluvut:

	2017	2016
Toimintatuotot/toimintakulut %	12,13	10,14
Vuosikate/poistot %	130,77	67,10
Vuosikate €/as.	315,70	158,56
Asukasmäärä	7251	7331

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 \cdot \text{toimintatuotot} / (\text{toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate prosenttia poistoista = $100 \cdot \text{vuosikate} / \text{poistot ja arvonalentumiset}$

Vuosikate euroa/asukas = $\text{vuosikate} / \text{asukasmäärä}$

RAHOITUSLASKELMA

Toiminnan rahavirta

Vuosikate

Satunnaiset erät

Tulorahoituksen korjaukset

Toiminnan rahavirta yhteensä

Investointien rahavirta

Investointimenot

Rahoitusosuudet investointimenoihin

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden arvonnousut

Investointien rahavirta netto

Toiminnan ja investointien rahavirta

Rahoituksen rahavirta

Svop -rahaston lisäykset - /väh. +

Antolainauksen muutokset

Antolainasaamisten lisäykset

Antolainasaamisten vähennykset

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys

Lyhytaikaisten lainojen muutos

Kassalainojen muutos

Lainakannan muutokset

Toimeksiantojen varojen muutos

Toimeksiantojen pääomien muutos

Vaihto-omaisuuden muutos

Saamisten muutos

Korottomien pitkä- ja lyhytaik. velkojen muutos

Muut maksuvalmiuden muutokset

Rahoituksen rahavirta

Rahavarojen muutos

	TP2017	TP2016
Toiminnan rahavirta	2 289 120	1 162 408
Satunnaiset erät	-24 191	-259 248
Tulorahoituksen korjaukset	-40 842	118 758
Toiminnan rahavirta yhteensä	2 224 087	1 021 917
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 179 315	-4 182 949
Rahoitusosuudet investointimenoihin	211 393	479 481
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden arvonnousut	199 877	60 834
Investointien rahavirta netto	-4 768 045	-3 642 634
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 543 958	-2 620 717
Rahoituksen rahavirta		
Svop -rahaston lisäykset - /väh. +	0	0
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset	29 292	7 323
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 710 000	5 780 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 282 088	-5 163 888
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-181 800	91 890
Kassalainojen muutos	1 500 000	2 000 000
Lainakannan muutokset	1 746 112	2 708 002
Toimeksiantojen varojen muutos	1 481	24 035
Toimeksiantojen pääomien muutos	-1 064	-15 328
Vaihto-omaisuuden muutos	-2 844	20 298
Saamisten muutos	-168 838	-838 684
Korottomien pitkä- ja lyhytaik. velkojen muutos	262 501	-42 550
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Rahoituksen rahavirta	1 866 640	1 863 097
Rahavarojen muutos	-677 319	-757 620

Rahavarojen muutos	677 319	757 620
--------------------	---------	---------

Rahavarat 31.12.	13 235 659,83	13 912 978,49
------------------	---------------	---------------

Rahavarat 1.1.	13 912 978,49	14 670 598,20
----------------	---------------	---------------

Tunnusluvut :

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v:lta, €

Investointien tulorahoitus %

Lainanhoitokate

Kassan riittävyys, pv

Asukasmäärä

	2017	2016
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v:lta, €	-7 343 504	-4 364 110
Investointien tulorahoitus %	46,1	31,4
Lainanhoitokate	0,5	0,3
Kassan riittävyys, pv	79	77
Asukasmäärä	7 251	7331

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä € = Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymä

Investointien tulorahoitus % = 100 * vuosikate / investointien omahankintameno

Lainanhoitokate = (vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv) = 365 pv x rahavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella

TASE	31.12.2017	31.12.2016
	euro	euro
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
AINEETTOMAT OIKEUDET	14 482,64	5 158,44
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	642 040,03	339 512,74
* AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	656 522,67	344 671,18
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
MAA- JA VESIALUEET	4 445 559,42	4 453 224,98
RAKENNUKSET	25 110 554,35	20 277 061,58
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	6 169 720,30	6 195 520,34
KONEET JA KALUSTO	340 303,80	364 068,91
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	53 585,93	53 585,93
ENNAKKOMAKS. JA KESKENER. HANK	872 882,17	3 051 284,04
* AINEELLISET HYÖDYKKEET	36 992 605,97	34 394 745,78
SIJOITUKSET		
OSAKKEET JA OSUUDET	9 198 374,42	9 049 743,55
MUUT LAINASAAMISET	206 481,29	235 773,57
SIJOITETUN VAPAAN OPO:N RAHASTO	926 400,00	926 400,00
* SIJOITUKSET	10 331 255,71	10 211 917,12
** PYSYVÄT VASTAAVAT	47 980 384,35	44 951 334,08
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
VALTION TOIMEKSIANNOT	5 902,63	7 452,61
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	34 933,08	34 863,88
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0,00	0,00
** TOIMEKSIANTOJEN VARAT	40 835,71	42 316,49
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS		
AINEET JA TARVIKKEET	78 674,31	75 829,88
KESKENERÄISET TUOTTEET	0,00	0,00
VALMIIT TUOTTEET	0,00	0,00
ENNAKKOMAKSUT	0,00	0,00
* VAIHTO-OMAISUUS	78 674,31	75 829,88
SAAMISET		
PITKÄAIKAISET SAAMISET		
MYYNTISAAMISET	147 052,00	147 052,00
MUUT SAAMISET	0,00	0,00
SIIRTOSAAMISET	0,00	0,00
PITKÄAIKAISET SAAMISET	147 052,00	147 052,00
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
MYYNTISAAMISET	540 674,14	679 616,00

LAINASAAMISET	411 233,78	173 600,00
MUUT SAAMISET	1 004 132,59	902 424,34
SIIRTOSAAMISET	0,00	31 562,59
LYHYTAIKAISET SAAMISET	1 956 040,51	1 787 202,93
* SAAMISET	2 103 092,51	1 934 254,93
RAHOITUSARVOPAPERIT		
OSAKKEET JA OSUUDET	0,00	0,00
SIJOITUKSET RAHAMARKK. INSTR.	0,00	0,00
MUUT ARVOPAPERIT	12 830 803,23	13 364 829,36
* RAHOITUSARVOPAPERIT	12 830 803,23	13 364 829,36
RAHAT JA PANKKISAAMISET		
* RAHAT JA PANKKISAAMISET	404 856,60	548 149,13
** VAIHTUVAT VASTAAVAT	15 417 426,65	15 923 063,30
VASTAAVAA	63 438 646,71	60 916 713,87
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
* PERUSPÄÄOMA	-21 432 825,62	-21 432 825,62
* ARVONKOROTUSRAHASTO	-1 125 225,68	-1 125 225,68
* MUUT OMAT RAHASTOT	-100 910,09	-100 910,09
* ED. TILIKAUSIEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	745 742,26	1 944,69
* TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	-599 850,21	743 797,57
** OMA PÄÄOMA	-22 513 069,34	-21 913 219,13
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
POISTOERO	-2 205 754,17	-2 291 220,21
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,00	0,00
** POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUK.	-2 205 754,17	-2 291 220,21
PAKOLLISET VARAUKSET		
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00
** PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
VALTION TOIMEKSIANNOT	0,00	0,00
LAHOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	-215 904,56	-216 968,75
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	0,00	0,00
** TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-215 904,56	-216 968,75
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN		
LAINAT RAHOITUS- JA VAK.LAITOKSILTA	-21 879 310,00	-21 451 398,00

MUUT VELAT	0,00	0,00
* PITKÄAIKAINEN	-21 879 310,00	-21 451 398,00
LYHYTAIKAINEN		
LAINAT RAHOITUS- JA VAK.LAITOKSILTA	-4 982 088,00	-5 163 888,00
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	-7 500 000,00	-6 000 000,00
SAADUT ENNAKOT	-160 744,45	-133 586,19
OSTOVELAT	-1 937 688,41	-2 086 508,25
MUUT VELAT	-548 606,18	-502 535,99
SIIRTOVELAT	-1 495 481,60	-1 157 389,35
* LYHYTAIKAINEN	-16 624 608,64	-15 043 907,78
** VIERAS PÄÄOMA	-38 503 918,64	-36 495 305,78
VASTATTAVAA	-63 438 646,71	-60 916 713,87

Taseen tunnusluvut:

	2017	2016
Omavaraisuusaste %	39,1	39,8
Suhteellinen velkaantuneisuus %	73,1	69,7
Velat ja vastuut % käyttötuloista	74,2	
Kertynyt yli-/alijäämä 1000 €	-146	-746
Kertynyt yli-/alijäämä €/as.	-20,1	-101,7
Lainat €/as.	4 739	4 449
Lainakanta 31.12. 1000 €	34 361	32 615
Lainasaamiset 31.12. 1000 €	206	236
Asukasmäärä	7251	7331

Omavaraisuusaste % = $100 \cdot (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus % = $100 \cdot (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$

Velat ja vastuut % käyttötuloista = $100 \cdot (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot} + \text{vuokravastuut}) / \text{käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) €/as. = edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä) / asukasmäärä

Lainakanta 31.12. = vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Lainat euroa/as. = vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat) / asukasmäärä

Lainasaamiset 31.12. = sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

KOKONAISTULOT JA -ME-
NOT

TULOT	TP 2017		TP 2016		MENOT	TP 2017		TP 2016	
	milj.eur	%	milj.eur	%		milj.eur	%	milj.eur	%
Varsinainen toiminta					Varsinainen toiminta				
Toimintatuotot	6,096	10,0	5,222	8,5	Toimintakulut	50,267	81,6	51,501	83,7
Verotulot	22,750	37,4	23,136	37,6	- Valm.omaan käyttöön				
Valtionosuudet	23,620	38,8	23,805	38,6	Korkokulut	0,413	0,7	0,395	0,6
Korkotuotot	0,006	0,0	0,005	0,0	Muut rahoituskulut	0,253	0,4	0,167	0,3
Muut rahoitustuotot	0,751	1,2	1,058	1,7	Satunnaiset kulut	0,050	0,1	0,259	0,4
Satunnaiset tuotot	0,026	0,0	0,000	0,0	Tulorah.korj.erät		0,0		
Tulorah.korj.erät					"+/- Pakoll.var.muutos				
- Käyttöom.myyntivoitot	-0,041	-0,1	-0,050	-0,1	- Käyttöom.myyntitappiot		0,0	-0,169	-0,3
Investoinnit					Investoinnit				
Rahoitusos.inv.menoihin	0,211	0,3	0,479	0,8	Käyttöom.investoinnit	5,179	8,4	4,183	6,8
Käyttöom.myyntitulot	0,200	0,3	0,061	0,1	Rahoitustoiminta				
Rahoitustoiminta					Svop -rahasto lisäykset				
Svop -rahasto vähennykset					Antolainasaam.lisäykset				
Antolainojen väh.	0,029	0,0	0,007	0,0	Pitkäaik.lainojen väh.	5,282	8,6	5,164	8,4
Pitkäaik.lainojen lisäys	5,710	9,4	5,780	9,4	Lyhytaik.lainojen väh.	0,182	0,3	0,000	0,0
Lyhytaik.lain.lisäys	0,000	0,0	0,092	0,1	Kassalainojen muutos	0,000	0,0	0,000	0,0
Kassalainojen muutos	1,500	2,5	2,000	3,2	Oman pääoman väh.				
Oman pääoman lisäykset									
Kokonaistulot yhteensä	60,858	100,0	61,595	100,0	Kokonaismenot yhteensä	61,626	100,0	61,500	100,0

Kokonaistulojen/ menojen erotus **-0,77** **0,09**

Rahoituslaskelmasta:

Muut maksuvalmiuden muutokset -0,09 0,85

Kassavarojen muutos -0,68 -0,76

-0,77 **0,09**

Konsernin tuloslaskelma

	v.2017	v.2016
Toimintatuotot	41 517 708	40 616 353
Toimintakulut	-85 944 639	-87 803 344
Osuus osakkuusyht. voitosta/ tappi- osta	28 385	19 002
Toimintakate	-44 398 546	-47 167 989
Verotulot	22 646 657	23 037 359
Valtionosuudet	26 500 816	27 083 210
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	20 484	15 425
Muut rahoitustuotot	916 772	1 263 561
Korkokulut	-514 856	-516 316
Muut rahoituskulut	-278 846	-186 487
Vuosikate	4 892 481	3 528 763
Poistot ja arvonalentumiset:		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 903 977	-3 602 799
Omistuksen eliminointierot	0	0
Arvonalentumiset	0	0
Satunnaiset erät	-24 191	-259 248
Tilikauden tulos	964 313	-333 284
Tilinpäätössiirrot	-3 118	-2 151
Tilikauden verot	-79 802	-89 168
Laskennalliset verot	-4 170	19 163
Vähemmistöosuudet	-99 329	-52 803
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	777 894	-458 243

Konsernituloslaskelman tunnusluvut

	2017	2016
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	48,3	46,3
Vuosikate/Poistot, %	125,3	97,9
Vuosikate, €/as.	675	481
Asukasmäärä	7251	7331

Konsernin rahoituslaskelma

	2 017	2016
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate+/-	4 892 481	3 528 763
Satunnaiset erät	-24 191	-259 248
Tilikauden verot	-104 558	-89 169
Tulorahoituksen korjauserät	-74 291	248 567
	4 689 441	3 428 913
Investointien rahavirta		
Investointimenot -	-7 120 454	-6 104 571
Rahoitusosuudet investointimenoihin +	252 632	489 472
Pysyvien vastaavien hyödykk.luovutus+	576 337	85 706
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-1 602 044	-2 100 480
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutos		
Lisäykset - /Vähennykset+	-434 972	67 260
Lainakannan muutos	1 581 633	3 417 846
Pa lainojen vähennys-	-5 928 550	-5 612 066
Pa lainojen lisäys+	6 361 291	7 058 960
Ly lainojen muutos	1 148 892	1 970 952
Oman pääoman muutokset		
Sijoitetun vapaan oman po:n muutos	395 040	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	792	3 280
Sijoitusten lisäys-/ vähennys+	-134 703	-428 493
Vaihto-omaisuuden muutos	23 367	-7 023
Saamisten muutokset	129 466	-1 538 517
Korottomien velkojen muutokset	187 657	-121 927
Rahoituksen rahavirta yht.	1 748 280	1 392 426
Rahavarojen muutos	146 236	-708 054
Rahavarojen muutos	146 236	-708 054
Rahat 31.12.	20 152 739	20 006 505
Rahat 1.1.	-20 006 505	-20 714 559

Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut

	2017	2016
Toiminnan ja invest.rahavirta ja sen kertymä, €	-2 827 045	-691 061
Investointien tulorahoitus, %	71,2	62,8
Lainanhoitokate	0,8	0,7
Kassan riittävyys, pv	73	73
Asukasmäärä	7251	7331

Konsernitase

	v.2017	v.2016	Muutos
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet:			
Aineettomat oikeudet	944 137	592 983	351 154
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	944 137	592 983	351 154
Aineelliset hyödykkeet:			
Maa- ja vesialueet	4 964 150	4 959 762	4 388
Rakennukset	40 624 995	36 778 889	3 846 106
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 259 075	6 297 210	-38 135
Koneet ja kalusto	2 833 759	2 853 287	-19 528
Muut aineelliset hyödykkeet	1 879 002	1 921 705	-42 703
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	1 497 432	3 403 728	-1 906 296
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	58 058 413	56 214 581	1 843 832
Sijoitukset:			
Osakkuusyhtiöosuudet	758 947	1 831 755	-1 072 808
Muut osakkeet ja osuudet	3 298 153	3 155 398	142 755
Jvk-lainasaamiset	0	15 635	-15 635
Muut lainasaamiset	170 816	200 109	-29 293
Muut saamiset	293 350	178 066	115 284
Sijoitukset yhteensä	4 521 266	5 380 963	-859 697
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
Toimeksiantojen varat	319 740	201 892	117 848
Toimeksiantojen varat yhteensä	319 740	201 892	117 848
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	656 039	679 406	-23 367
Vaihto-omaisuus yhteensä	656 039	679 406	-23 367
SAAMISET			
Pitkäaikaiset saamiset	715 452	423 931	291 521
Lyhytaikaiset saamiset	6 398 650	6 065 578	333 072
Saamiset yhteensä	7 114 102	6 489 509	624 593
Rahoitusarvopaperit	14 354 632	14 889 342	-534 710
Rahat ja pankkisaamiset	5 798 107	5 117 162	680 945
VASTAAVAA YHTEENSÄ	91 766 436	89 565 838	2 200 598

	v.2017	v.2016	Muutos
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	21 432 828	21 432 826	2
Arvonkorotusrahasto	1 439 470	1 503 584	-64 114
Muut omat rahastot	2 823 050	2 899 386	-76 336
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	4 331 596	5 215 406	-883 810
Tilikauden yli-/alijäämä	784 583	-458 243	1 242 826
Oma pääoma yhteensä	30 811 527	30 592 959	218 568

VÄHEMMISTÖOSUUDET	2 280 717	2 453 674	-172 957
PAKOLLISET VARAUKSET			
Eläkevaraukset			
Muut pakolliset varaukset	585 033	554 979	30 054
Pakolliset varaukset yhteensä	585 033	554 979	30 054
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
Toimeksiantojen pääomat	500 892	382 252	118 640
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	29 755 029	29 373 809	381 220
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	3 627 656	3 611 015	16 641
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	13 274 083	12 724 553	549 530
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	10 931 499	9 872 597	1 058 902
Vieras pääoma yhteensä	57 588 267	55 581 974	2 006 293
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	91 766 436	89 565 838	2 200 598

Konsernitaseen tunnusluvut:

	2017	2016
Omavaraisuusaste %	36,2	37,0
Suhteellinen velkaantuneisuus %	63,2	60,9
Velat ja vastuut % käyttötuloista	64,4	
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) 1000 €	5 116	4 757
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) €/as.	706	649
Konsernin lainat €/as.	5 934	5 743
Konsernin lainakanta 31.12. 1000 €	43 029	42 098
Konsernin lainasaamiset 31.12. 1000 €	171	216
Kaupungin asukasmäärä	7251	7331

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno määräisenä tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Jodannaissopimusten käsittely

Kaupunki on tehnyt johdannaisten yleissopimuksen Pohjolan, Nordean ja Kuntarahoituksen kanssa. Yleissopimukset ovat voimassa toistaiseksi. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Kaupunki on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksella kiinteään korkoon. Kuntarahoituksen kanssa on tehty erillinen 10 vuoden korkosuojaus koronvaihtosopimuksella joka on voimassa vuoteen 2023. Kuntarahoituksen kanssa on tehty 5 m€:n nimellisarvosta kesäkuussa 2016 koronvaihtosopimus, jonka alkamishetki on 1.1.2019 ja päättyy 1.1.2029 eli sopimus on voimassa 10 vuotta ja se on kertalyhenteinen.

Haapajärven kaupungin LEI –tunnus on rekisteröity Patentti- ja rekisterihallituksessa 1.2.2014. Haapajärven kaupungin ja Pohjola Pankin välisissä OTC –johdannaisissa EMIR –ilmoitusvelvollisuuden hoitaa kaupungin puolesta Pohjola Pankki sekä Haapajärven kaupungin ja Kuntarahoituksen välisissä OTC –johdannaisissa EMIR –ilmoitusvelvollisuuden hoitaa kaupungin puolesta Kuntarahoitus.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Haapajärven kaupungin konsernitaseeseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöjen taseet rivi riviltä 100 %, sekä kaikki kuntayhtymät omistusprosentin mukaisessa suhteessa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Konserniyhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu. Eliminointimenetelmä vastaa olennaisilta osin hankintamenomenetelmää.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöiden keskinäiset tulot ja menot sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöiden ja kunnan omistamien kuntayhtymien taseisiin merkityt keskinäiset tulot ja menot sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä olennaiset käyttöomaisuuteen sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta.

Omistuksen eliminointi

Haapajärven Keilahalli Oy:n tytäryhtiöosuuden hankintameno on arvon alentamisesta johtuen pienempi kuin yhtiön osakepääoma. Haapajärven Vesi Oy:n osakepääoman hankintahinta on alhaisempi kuin osakepääoma. Jokilaaksojen Koulutus Ky:n (JEDU) kuntayhtymäosuus on fuusioitumisesta johtuen pienempi kuin peruspääoma. Pohjois-Pohjanmaan liiton, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ja Jokilaaksojen musiikkiopiston kuntayhtymäosuudet ovat pienemmät kuin peruspääomat. Näistä syntyvä eliminointiero on lisätty konsernissa edellisten tilikausien yli-/alijäämään.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalojen, Asunto Oy Jukolan ja Keilahalli Oy:n sumupoistojen ja menojäätymäpoistojen erotus on vähennetty rakennusten ja koneitten arvosta. Näiden poistojen vaikutus näkyy myös edellisten vuosien tuloksessa ja tilikauden tuloksessa. Eliminointi- ja sumupoistokirjauksista on tehty erilliset tositteet.

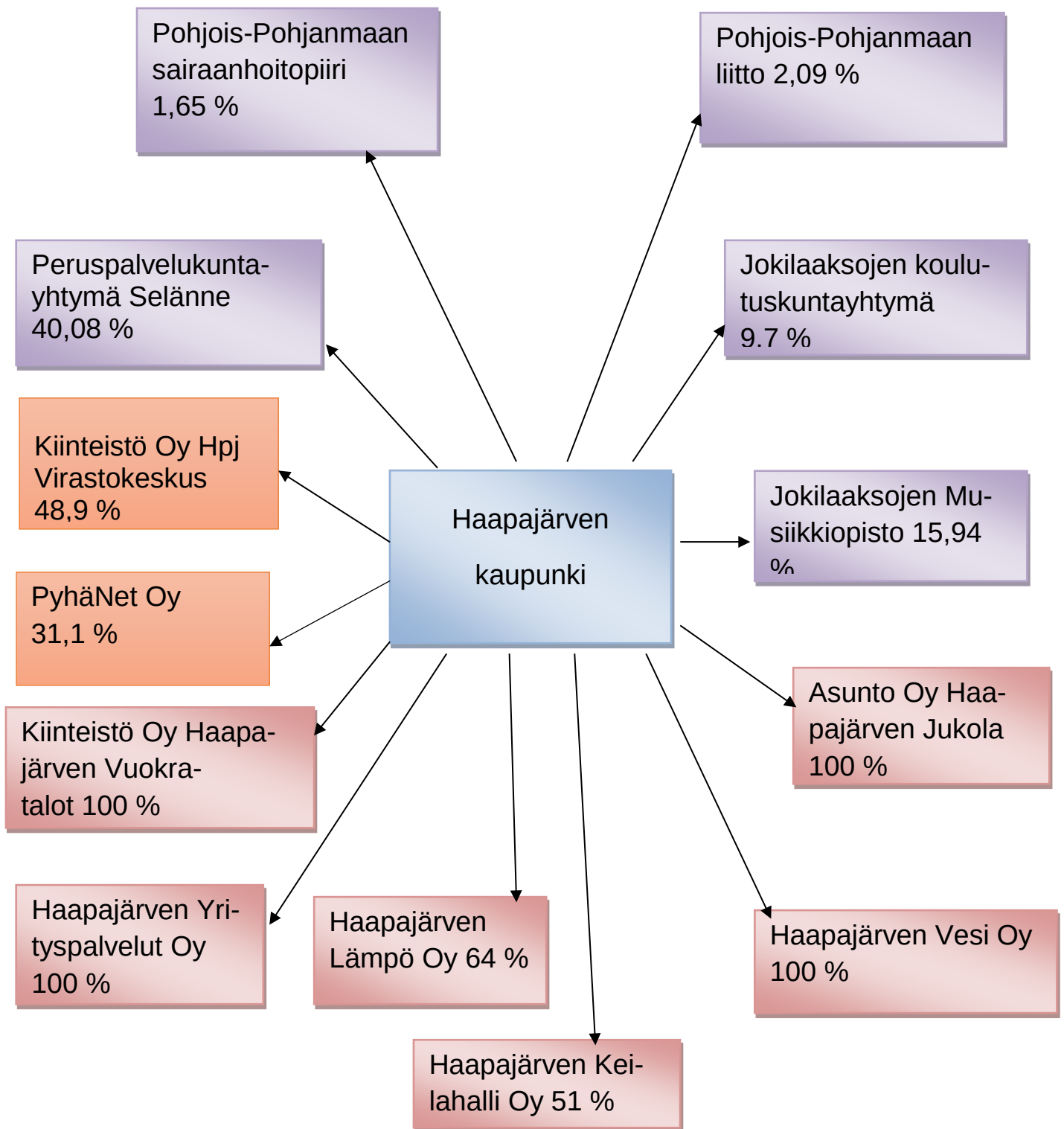
Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhtiön osakepääoma ja rahastot on merkitty konsernitaseeseen hankintamenona osakkuusyhtiöosuuksissa, jota on oikaistu muun oman pääoman erillä, joitten vaikutus omaan pääomaan on Kiinteistö Oy Haapajärven Virastokeskuksen osalta – 47.278,16 € ja PyhäNet Oy:n osalta 16.456,84 euroa eli kokonaisvaikutus on – 30.821,32 €.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu konsernituloslaskelmassa laskennallisiin veroihin ja tilikauden yli-/ alijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Vaikutus tilikauden tulokseen on 184.493,36 € ja omaan pääomaan yhteensä 2.964.958,87 €.

Haapajärven kaupunkikonserniin kuuluvat yhteisöt

 Tytäryhteisö = yhdistely pariarvomenetelmän mukaan

 Kuntayhtymä = yhdistely suhteellisen omistuosuuden mukaan

 Osakkuusyhteisö = yhdistely pääomaosuusmenetelmän mukaan

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni	Konserni	Kaupunki	Kaupunki
	v.2017	v.2016	v.2017	v.2016
Yleishallinto	1 372 274	728 964	1 272 146	507 585
Sosiaali- ja terveystoimi	29 538 567	29 127 306		
Opetus- ja kulttuuritoimi	2 410 120	3 251 591	2 529 248	2 488 384
Yhdyskuntapalvelut	8 196 747	7 499 287	2 294 139	2 225 712
Muut palvelut		9 205		
Yhteensä	41 517 708	40 616 353	6 095 533	5 221 681

Palvelujen ostot	v.2017	v.2016
Asiakaspalvelujen ostot	28 037 375	29 163 974
Muiden palvelujen ostot	4 203 755	4 989 944
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	32 241 130	34 153 918

Verotulojen erittely	v.2017	v.2016
Kunnan tulovero	19 281 864	19 865 020
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 574 927	1 381 598
Kiinteistövero	1 893 383	1 889 230
Muut verotulot		
Verotulot yhteensä	22 750 174	23 135 848

Valtionosuuksien erittely	v.2017	v.2016	v.2017	v.2016
Kunnan peruspalvelujen valti-onos.			23 323 283	23 604 953
Siitä: Verotuloihin perustuva tasaus			6 737 733	6 655 736
Järjestelmämuutoksen tasaus				
Opetus- ja kultt.toimenrahoitus-lain mukainen rahoitus			296 601	200 143
Harkinnanvarainen valt.osuus				0
Yksikköhintarahoit. valt.os. JEDU	2 880 932	3 278 114		
Valtionosuudet yhteensä	2 880 932	3 278 114	23 619 884	23 805 096

POISTOSUUNNITELMA

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kaupungin tilinpäätöksessä:

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoaajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

PYSYVÄT VASTAAVAT	Poistoaika	Poisto %	
Aineettomat hyödykkeet			
* Aineettomat oikeudet	5 v.	20 %	tasapoisto
* Tietokoneohjelmistot	5 v.	20 %	tasapoisto
* Muut pitkävaikutteiset menot	5 v.	20 %	tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet			
Rakennukset			
* Asuinrakennukset	30 v.	3,5 %	tasapoisto
* Hallinto- ja laitosrakennukset	20 v.	5 %	tasapoisto
* Muut rakennukset	20 v.	5 %	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
* Maa- ja vesirakenteet	15 v.	6,7 %	tasapoisto
* Johtoverkostot ja -laitteet	20 v.	5 %	tasapoisto
* Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 v.	10 %	tasapoisto
Koneet ja kalusto			
* Kuljetusvälineet (autot)	5 v.	20 %	tasapoisto
* Muut kuljetusvälineet	5 v.	20 %	tasapoisto
* Raskaat koneet ja pelastusautot	10 v.	10 %	tasapoisto
* Muut koneet ja kalustot	3 v.	33,3 %	tasapoisto

Poistosuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 10.12.2012 § 80 ja se on voimassa vuoden 2013 alusta investoinneista tehtäviin poistoihin. Sitä ennen tehtyihin investointeihin käytetään 3.10.2011 § 51 hyväksyttyä poistosuunnitelmaa.

Käyttöomaisuuskirjanpitoon aktivoidaan aineellisen ja aineettoman omaisuuden hankintameno, joka on yli 10.000 euroa. Hyödyke, joka koostuu useasta eri komponentista ja joiden yhteenlaskettu hankintameno ylittää 10.000 euroa aktivoidaan käyttöomaisuuskirjanpitoon.

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, kirjataan vuosikuluksi käyttöönottotilikaudelle. Näistä pidetään kuitenkin erillistä irtaimistoluetteloa.

Pakollisten varausten muutokset

	Konserni v.2017	Konserni v.2016
Eläkevastuu 1.1.	0	0
Vähennys tilikaudella		
Lisäys		
Eläkevastuu 31.12.	0	0
Potilasvak.maksuvastuu 1.1.	554 980	414 638
Lisäys tilikaudella	30 053	140 342
Vähennys tilikaudella		
Potilasvak.maksuvastuu 31.12.	585 033	554 980
Pakolliset varaukset yht.	585 033	554 980

MUIHIN RAHOITUSTUOTTOIHIN SISÄLTÄVÄT KÄYTTÖOMAISUUDEN
MYYNTIVOITOT JA ARVONKOTOTUKSET

	v.2017	v.2016
Myyntivoitot		
Pohjola Varainhoito sijoitukset	183 900,42	323 201,01
Evli sijoitukset	88 983,58	348 655,84
Alfred Berg sijoitukset	320 306,66	246 142,01
Yhteensä	593 190,66	917 998,86
Arvon alentumisten palautukset		
Pohjola Varainhoito sijoitukset	7 427,29	23 520,35
Evli sijoitukset	14 054,06	13 152,82
Alfred Berg sijoitukset	2 944,69	18 868,55
Yhteensä	24 426,04	55 541,72

MUIHIN RAHOITUSKULUIHIN SISÄLTÄVÄT KÄYTTÖOMAISUUDEN
MYYNTITAPPIOT JA ARVONALENTUMISET

	v.2017	v.2016
Myyntitappiot		
Pohjola Varainhoito sijoitukset	18 737,68	38 834,01
Evli sijoitukset	3 770,67	29 120,09
Alfred Berg sijoitukset	11 143,44	10 108,21
Yhteensä	33 651,79	78 062,31
Arvon alentumiset		
Pohjola Varainhoito sijoitukset	7 737,69	7 427,29
Evli sijoitukset	32 549,63	14 054,06
Alfred Berg sijoitukset	5 355,36	2 944,69
Yhteensä	45 642,68	24 426,04

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot/-voitot

	Konserni v.2017	Konserni v.2016	Kunta v.2017	Kunta v.2016
Muut toimintatuotot/-kulut				
Kiinteistön myyntivoitto/-tappiot				
Myyntitappio / maa-alueet		-17 872		-17 872
Myyntitappio/rakennukset		-150 967		-150 967
Myyntitappio/ pysyvät vastaavat				
Myyntivoitto/maa-alueet	65 034	5 163	65 034	14 094
Myyntivoitto/maa- ja vesirakenteet				
Myyntivoitto/koneet ja kalustot		35 987		35 987
Myyntivoitto/pysyvät vastaavat				
Yhteensä	65 034	-127 689	65 034	-118 758

Erittely poistoeron muutoksesta

Investointivarausten poistoero väh.	111 973	189 693	85 466	85 466
Investointivarausten poistoero lis.				
Suunitelmapoistojen ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus				
Yhteensä	111 973	189 693	85 466	85 466

Käyttöomaisuuden muutokset v. 2017													
	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet								Käyttöomais.	Käyttöomais.
	Tietok.ohj.	Muut pitkäv.m	Yhteensä	Maa- ja vesial.	Rakennukset	Kiint.rak.jalaitt.	Koneet/kalusto	Muut ain.h.	Kesk.er.hank.	Yhteensä	Yht. v. 2017	Yht. v. 2016	
Poist.hank.meno 01.01.	5 158	339 513	344 671	4 453 225	20 277 062	6 195 520	364 069	53 586	3 051 284	34 394 746	34 739 417	33 253 585	
Lisäykset tilik.	12 000	454 348	466 348		6 670 315	538 927	94 419		6 284 005	13 587 666	14 054 014	5 216 519	
Rahoitusos.tilik.		-23 686	-23 686		-900 000				-203 686	-1 103 686	-1 127 371	-479 481	
Vähenn.tilik.				-7 666					-8 258 721	-8 266 387	-8 266 387	-1 518 783	
Sirrot erien välillä			0							0	0	0	
Tilikauden poisto	-2 676	-128 135	-130 811		-936 822	-564 727	-118 184		-1 619 733	-1 619 733	-1 750 545	-1 732 423	
Liittymismaksut										0	0	0	
Arvonkorotukset											0	0	
Poist.hank.meno 31.12.	14 483	642 040	656 523	4 445 559	25 110 554	6 169 720	340 304	53 586	872 882	36 992 606	37 649 129	34 739 417	
Maa- ja vesialueet erittely v. 2017									Konserni v.2017	Konserni v.2016	Kunta v.2017	Kunta v.2016	
Maa- ja vesialueet													
Kiinteistöjen liittymismaksut									594 757	381 643	135 000	135 000	
Muut maa- ja vesialueet									4 369 393	4 578 119	4 310 559	4 318 225	
Maa- ja vesialueet yhteensä									4 964 150	4 959 762	4 445 559	4 453 225	
Pysyvien vastaavien sijoitukset v. 2017													
	Osakkeet ja osuudet				Laina- ja muut saamiset								
	Osakkeet	Osakkeet	Kunta-	Muut		Lainasaam.	Lainasaam.	Sijoitetun			Sijoitukset	Sijoitukset	
	tytäryht.	omistusyht.	yhtymä	osakkeet		konserni-	muut	omanpo:n			yht.	yht.	
	yht.	yht.	osuudet	ja osuudet	Yhteensä	yhteisöt		rahastos.	Yhteensä		v.2017	v.2016	
Poistam.hank.hinta 01.01.	3 368 289	1 248 361	3 890 669	542 425	9 049 744	68 797	166 976	926 400	1 162 174	10 211 917	9 913 619		
Lisäykset	300 000				300 000				0	300 000	305 621		
Vähennykset				-151 369	-151 369	-29 292			-29 292	-180 661	-7 323		
Hankintameno 31.12.	3 668 289	1 248 361	3 890 669	391 056	9 198 374	39 505	166 976	926 400	1 132 881	10 331 256	10 211 917		
Arvonlenn.tilikaudella													
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 668 289	1 248 361	3 890 669	391 056	9 198 374	39 505	166 976	926 400	1 132 881	10 331 256	10 211 917		

Arvonkorotukset

Maa- ja vesialueet

Arvo 1.1.

Arvonkorotukset

Arvonkorotuksen purku

Arvo 31.12.

Arvonkorotukset Yhteensä

Konserni v.2017	v.2016	Kunta v.2017	v.2016
1 154 292,10	1 125 225,68	1 125 225,68	1 125 225,68
	29 066,42		
1 154 292,10	1 154 292,10	1 125 225,68	1 125 225,68
1 154 292,10	1 154 292,10	1 125 225,68	1 125 225,68

Arvonkorotuksen kohteena olevien maa-alueiden arvo on määritelty varovaisuuden periaatetta noudattaen. Arvonkorotusten määrä perustuu riippumattomien ulkopuolisten asiantuntijoiden lausuntoihin maa-alueiden todennäköisestä luovutushinnasta. Arvonkorotukset on tehty kaikkiin maa-alueisiin, joiden osalta kirjanpitolain mukaiset arvonkorotuksen edellytykset täyttyvät.

Haapajärven kaupungin tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt v.2017

	Kotipaikka	Kunnan omis- tusos. %	Konsernin omis- tusos. %	Kuntakonsernin osuus (1000€)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilik.voistosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Kiint Oy Hpj Vuokratalot Oy	Haapajärvi	100	100	1512	6211	-177
Hpj Yrityspalvelut Oy	Haapajärvi	100	100	1839	999	-48
As Oy Hpj Jukola	Haapajärvi	100	100	394	242	0
Haapajärven Vesi Oy	Haapajärvi	100	100	3148	964	36
Hpj Lämpö Oy	Haapajärvi	64	64	3577	1905	237
Hpj Keilahalli Oy	Haapajärvi	51	51	25	0	0
Kuntayhtymät						
Ppky Selänne	Haapajärvi	40,08	40,08	8	3748	0
Jokilaaksojen koulutus ky	Nivala	9,7	9,7	3122	443	164
Pohj.-Pohj.Sairaanhoitop.ky	Oulu	1,65	1,65	2365	3907	35
Jokilaaksojen Musiikkiop.	Nivala	15,94	15,94	4	24	0
Pohj.-Pohj.Liitto ky	Oulu	2,09	2,09	27	71	7
Osakkuusyhteisöt						
PyhäNet Oy	Pyhäjärvi	31,1	31,1	37	2058	16
Kiint Oy Hpj Virastokeskus	Haapajärvi	48,9	48,9	1205	35	9

Haapajärven kaupungin muut osakkeet ja osuudet v.2017

	v.2017	v.2016
Muut osakkeet		
Jokilaaksojen Eläinklinikka Oy	1 681,88	1 681,88
Jokilaaksojen Jäähalli Oy	8 409,40	8 409,40
Vesikolmio Oy	285 000,00	285 000,00
As.Oy Reissinpelto	10 123,57	10 123,57
Vestia Oy	67 443,36	67 443,36
Joki ICT Oy	10 760,00	10 760,00
Kuntien Tiera Oy	7 638,00	7 638,00
Muut osakkeet yhteensä	391 056,21	391 056,21
Muut osuudet		
Jokilaakson Rahasto I ky	0,00	151 369,13

Saamisten erittely

	v.2017		v.2016	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	147 052	6 616	147 052	23 411
Lainasaamiset			39 505	
Yhteensä	147 052	6 616	186 557	23 411
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		162 405		240 139
Muut saamiset				
Yhteensä		162 405		240 139
Saamiset osakkuus sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Lainasaamiset			29 292	
Muut saamiset				
Yhteensä	0		29 292	
Saamiset yhteensä	147 052	169 021	215 849	263 550

Svop -rahasto

v.2017	v.2016
926 400	926 400

	Konserni		Kunta	
	v.2017	v.2016	v.2017	v.2016
Siirtosaamisiin sisält.oleelliset erät				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset:				
Tasausrahastol.	56 368	56 072	12 000	2 201
Työterv.huollon korv.	126 936	108 689	89 643	77 553
EU-tuet ja avustukset	71 865	40 133		
Verosaamiset	209 541	62 021		
Ennakkomaksut	33 762			
Valtionosuussaamiset		136 089		136 089
Muut siirtosaamiset	861 850	1 179 801	498 237	583 222
Yhteensä lyhytaikaiset siirtosaamiset	1 360 322	1 582 805	599 881	799 065
Siirtosaamiset yhteensä	1 360 322	1 582 805	599 881	799 065

	Konserni		Kunta	
	v.2017	v.2016	v.2017	v.2016
Siirtovelkoihin sisält. olennaiset erät				
Lyhytaikaiset:				
Lomapalkkojen ja henkil.men. jaksotus	3 594 059	3 902 794	983 377	962 868
Korkojaksotus	45 041	56 425	27 483	32 546
Vakuutusmaksujaksotus	307			
Potilasvakuutusvelka	70 506	70 918		
Palkkajaksotukset	232 301	206 510	129 734	107 376
Eläkemaksuennakkovelka	217 668			
Tasausrahastovelka	44 368	53 871		
Tuloennakot	191 849	278 178	160 744	133 586
Muut siirtovelat	656 795	319 459	354 888	54 600
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	5 052 894	4 888 155	1 656 226	1 290 976
Siirtovelat yhteensä	5 052 894	4 888 155	1 656 226	1 290 976

	v.2017	v.2016
Rahoitusarvopaperit		
Pohjola Varainhoito Oy		
Jälleenhankintahinta	5 089 240,46	5 220 430,36
Kirjanpitoarvo	4 717 716,95	4 924 506,04
Erotus	371 523,51	295 924,32
Evli		
Jälleenhankintahinta	3 805 366,41	3 884 517,00
Kirjanpitoarvo	3 682 260,55	3 786 250,11
Erotus	123 105,86	98 266,89
Alfred Berg		
Jälleenhankintahinta	4 706 058,55	5 014 751,00
Kirjanpitoarvo	4 430 825,73	4 654 073,21
Erotus	275 232,82	360 677,79
Rahoitusarvopaperit yhteensä		
Jälleenhankintahinta	13 600 665,42	14 119 698,36
Kirjanpitoarvo	12 830 803,23	13 364 829,36
Erotus	769 862,19	754 869,00

Oman pääoman erittely	Konserni 2017	Konserni 2016	Kunta 2017	Kunta 2 016
Peruspääoma 1.1.	21 432 826	21 432 826	21 432 826	21 432 826
Fuusiosta johtuva muutos				
Omistuos.johtuva muutos				
Peruspääoma 31.12.	21 432 826	21 432 826	21 432 826	21 432 826
Arvonkorotusrahasto 1.1.	1 503 584	1 503 584	1 125 226	1 125 226
Fuusiosta johtuva muutos	-64 114			
Arvonkorotusrahasto 31.12.	1 439 470	1 503 584	1 125 226	1 125 226
Muut omat rahastot 1.1.	2 899 385	2 897 234	100 910	100 910
Fuusiosta johtuva muutos				
Siirrot rahastoon		16 794		
Siirrot rahastosta	-76 335	-14 643		
Muut omat rahastot 31.12.	2 823 050	2 899 385	100 910	100 910
Edell.tilik.yli-/alijäämä 1.1.	5 215 407	5 215 407	-745 742	-1 944
Omista osakk.maksettu määrä				
Siirrot rahastoon	-883 811			
Edell.tilik.yli-/alijäämä 31.12.	4 331 596	5 215 407	-745 742	-1 944
Tilikauden yli-/alijäämä	784 583	-458 243	599 850	-743 798
Oma pääoma yhteensä	30 811 525	30 592 959	22 513 070	21 913 220

Elinkeinojen ja kaupunginpalveluiden investointi ja kehittämisrahasto:

Pääoma 01.01.
Muutokset vuoden aikana

Pääoma 31.12.

Arvonkorotusrahasto:

Pääoma 01.01.
Muutokset vuoden aikana

Pääoma 31.12.

	2 017	2 016
	100 910	100 910
	0	0
Pääoma 31.12.	100 910	100 910
	1 125 226	1 125 226
Pääoma 31.12.	1 125 226	1 125 226

**MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA ERÄÄNTYVÄ VIERAS PÄÄ-
OMA**

Lainan antaja	Lainan numero	2 017	2 016
Kuntarahoitus	16198/12	795 795	1 193 689
"	16973/13	329 500	659 000
"	17077/13	207 100	414 200
"	17605/14	683 000	1 024 500
"	17739/15	297 750	416 850
"	18068/15	843 900	1 125 200
"	18563/16	1 200 000	1 500 000
Suomenselän Osuuspankki	502608-80526289	1 112 000	1 390 000
Danske Bank	FI8381899710042604	1 350 000	
Kuntarahoitus	18929/17	1 280 000	
Yhteensä		8 099 045	7 723 439
Konserni			
Haapajärven kaupunki		8 099 045	7 723 439
Hpj Yrityspalvelut Oy			570 000
Kiint.Oy Hpj.Vuokratalot Oy		3 739 843	4 703 916
As.Oy Jukola			180 000
Haapajärven Vesi Oy		745 143	651 788
Yht.		12 584 031	13 829 143

VIERAS PÄÄOMA

	2017	2 016
	Pitkäaikai- nen	Lyhytaikai- nen
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	2 077	72 867
Muut velat		
Yhteensä		
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Ostovelat	708 573	961 811
Siirtovelat		6 323
Yhteensä		
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille		
Ostovelat		8 233
Yhteensä		
Vieras pääoma yhteensä	710 650	1 049 234

Sekkilimiitti**Sekkilimiitti 31.12.**

Suomenselän Osuuspankki
Nordea
Danske Bank
Reisjärven Osuuspankki
Sekkilimiitti yht.

	2 017	2016
	100 000	100 000,00
	0	0,00
	0	0,00
	0	0,00
	100 000	100 000,00

Muiden velkojen erittely**Pitkäaikaiset**

Muut velat/Liittymismaksut
Liittymismaksut

Lyhytaikaiset

Muut velat

Yhteensä

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2 017	2016
	3 791 008	3 756 043	0	0
	2 617 480	2 503 997		
	852 829	1 136 937	548 606	402 536
	4 643 837	4 892 980	548 606	402 536

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni 2 017	Konserni 2016	Kunta 2017	Kunta 2 016
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 271 858	5 619 283		
Lainat julkisyhteisöiltä	2 038 901	2 165 901		
Annetut pantit	365 000	365 000		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	13 614 070	13 614 070		
Muut vakuudet	245 521	216 385		

Vastuusitoumukset	Konserni 2 017	Konserni 2016	Kunta 2017	Kunta 2016
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	6 553 656	6 504 156	6 352 356	6 352 356
Jäljellä oleva pääoma	4 162 788	4 317 860	4 008 582	4 214 817
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	8 235 020	7 937 270	8 235 020	7 937 270
Jäljellä oleva pääoma	6 867 349	5 450 051	6 867 349	5 450 051

Takausvastuitten vastavakuudeksi saadut panttikirjat				
Saadut panttikirjat yht.	4 550 000	4 550 000	4 550 000	4 550 000

Saadut vakuudet				
Vastatalletukset rakennusurakoista	72 720	539 206	72 720	539 206
Yhteensä	72 720	539 206	72 720	539 206

Leasingvastuut	Konserni 2 017	Konserni 2 016	Kunta 2 017	Kunta 2 016
Seuraavalla tilik.maks.	143 764	146 976	123 519	123 280
Myöhemmin maks.	211 011	249 944	161 745	187 607
Yhteensä	354 775	396 920	285 264	310 887

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2 017	2 016
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	41 045 708	35 865 869
Kunnan osuus takauskesk. kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	27 128	26 771

Muut taloudelliset vastuut	Konserni 2017	Konserni 2016	Kunta 2017	Kunta 2016
Vuokravastuut yhteensä, vastuut alenevat sopi- musten mukaan 2022 vuodesta 2046 saakka	728956	410491	303280	330994
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	75 438	21 797	14 095	14 259
Muut vastuut	72 853	63 217	0	0
Takausvastuut	1 684 447	1 684 447	1 684 447	1 684 447
Arvonlisäveron palautusvastuu	2 169 753	1 305 650	1 512 481	819 939
Yhteensä	4 731 447	3 485 602	3 514 303	2 849 639

**PYSYVIIN VASTAAVIIN SISÄLTYVIÄ AKTIVOITUJA PITKÄVAIKUTTEISIA
YMPÄRISTÖMENOJA**

	2 017	2 016
Rakennukset ja rakennelmat		
Jätehuolto/ jäteasemat	3 902	
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Rantapolku		
Muut pitkävaikutteiset menot		
Asemakaavamuutos/suunnittelu		11 299
Osayleiskaava		39 512
Konikujan teollisuusalueen asemakaava	36 878	
Hautaperän tekoaltaan rantojen kunnostus	6 685	30 103
Niskanevanon riistakosteikon kunnostus		4 475
Yhteensä	43 563	85 389
Keskeneräiset hankkeet		
Asemakaavamuutos/suunnittelu	18 460	
Osayleiskaava		
Konikujan teollisuusalueen asemakaava		46 098
Aholanjärven kunnostus	17 601	3 502
Settijoen uoman raivaus	-2 219	4 000
Yhteensä	33 842	53 600
Kaikki yhteensä	81 307	138 989

**Tilintarkastajan palkkiot
KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy**

	2 017	2 016
Tilintarkastuspalkkiot	7 059,52	3 780,00
EU-hankkeiden tarkastus	0,00	0,00
Eriyispalvelut		
Tarkastuslautakunta	0,00	0,00
Muut palvelut		
Muut maksut		
Palkkiot yhteensä	7 059,52	3 780,00

Henkilöstön lukumäärä (sis.myös määräaik.,sijaiset,työll.)	2 017	2 016
Yleishallinto	11	9
Sivistyspalvelut	330	329
Tekniset palvelut	58	47
Yhteensä	399	385
Tilikauden palkat		
Käyttötalous		
Rahapalkat	11 237 257	11 085 843
Eläkkeet		355
Eläkevakuutusmaksut	2 817 372	3 080 546
Muut henkilösivukulut	577 433	583 930
Sv-ym. Korvaukset	-197 522	-146 924
Yhteensä	14 434 540	14 603 749
Luontoisedut	83 565	80 232
Käyttötalous yhteensä	14 518 105	14 683 981
Investoinnit		
Palkat	47 416	15 922
Eläkevakuutukset	6 901	2 242
Muut henkilöstökulut	2 968	1 045
Investoinnit yhteensä	57 285	19 209
Palkkakustannukset yhteensä		
Rahapalkat yht.	11 284 672	11 101 765
Eläkkeet yht.	0	355
Eläkevakuutukset yht.	2 824 274	3 082 787
Muut henkilösivukulut yht.	580 401	584 974
Sv-ym.korvaukset yht.	-197 522	-146 924
	14 491 825	14 622 957
Luontaisedut yht.	83 565	80 232
Yhteensä	14 575 390	14 703 190

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2 017	2 016
Suomen Keskusta r.p./Hpj kunnallisjärjestö	2 016,70	1 716,35
Perussuomalaiset/Hpj Perussuomalaiset	356,30	355,50
Sosiaalidem.Puolue/Hpj Ty Sarastus	1 792,45	1 579,28
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	4 165,45	3 651,13

Kaupungin ja intressitahojen väliset oleelliset tiedot:

Kaupunki on maksanut tilikaudella 100 %:sti omistamalleen Haapajärven Yrityspalvelut Oy:lle 130.000 euroa elinkeinoelämän kehittämiseen.

Kaupunki on korottanut tilikaudella 100 %:sti omistamansa Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalojen osakepääomaa 300.000 eurolla, tekemällä osakepääomasijoituksen. Korotus käytetään yhtiön kiinteistökannan kehittämistoimenpiteisiin ja maksuvalmiuden parantamiseen.

Kaupunki on antanut Haapajärven Yrityspalvelut Oy:lle (100 % tytäryhtiö) omavelkaisia takauksia Kuntarahoitus Oyj:n lainoille (2 lainaa) joiden pääomat tilikauden lopussa ovat yhteensä 959.966 euroa. Kyse on ennen tilikautta kaupunginvaltuuston myöntämistä takauksista. Koska kyse on kaupungin 100 %:sti omistamasta tytäryhtiöstä, ei takauksiin liity tavanomaista suurempaa riskiä.

Kaupunki on antanut Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokrataloille (100 % tytäryhtiö) omavelkaisia takauksia seuraavasti (pääomat 31.12.2017): OKO 786.342,60 euroa, Nordea 433.568,75 euroa, Osuuspankki (2 lainaa) yhteensä 378.524 euroa, Kuntarahoitus Oyj (3 lainaa) yhteensä 1.440.181 euroa. Takausvastuu yhteensä 3.048.616,35 euroa. Kyse on ennen tilikautta kaupunginvaltuuston myöntämistä takauksista. Koska kyse on kaupungin 100 %:sti omistamasta tytäryhtiöstä, ei takauksiin liity tavanomaista suurempaa riskiä.

Kaupunki on antanut Pyhänet Oy:lle (31,1 % osakkuusyhtiö) takauksia Suomenselän Osuuspankin lainoille (2 lainaa) joiden pääomat tilikauden lopussa ovat yhteensä 1.900.000 euroa. Takauksia vastaan on saatu 2 miljoonan euron panttikirja. Kyse on ennen tilikautta kaupunginvaltuuston myöntämistä takauksista.

Kaupunki on antanut alueen kuntien yhteisesti omistamalle Vesikolmio Oy:lle (14,25 % omistusosuus) omavelkaisia takauksia seuraavasti (pääomat 31.12.2017): Kuntien eläkevakuutus 29.950 euroa, Kuntarahoitus Oyj (2 lainaa) yhteensä 859.049,28 euroa. Kyse on ennen tilikautta kaupunginvaltuuston myöntämistä takauksista. Koska kyse on kuntien yhteisesti omistamasta yhtiöstä, ei takauksiin liity tavanomaista suurempaa riskiä. Lisäksi kaupunki on antanut tilikaudella Vesikolmiolle takauksen, Kuntarahoitus Oyj:n lainalle, jonka pääoma tilikauden lopussa on 2.084.062,50 euroa. Vesikolmio on antanut kaupungille 1.100.000 euron vastavakuuden. Takausvastuu yhteensä 2.969.061,78 euroa.

Kaupunki on antanut alueen kuntien yhteisesti omistamalle Vestia Oy:lle (8,18 % omistusosuus) takauksia Kuntarahoitus Oyj:n lainoille (4 lainaa), pääomat tilikauden lopussa yhteensä 267.463,26 euroa ja Kuntarahoitus Oyj:n lainalle (8,14 % omistusosuus) 46.376,18 euroa. Takaukset on myönnetty vastavakuudetta. Takausvastuu yhteensä 313.839,44 euroa. Kyse on ennen tilikautta kaupunginvaltuuston myöntämistä takauksista. Koska kyse on kuntien yhteisesti omistamasta yhtiöstä, ei takauksiin liity tavanomaista suurempaa riskiä.

Kaupunginjohtajan kanssa on 11.2.2014 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu erokorvauksena kuuden kuukauden palkkaa vastaavasta kokonaispalkasta, joka sopimus-
hetkellä on 36.000 euron suuruinen.

Arvonlisäveron palautusvastuu

Kiinteistöjen uudisrakentamisen ja perusparannuksen menot

Palautusvastuu ennen v.2008 hankittujen osalta 5 v

v.2008 ja jälkeen hankittujen osalta 10 v.

	Hankinnat v.2017	ALV-pal.vas- tuu v.2017	Hankinnat v.2016	ALV-pal.vas- tuu v.2016
v.2008				
Parkkilan koulu	167 453		167 453	
Karjalahden palv.kesk.keittiö	35 553		35 553	
Terveyskeskus	2 730		2 730	
Lukio	3 253		3 253	
Kumisevan koulu	3 039		3 039	
Martinmäen koulu	23 769		23 769	
Yhteensä	235 797		235 797	
AVL 22 % /pal. Vast. 0 %	51 875	0	51 875	5 188

v.2009				
Karjalahden palvelukeskus	72 895		72 895	
Karjalahden palvelutalo	2 400		2 400	
Terveyskeskus	4 804		4 804	
Satakieli	26 188		26 188	
Neuvola/virastotalo	68 949		68 949	
Parkkilan koulu	1 302 080		1 302 080	
Tiiton koulu	15 137		15 137	
Martinmäen esikoulu	1 541		1 541	
Oksavan koulu	5 923		5 923	
Yläaste	5 074		5 074	
Lukio	8 279		8 279	
Kumisevan koulu	19 215		19 215	
Yhteensä	1 532 485		1 532 485	
ALV 22% / pal. Vast. 10 %	337 146	33 715	337 146	67 429

v.2010				
Uimahalli	19 982		19 982	
Martinmäen koulu	713		713	
Oksavan koulu	98 419		98 419	
Satakieli	5 406		5 406	
Ryhmis	17 063		17 063	
Kukkaniemi	51 197		51 197	
Yhteensä	192 780		192 780	
ALV 22-23% / pal. Vast. 20 %	43 400	8 680	43 400	13 020

v.2011				
Lukio	11 442		11 442	
Ryhmis	1 806		1 806	
Karjalahden palvelukeskus	135 000		135 000	
Uimahalli	7 229		7 229	
Tiiton koulu	95 937		95 937	

Oksavan koulu	17 389		17 389	
Yhteensä	268 803		268 803	
ALV 23% / pal vast. 30%	61 824	18 547	61 824	24 730
v.2012				
Kirjasto-kulttuuritalo	72 200		72 200	
Monitoimitalo	24 120		24 120	
Tiiton koulu	75 933		75 933	
Yhteensä	172 253		172 253	
ALV 23-24% / pal. Vast. 40 %	39 612	15 845	39 612	19 806
v.2013				
Lukio	451 237		451 237	
Uimahalli	44 972		44 972	
Karjalahden palvelukeskus	45 253		45 253	
Yhteensä	541 462		541 462	
ALV 24 % pal.vast.50 %	129 950	64 975	129 950	77 970
v.2014				
Uimahalli	111 284		111 284	
Päivikoti Satakieli	1 109 312		1 109 312	
Yhteensä	1 220 596		1 220 596	
ALV 24 % pal.vast. 60 %	292 943	175 766	292 943	205 060
v.2015				
Uusi uimahalli Ronkaala	152 698		152 698	
Uimahalli	3 457		3 457	
Karjalahden palvelukeskus	122 118		122 118	
Monitoimitalo	32 615		32 615	
Yhteensä	310 888		310 888	
ALV 24 % pal.vast. 70 %	74 613	52 229	74 613	59 690
v.2016				
Uimahalli	1 480 616		1 480 616	
Paloasema	31 628		31 628	
Martinmäki/esikoulu	55 762		55 762	
Kulttuuritalo	15 062		15 062	
Esikoulu	14 990		14 990	
Eläinlääkärin vastaanotto	8 638		8 638	
Yhteensä	1 606 696		1 606 696	
ALV 24 % pal.vast. 80 %	385 607	308 486	385 607	347 046
v.2017				
Uimahalli	3 642 609			
Paloasema	2 576			
Stolle	13 506			
Tiiton koulu	40 363			
Välöjan koulu	35 648			
Oksavan koulu	9 738			
Martinmäki/Esikoulu	15 523			
Kulttuuritalo	2 013			

Eläinlääkärin vastaanottotilat	92 626			
Muut kohteet/korjaukset	7 614			
Yhteensä	3 862 216			
ALV 24 % pal.vast. 90 %	926 932	834 239		
ALV:n palautusvastuu Kaupunki	2 343 902	1 512 481	1 416 970	819 939

Alv-palautusvatuut Konserni	v.2017	v.2016
Hpj:n Yrityspalvelut	245 521	0
Jedu	411 751	462 125
Haapajärven Lämpö Oy	0	23 586
	657 272	485 711
Arvonlisäveron palautusvastuut Konserni		
yht.	2 169 753	1 305 650

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt/ KORONVAIHTOSOPIMUKSET

Haapajärven kaupungilla on 31.12.2017 voimassa olevia koronvaihtosopimuksia seuraavasti:

Koronvaihtosopimus 25.11.2013 Kuntarahoitus Oyj:n kanssa. Sopimuksen alkamispäivä on 4.12.2013 ja päättymispäivä 4.12.2023 ja nimellismäärä on 3.295.000 euroa. Sopimus on tasalyhenteinen, puolivuositain a 164.750 euroa, ensimmäinen lyhenitys 4.6.2014. Kiinteäkorko on 1,360 % -yksikköä p.a. Tällä koronvaihtosopimuksella suojataan kaupunginhallituksen 5.11.2013 ottamaa 3.295.000 euron vaihtuvakorkoista talousarviolainaa. Koronvaihtosopimus on tehty suojaamistarkoituksessa ja kohdistuu siis tähän tiettyyn lainaan.

Koronvaihtosopimus 28.6.2016 Kuntarahoitus Oyj:n kanssa. Sopimuksen alkamispäivä on 1.1.2019 ja päättymispäivä 1.1.2029 ja nimellismäärä on 5.000.000 euroa. Sopimus on kertalyhenteinen. Kiinteä korko on 0,805 % -yksikköä p.a. Tällä koronvaihtosopimuksella suojataan Haapajärven kaupungin koko lainasalkkua nimellismäärään saakka. Koronvaihtosopimus on tehty suojaamistarkoituksessa ja suojaa lainasalkun vaihtuvakorkoisissa lainoissa tapahtuvia korkojen muutoksia vastaan. Tämä koronvaihtosopimus on ns. tasesuojaus ja sillä suojataan myös jatkossa mahdollisesti tulevia vaihtuvakorkoisia lainoja.

Kaupungin lainasalkusta n. 60 % on kiinteäkorkoisia lainoja tai vähintään 5 vuodeksi sidottuja korkoja. Vaihtuvakorkoisia lainoja lainasalkusta on n. 40 %. Vaihtuvakorkoisista lainoista lyhytaikaisia tilapäislainoja on n. 58 %.

Haapajärven kaupunki on tehnyt kaikki koronvaihtosopimukset suojaamistarkoituksessa eikä niillä käydä kauppaa.

Kaupunki on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksella kiinteään korkoon. Näiden koronvaihtosopimusten mukainen kiinteän koron kustannus on kirjattu rahoituskuluihin tilikaudelle.

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj:n kanssa on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 4.12.2023 Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä 1 977 000,00 Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) - 78 842,67				2 306 500,00
Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj Koronvaihtosopimuksella Kuntarahoitus Oyj:n kanssa suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Sopimus erääntyy 19.9.2017. Koronvaihtosopimus on kertalyhenteinen. Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä 8 000 000,00 Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) - 63 128,00				
Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj Vuonna 2019 voimaan tuleva koronvaihtosopimus suojaa koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuva korko kiinteäksi. Sopimus alkaa 1.1.2019 ja erääntyy 1.1.2029. Koronvaihtosopimus on kertalyhenteinen. Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä 5 000 000,00 Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) 146 606,08				5 000 000,00
Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj:n kanssa on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu osa vaihtuvista koroista kiinteiksi. Koronvaihtosopimuksen pääoma suojaa osittain lainaa. Koronvaihtosopimus on kertalyhenteinen. Sopimus erääntyy 10.10.2021 Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä 165 000,00 Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan). - 5 882,62	165 000,00	165 000,00		
Koronvaihtosopimus Handelsbanken Koronvaihtosopimus Handelsbankenin kanssa on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Koronvaihtosopimukseen sisältyy myös korkokatto. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 15.7.2019. Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä 25 781,25 Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan). - 377,43	25 781,25	77 343,75		
Korkokattosopimus SEB Korkokattosopimus Skandinaviska Enskilda Bankenin kanssa on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Korkokattosopimuksella		907,34		

rajoitetaan lainasta maksettavaa korkoa. Sopimus erääntyy 15.7.2019.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	51 562,50	77 343,75		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan).	221,62	1 344,67		
Koronvaihtosopimus Danske Bank				
Koronvaihtosopimus Danske Bankin kanssa on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korkot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 31.12.2019				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	264 000,00	264 000,00		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan).	- 2 824,79	- 4 315,68		
Koron- ja valuutanvaihtosopimus Nordea				
Koron- ja valuutanvaihtosopimus Nordean kanssa on tehty yksittäisen SEK- määräisen lainan korko- ja valuuttariskin suojaamiseksi.				
Koron- ja valuutanvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot ja valuutan muuntokurssi kiinteiksi. Lainan sekä koron- ja valuutanvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus päättyy 16.10.2020				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	39 119,85	44 344,08		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan).	- 4 708,89	- 4 042,90		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittästen lainojen korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisaan. Sopimukset erääntyvät 2.3.2017, 3.3.2017 ja 30.6.2017.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	0	16 329,43		

Haapajärvellä maaliskuun 27. päivänä 2018

Vaikka Elman

Riik Hanhinen

John

Mark

Timo P.

Haar Nare

Matti T.

Ulla Savola

Työ ja elämä

Juha Uusivirta

kaupunginjohtaja

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Haapajärvellä 25. päivänä touko kuuta 2018

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy

Elina Pesonen

Elina Pesonen
JHT, KHT

Luettelo käytetyistä tilikirjoista vuonna 2017:

Tasekirja

- Tuloslaskelma
- Rahoituslaskelma
- Tase
- Toteutumisvertailu
 - käyttötaloudesta
 - investoinneista
 - tuloslaskelmasta
 - rahoituslaskelmasta
 - toteutumayhteenveto
- Toimintakertomus
- Konsernitase
- Liitetiedot
 - kaupungin liitetiedot
 - konsernin liitetiedot

Päiväkirja

Pääkirja

- Tulostilierittely
- Tasetilierittely

Selvitys kirjanpidon säilytyksestä vuonna 2017:

Tasekirja: Sidottuna, pysyvästi säilytettävä

Päiväkirja ja pääkirja:

Tulosteena, säilytys 10 vuotta

Säilytys: Kaupungin arkistossa

Luettelo käytetyistä tositelajeista vuonna 2017:

Tositelaji	ID	
100	10	Myyntireskontra
200	20	Ostolaskut
210	21	Ostolaskut/ Finvoice
220	22	Ostolaskut/ Projektitositteet
300	30	Ostoreskontran maksatus
310	31	Kassatositteet
320	32	Myyntireskontran suoritukset
400	40	Muistiotositteet
410	41	Varastosiirrot
600	60	Palkat
800	80	Käyttöomaisuus
900	90	Liitetiedot